NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAymarket 1-6100

Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LXVII | Price 25c | Šeštadienis-pirmadienis — Saturday-Monday, March 1-3, 1980 | Nr.

KABULE SUŠAUDĖ VIRŠ 1000 AFGANIEČIŲ

MEMORANDUMAS APIE PADĖTĮ OKUPUOTOJE LIETUVOJE

ALTos pirm. dr. Kazys Šidlauskas paruošė memorandumą apie dabartinę padėtį Lietuvoje, ypač atkreipiant dėmesį į okupantų daromus Helsinkio susitarime patvirtintų žmogaus teisių laužymus.

Memorandumas, drauge su turimu lietuvių politinių kalinių sąrašu, pasiųstas Jungtiniam Amer. Pabaltiečių komitetui Washingtone, kad drauge su atitinkamais latvių ir estų memorandumais būtų įteiktas JAV vyriausybės įstaigoms.

* * *

AIŠKINANTIS ALTOS IR LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS VEIKLĄ

Amerikos Lietuvių Taryba vasario 22 d. buvo sušaukusi valdybos posėdį, kuriame dr. K. Šidlauskas painformavo apie sėkmingą Jungtinio Amerikos Pabaltiečių komiteto veiklą Washingtone. Komitetas gyvai palaiko ryšius su JAV vyriausybės žmonėmis ir kitomis įstaigomis. Komiteto veiklą finansuoja ALTa, o taip pat ir latviai bei estai. Šįmet komiteto pirmininku yra ALTos pirmininkas dr. K. Šidlauskas su jį pavaduojančiu dr. J. Geniu.

T. Blinstrubas pranešė apie atsilankymą Amerikos Balso įstaigoje, kur buvo perteikta informacijų į Lietuvą; Amerikos Balso vadovybė buvo paprašyta savo pranešimuose reikiamai informuoti ir apie ALTos pastangas Lietuvos labui, ypač atmenant, kad lietuviškoji programa Amerikos Balse buvo gauta didelėmis ALTos pastangomis.

Iš T. Blinstrubo, A. Jankūno ir Gr. Lazausko pranešimų paaiškėjo, kad jiems, drauge su kun. Eug. Geruliu ir St. Balzeku, lankantis Washingtone teko patirti didelį Kongreso narių prielankumą Lietuvos reikalams.

Buvo susipažinta su JAV Lietuvių Bendruomenės pirm. V. Kutkaus atsakymu į ALTos pasiūlymą pasikeisti ryšininkais ir šaukti abiejų institucijų atstovų pastarimus kylantiems neaiškumams išaiškinti. Nesulaukus tiesioginio pritarimo tam siūlymui, bet rodant prielankumą sudaryti bendrą komisiją nuomonėms suderinti, nutarta, kad abiejų veiksnių pirmininkai su savo parinktais kitais atstovais susisiektų ir darytų pastangų išsiaiškinti, kaip būtų galima geriau suderinti darbus Lietuvos reikalais.

Be minėtųjų, dar posėdyje dalyvavo dr. J. Jerome, dr. L. Kriaučeliūnas, dr. V. Šimaitis, dr. J. Valaitis, kun. A. Stašys, J. Skorubskas, E. Vilimaitė, P. Bučas, J. Lekas, V. Naudžius, K. Radvila, kun. J. Prunskis.

(ALTos Informacija)

POSĖDŽIAUJA SLA PILDOMOJI TARYBA

NEW YORK, N.Y. — Praeitą penktadienį į New Yorko SLA Centrą suvažiavo Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Pildomoji taryba. Suvažiavo visi Pildomosios tarybos nariai.

Penktadienį SLA prezidentas Povilas P. Dargis ir SLA iždininkė Euphrosine Mikužiūtė pasirašė metinius SLA finansinius raportus ir pasiuntė New Yorko valstijos auditoriui. Įstatymas reikalauja, kad metiniai raportai būtų valstybės įstaigoje dar prieš kovo 1 dieną.

Povilas Dargis, E. Mikužiūtė, iždo globėja Josephine Mileriūtė atvyko į New Yorką trečiadienio vakarą. Viceprezidentas A. Čaplikas ir iždo globėja Kristina Austin atvyko ketvirtadienio vakarą. Pildomoji taryba posėdžius pradėjo penktadienio rytą. Jie turi išspręsti visą eilę finansinių klausimų. Jiems teks aptarti, kur investuos pasibaigusius bonus. Manoma, kad galės gauti žymiai didesnį nuošimtį iš Amerikos bendrovių. Be to, teks spręsti visą eilę smulkesnių reikalų, liečiančių SLA. Manoma, kad Pildomosios tarybos posėdžiai bus baigti kovo 4 dieną.

— Popiežiaus Jono Pauliaus II patvarkymai padėjo viršininkams apraminti visus vienuolynų reformatorius.

— Teisininkų draugija siūlo remti teisėją John J. Stamos ir Stanley Lorenz Illinois valstijos aukščiausio teismo pareigoms.

—Valdžia verčia dideles automobilių gamybos bendroves gaminti saugesnius automobilius.

Povilas P. Dargis New Yorke vadovauja SLA Pildomosios tarybos posėdžiams.

Vasario 16-osios — Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 62 metų sukakties iškilmingas minėjimas Detroite vasario 10 d. Dievo Apvaizdos parapijos salėj, Southfield. Rengėjai — Detroito Lietuvių Organizacijų Centro valdyba. Už darbo prezidiumo stalo sėdi (iš kairės į dešinę): DLOC pirm. dr. Algis Barauskas, minėjimo programos vadovas; vicepirm. dr. Arūnas Vaitiekaitis, pagrindinis kalbėtojas; Lietuvos generalinis konsulas iš Los Angeles dr. Vytautas Čekanauskas skaito paskaitą; dešinėje — Michigano valstijos gubernatoriaus pavaduotojas James H. Brickley. Anksčiau apleido stalą US senatorius Donald Riegle. Jis pasakė lietuviams šiltą kalbą, keletą kartų pertrauktą plojimais. (J. Gaižučio nuotrauka)

KOLUMBIJOJE TERORISTAI PALEIDO TRYLIKA ĮKAITŲ

GAUTA DAUGIAU INFORMACIJŲ APIE ĮKAITUS IR APIE TERORISTŲ REIKALAVIMUS

BOGOTA, Kolumbija. — Teroristai, trečiadienį užėmę Dominikonų Respublikos ambasadą, ketvirtadienį paleido 13 įkaitų už pristatytą maistą, cigaretes bei kitus kasdieninius reikmenis. Iki šiol dar nėra nustatyta, kiek užimtoje ambasadoje laikoma įkaitų. Diplomatų žiniomis, ten dabar yra 67 įkaitai, kurių tarpe penkios moterys. Valdžios pranešime rašoma, kad jos bus išleistos, kai du civiliai gydytojai baigs gydyti sužeistą teroristą. Tačiau teroristų vadas, pasivadinęs Comandante Cinco, pareiškė telefonu UPI korespondentui, kad užimtoje ambasadoje laikomi 35 įkaitai, kurių tarpe yra 5 ar 6 moterys. Jis taip pat pareiškė, kad jie priklauso Movement-19 organizacijai ir kad reikalauja 50 milijonų dolerių ir paleisti 300 politinių kalinių. Deryboms jokio termino nenurodė.

Kolumbijos užsienio reikalų ministerijos pranešimu, Dominikonų ambasadoje yra laikomi Austrijos, Brazilijos, Kosta Rikos, Dominikonų Respublikos, Egipto, Gvatemalos, Haičio, JAV, Meksikos, Šveicarijos, Urugvajaus ir Venecuelos ambasadoriai, taip pat Bolivijos ambasadoriaus pavaduotojas ir Popiežiaus pasiuntinys. Izraelio užsienio reikalų ministerija pranešė, kad įkaitų tarpe yra Izraelio ambasadorius ir jo žmona.

Dominikonų Respublikos nepriklausomybės paskelbimo šventės proga, ambasados priėmime dalyvavo ir Sovietų Sąjungos ambasadorius, taip pat trys satelitinių kraštų atstovai iš Rytų Europos, tačiau jie išėjo prieš teroristų ataką. Spėjama, kad jie apie ją žinojo.

— Amerikoje pastatytas naujas tankas, kuris gali šliaužti 45° aukštyn ir žemyn. Jis juda daug greičiau, negu iki šiol buvusieji tankai.

PRADEDA TAUSTI MAISTO STOKĄ

TEHERANAS, Iranas. — Revoliucinei Islamo tarybai, dabartiniam prezidentui Bani Sadr ir kitiems vyriausybės nariams teko tartis dėl maisto stokos. Sostinės krautuvėse trūksta ryžių ir reikalingų riebalų.

Atrodo, kad prezidentas Carteris, pamatęs, kad Irano vyriausybė vis atidėlioja sulaikytų amerikiečių paleidimą iki gegužės pabaigos, nutarė, niekam negarsindamas, pasukti dar vieną ekonominį Irano sraigtelį. Iranc aukso įšaldymas Amerikoje paveikė vyriausybę. Naujas prezidentas pirmiausia prabilo apie Irano vertybių atšaldymą. Prezidentas atšaldė diplomatams būtiniausias sumas, bet kitų atašldymas turės luktelėti.

Prezidentas gali sulėtinti ir ryžių, kviečių, alyvos ir visų elektroninių pritaisų pristatymą. Galimas daiktas, kad ryžių ir kito maisto sulėtintas pristatymas ir sumažinimas atsiliepsneužilgo. Gyventojai vis labiau susirūpinę.

RODEZIJOJE ŽUVO 14 BALSUOTOJŲ

SALISBURY, Rodezija. — Penktadienį Rodezijoje jau buvo praėjusios dvi rinkiminės dienos. Apskaičiuojama, kad per tas dvi dienas jau balsavo 67% visų turinčių teisę balsuoti žmonių.

Pirmieji pranešimai sakė, kad trečiadienis, pirma balsavimų diena, praėjo labai ramiai, bet vėliau militarinis pranešėjas paskelbė, kad per tą dieną buvo užmušta 14 žmonių.

Nuo sausio 4 dienos, kada buvo paskelbta neramumų pertrauka, kad būtų geresnės galimybės rinkimams pasiruošti, Rodezijoje jau žuvo 276 žmonės.

Premjeras Muzorewa skundžiasi, kad Mugabės šalininkai daugelį atbaidė nuo balsavimo vietų. Būk, jie bijo pralaimėjimo, todėl gąsdina kiekvieną, kad nebalsuotų už Nkomo ar Muzorewos kandidatus.

Vyrauja nuomonė, kad partizanų vadas Mugabe praves į parlamentą daugiausia atstovų.

ČIKAGOS UGNIAGESIAI TEBESTREIKUOJA

CHICAGO, Ill. — Meras Jane Byrne ketvirtadienį pareiškė, kad Chicagos ugniagesiams bus pritaikyta amnestija, jeigu jie baigs streiką ir nuvyks į Navy Pier ir pasirašys pareiškimą, kad baigia streiką. Meras Byrne atsisakė tartis su ugniagesių unijos nariais, kol jie nebaigs streiko.

Prie Chicagos miesto esančios ugniagesių sąjungos nuėjo gaisrininkų grupė, bet jie, paskaitę pareiškimą, neskubėjo pasirašyti. Iš atvykusių streikuojančių ugniagesių tą pareiškimą pasirašė tiktai vienas, tuo tarpu kitą pasižiūrėjo, paskaitė, dar kiek piketavo ir pasišalino. Jie nepasirašė.

Merei Byrne nepatinka, kad ugniagesiai, savo laiku pasižadėję nestreikuoti, vis dėlto dabar streikuoja. Ugniagesiai sako, kad jie streikuoja dėl to, kad prieš rinkimus kandidatė Byrne pažadėjo jiems pasirašyti darbo kontraktą, o dabar, kai jau yra išrinkta mere, apie tą darbo kontraktą jau kitaip kalba.

ISLAMO VADAI RUOŠIASI ŽŪTBŪTINAI KOVAI

PEŠAVARAS, Pakistanas. — Iš Kabulo atvykę musulmonai tvirtina, kad pastarosiomis dienomis Afganistano sostinėje vyko baisios žmonių žudynės. Suimtus islamo žmones vedė į miesto policijos centrą. Suimtieji šūkautojai buvo vežami į policijos sunkvežimius ir išvežami į mirties laukus. Niekas jų netardė.

Iš ten buvo vežami tiesiai į žudynių laukus. Jiems nebuvo pasakyta, už ką juos rusai šaudė. Sovietų kariuomenės vadovybė nepasitiki Afganistano kovotojais, nes jie žudo sutiktus rusų karius.

RUSAI VERČIA AFGANISTANO KARIU ARESTUOTI PROTESTUOJANČIUS

BABRAKAS KARMAL PRIŽADĖJO NAIKINTI MIRTIES BAUSMĘ, BET DABAR ĮSAKO ŠAUDYTI

KABUL, Afganistanas.— Paskutinėmis dienomis Afganistano sostinėje sušaudyta virš tūkstantis afganistaniečių, drįsusių protestuoti prieš Sovietų karo jėgų įsiveržimą į Afganistaną praneša Chicago Tribune korespondentai iš Kabulo.

Sovietų karo jėgos [illegible] ėmusios pačias geriausias Kabulo priemiesčių kareivines ir sau[illegible]go sostinės vedančius kelius, [illegible] Sovietų kariai gyventojų nearešt[illegible]uoja. Pirmomis trim dienomis niekas suėjusių afganistaniečių nelietė, bet vėliau areštus pradėjo Afganistano kariai, kurie pradžioje buvo atsisakę kištis į gyventojų ir rusų karo jėgų konfliktą. Bet vėliau Sovietų kariuomenės vadovybė pareikalavo paklusnumo arba atiduoti rusams visus ginklus. Afganistano kariai ginklų atiduoti nenorėjo, todėl ir prižadėjo paklusti Sovietų kariuomenės vadui. Jiems buvo įsakyta pradėti areštuoti didesnį triukšmą keliančius afganistaniečius. Dabar aiškėja, kad buvę Afganistano kariai areštuodavo į sostinę suėjusius ir prieš rusus protestuojančius gyventojus ir varydavo į užmiestyje rusų nurodytas kareivines. Praeitą trečiadienį Sovietų karo jėgų mirties batalionas kulkosvaidžiais šaudydavo į kareivines atvarytus protestuojančius afganistaniečius.

Reporteriai patyrė, kad daugiausia nukentėjo Afganistano musulmonai šijitai. Jie Kabule organizuotai sakė kalbas prieš Sovietų invaziją, o vėliau neskubėjo iš Afganistano sostinės. Juos suimdavo Afganistano kariai, o iššudydavo rusai.

Babrakas Karmal priėmė kelias į Kabulą atvykusias musulmonų delegacijas, prižadėjo jų nežudyti, bet sostinėje niekas jo nebeklauso. Suimti ir sušaudyti keli musulmonų vadai, girdėję savo ausimis Babrako prižadą. Babrakas tvirtino, kad rusai netrukus išvyks iš Afganistano, bet kol jie išvažiuos, tai patarė būti kantriems.

Žinia apie afganistaniečių žudymą sostinėje apėjo visą kraštą. Tvirtinama, kad dabar didesnė delegacija vyks į Kabulą ir pareikš rusams griežtesnį protestą prieš įsiveržimą į Afganistaną. Rusai žino, kad jie įsiveržė į Afganistaną neprašyti.

Babrakas Karmal paskelbė, kad krašte yra 2,000 karių, kurie padės dabartinei vyriausybei atstatyti tvarką Afganistano sostinėje. Tuo tarpu kovojančių partizanų vadas pareiškė, kad penktadienį į Kabulą bus sutrauktas dar didesnis protestuojančių musulmonų skaičius.

Afganistaniečiai labai pasipiktino Kabule pravestais areštais ir žmonių žudynėmis. Manoma, kad dabar Karmalui bus daug sunkiau pradėti bet kokius pasitarimus su Sovietų kariuomenės vadovybe ar rusų [illegible] miestos valdžios pareigūnais.

TEISININKAI PAŠIMAT[illegible] SU AMERIKIEČIAIS

TEHERANAS, Iranas.—J[illegible]tinių Tautų teisininkų kom[illegible] gavo žinią, kad vyriausybė komisijos nariams pasim[illegible] su Amerikos diplomatais ir [illegible]basados tarnautojais, dabar [illegible]komais Teherano ambasado[illegible]

Pradžioje buvo susidaręs [illegible]dis, kad teisininkai galės [illegible] matyti su suimtaisiais per [illegible] dienį, bet vėliau paaiškėjo, [illegible] Irano vyriausybė dar nėra [illegible]ruošusi, dar turi kai ką ap[illegible] su suimtuosius saugojančia[illegible] dentų grupe.

Pranešimą apie teisininkų [illegible]simatymą paskelbė užsienio [illegible]kalų ministeris Gotbzadė, [illegible] pasibaigė revoliucinio kom[illegible] posėdis, bet vėliau paaiš[illegible]kad ga[illegible]ga studentų grupė [illegible]nebuvo pati pasiruošusi ir n[illegible]ruošusi tokiam pasimaty[illegible] teisėjų ir kitų studentų.

Studentai sutinka, kad t[illegible]ninkai galėtų klausinėti s[illegible]tuosius, bet jie nenori, kad [illegible] imtiesiems prasitartų apie [illegible]zidento pastangas galimai [illegible]čiau juos išlaisvinti. Tehe[illegible] valdžia žino, kad tiems stu[illegible]tams vadovauja komuni[illegible] grupė.

— Mirė 15 metų Dap[illegible] Mills, kurios tėvai antrad[illegible] buvo užmušti Jim Jones "[illegible]jimo" šalininkų.

— Aldermanas Edv. T. B[illegible] nori viešų debatų su Richa[illegible] M. Daley, bet pastarasis ne[illegible] debatuoti. Kaip debatai n[illegible] kalingi prez. Carteriui, tai[illegible] nereikalingi ir kandidatui D[illegible] sako jo patarėjai.

Walter F. Mondale

Prezidentas Carteris visą ką rūpinasi valstybės rei[illegible] lais, bet viceprezidentas W[illegible] ter Mondale kalbės keli[illegible] se svarbesniuose mitingu[illegible] kviesdamas čikagiečius l[illegible] suoti už prez. Carterio p[illegible] rinkimą prezidento pareigoms.

KALENDORĖLIS

Kovo 1: Antanina, Albinas, Rusnė, Gražuolė, Tulgaudas, Amalis.

Kovo 2: Elena, Jovinas, Naida, Galiūnas, Eitautas.

Kovo 3: Kunigunda, Titjanas, Tulė, Uosis, Daukantas.

Saulė teka 6:27, leidžiasi 5:40.

Oras šaltas, gali snigti.

A. PLEŠKYS

BOLŠEVIKAI OKUPANTAI IŠNAUDOJA LIETUVIUS

Pasaldintu, entuziastingu liežuvėliu ir komunistiškai pasmailinta plunksna "Gimtojo krašto" (1978.8.10), Vilniuje leidžiamo išeiviams lietuviams mulkinti, korespondentas Julius Steponavičius, savo straipsnyje "Tokie mes esame", spalvingai aprašo Telšių "Mastis" trikotažo fabriką (factory), jo įrengimus, darbininkes-us, jo metinę produkciją ir vienos dabininkės-o metinį išdirbį. Kiek ten dirba darbininkių ir darbininkų, nepasako, bet lengva apskaičiuoti. Jis rašo, kad 1980 m. kiekvieno darbininko išdirbis sudarys 13.360 rub., o iš viso produkcijos bus pagaminta už 43 mil. 300 tūkstančių rub. Padalinę visą produkciją 43.300.000 rub. iš vieno darbininko išdirbio, gauname kad ten dirba 3.240 darbininkų. Iš visos eilės pasigyrimų, gerai įsiskaičius, tuojau iškyla lietuvio darbininko-kės žiaurios gyvenimo sąlygos ir pasibaisėtinas jo ir jos išnaudojimas (eksploatacija).

Savo straipsnyje jis sako, kad 1976 m. pastatytas 195 vietų namas jaunavedžiams. Ne 195 butai, ne 195 kambariai, bet 195 vietos, tai yra vietos pasistatyti tik lovelei. O kur ir kaip gyvena likusieji 3.000 darbininkų, ten nepasakyta. Turbūt panašiuose pastatuose, bet turi jau talpintis ir miegoti dviaukštėse ar triaukštėse lovose. Toliau sakoma, kad baigiama statyti 404 vietų valgykla. Skubant, prie gero ir greito patarnavimo, valgykloje su maisto pasiėmimui laukiant eilėje, pavalgymas vidutiniškai užtrunka apie pusę valandos. Praleidimui 3.200 darbininkų, po 400 pamainoje, reikalinga 4 val. laiko. Jei pirmoji pamaina, sakysime, ateina į valgyklą 11 val. priešpiet, tai paskutiniajai tenka 3 val. popiet. Kokia to maisto kokybė, gerai žinome iš ten grįžusiųjų ekskursantų pasakojimų — mėsos ir riebalų didelis trūkumas. Ponia Kudirkienė, Simo Kudirkos žmona, viename per radiją pokalbyje pasakė, kad pavergtoje Lietuvoje visą maisto pagrindą sudaro bulvės ir duona. Ir tų pačių bulvių ar duonos, lietuvis darbininkas-kė prie valgyklos ar krautuvės turi laukti 4 val. Parėjęs iš darbo alkanas ir išvargęs darbininkas-kė neturi poilsiui net kambarėlio, o tik vietelę lovai pasistatyti. Šitokiose sąlygose karo metu Vokietijoje gyveno tik ostarbeiteriai — rytų kraštų darbininkai, lenkai, rusai, ukrainiečiai ir kiti.

Atlyginimas už darbą

Apie Telšių "Mastis" trikotažo fabriką, kaip minėjau, Julius Stepcnavičius šitaip rašo: "Štai 1980 m. kiekvieno darbininko išdirbis sudarys 13.360 rub., o iš viso produkcijos bus pagaminta už 43 mil. 300 tūkstančių rub. Žinoma, tuos skaičius sukrauna žmonės". Kadangi J. Steponavičius apie tą išdirbį nieko daugiau nepasako ir nepaaiškina, nesakysiu nė aš. O vis dėlto kyla klausimas, kiek iš tos produkcijos, arba kaip jis sako, išdirbio, kokia dalis arba procentas atitenka darbininkui? To jis nepasako, o tas juk labai svarbu. Reikia ieškoti kitų šaltinių, kurie tai pasako.

Praeitais metais įsigijau patį naujausią Lietuvos TSR centrinės statistikos valdybos 1976 m. statistikos leidinį "Lietuvos TSR Ekonomika ir Kultūra 1975 metais". 194 pusl. pasakyta, kad 1974 m. darbininkų ir tarnautojų vidutinis darbo užmokestis, įskaitant išmokas ir lengvatas iš visuomeninių vartojimo fondų, per metus sudaro 2.218,8 rub., per mėn. — 184,9 rub., bet vidutinis piniginis darbo užmokestis per metus — 1.650 rub., per mėn. — 137,5 rub.

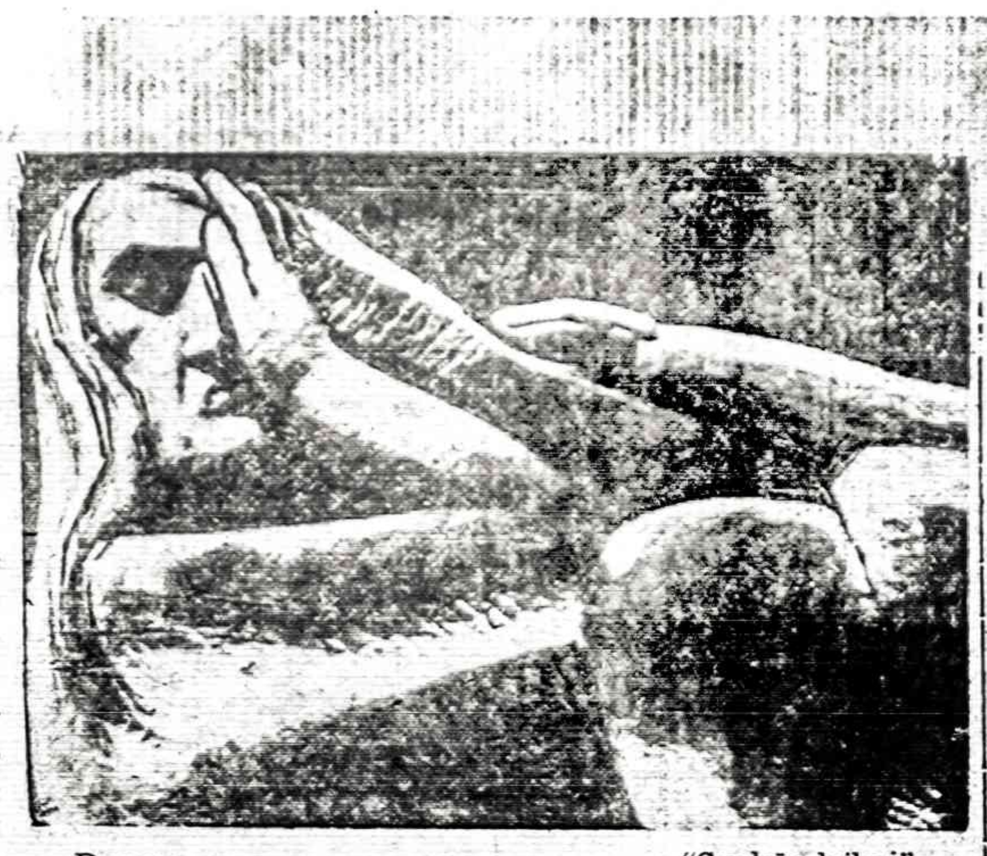

Dagys. "Sunkūs laikai"

Į šį vidutinį darbininkų ir tarnautojų užmokestį įeina ir fabrikų (factory) direktoriai, inžinieriai, mechanikai, prižiūrėtojai ir kiti aukštesnių grupių atlyginimo tarnautojai, taip, kad eilinio darbininko uždarbis yra žymiai mažesnis, negu čia pasakyta. Žinoma, 1980 m. tas eilinio darbininko atlyginimas bus aukštesnis negu 1974 m., bet vargiai jis prašoks vidutinį darbininkų ir tarnautojų 1974 m. piniginį atlyginimą 1.650 rub. ir mėn. — 137, rub. Pagal jų pačių duomenis, gaminių kainos pas juos irgi kasmet kyla apie 6 nuoš. Ir darbininko gyvenimo standartas metai iš metų lieka tas pats. Pačių reikalingiausių kasdieninio vartojimo gaminių yra didžiausias badas — trūkumas.

Visas Sovietų S-gos ir okup. Lietuvos ūkis, visa gamyba ir prekyba yra tvarkoma ir vadovaujama komunistų partijos iš Maskvos. Jie nuolatos sako ir kala, kad pas juos darbininkas nebėra išnaudojamas, tai yra, gauna visą savo produkcijos, išdirbio, pagamintų gėrybių pilną vertę.

Pažiūrėkime ar iš tikrųjų taip yra. Telšių "Mastis" trikotažo fabriko darbininkas per metus pagamina gėrybių (goods) už 13.360 rub., o atlyginimo per metus tegauna, įskaitant visus socialinius patarnavimus, tik 2.218,8 rub., arba tik 16,6% savo pagamintų gėrybių vertės, kainos. (Vertė ir kaina yra skirtingos sąvokos.) Ar bereikia didesnio išnaudojimo?

Darbininkas visų savo pagamintų gėrybių vertės niekada negali gauti, nes iš pagamintų gėrybių vertės reikia atskaityti mašinų nusidėvėjimą — amortizaciją, sunaudotą mašinoms varyti energiją, medžiagą ir kitas išlaidas. Ir čia mano išvestas 16,6 procentas bus kiek aukštesnis. Tiems visiems pasakytiems atskaitymams reikia turėti atitinkamus davinius, o tų davinių J. Steponavičius nepatiekė. Juos susigraibstyti iš sovietinės statistikos duomenų yra gana sunku. Sovietų statistikos daviniai daugumoje yra patiekiami procentais, kai kurių ir visai nepamini — nepasako.

JONAS VAIČIŪNAS

IŠ TIKRŲJŲ: KO NORIMA?

Dienraštis "Draugas" š.m. vasario 11-os laidoje skelbia Antano Butkaus rašinėlį "Vliko atsišaukimas — neaiškumai ir rūpestis".

Šiame rašinyje Butkus mėgina pulti VLIKą, pasinaudodamas jo, VLIKo, atsišaukimu, išspausdintu "Draugo" 1980-I-23 dienos numeryje.

Primena, kad tame atsišaukime "...pasisakoma, kad VLIKo paskirtis yra atstovauti Lietuvos valstybei ir lietuvių tautos reikalams ir kad jis siekia dirbti artimam ryšyje ne tik su Diplomatine tarnyba, bet ir su visais patriotiškų tikslų lietuviais ir visomis organizacijomis"...

Taip yra. VLIKas tikrai bendradarbiauja su priešokupantinėmis organizacijomis ir su lietuviškąja visuomene, einančia prieš Lietuvos pavergėją.

Tačiau Butkus užkliūna už ketvirtojo b. punkto. Pagal Butkų, tas punktas kelia susirūpinimą ir neaiškumus. O tas susirūpinimas rašinio autoriui kyla iš šių VLIKo sakinių. Butkus cituoja: "Apeliuoja į visus laisvojo pasaulio lietuvius tiesiogiai ir per visų kraštų lietuvių organizacijų vadovybes, kad nė vienas lietuvis nevažiuotų į okupuotą (mano pabraukta — J.V.) Lietuvą ir olimpiadą Maskvoje, jei ji ten vyktų, tuo prisidėdami prie kitų valstybių moralinio ir ekonominio boikotavimo Sovietų Sąjungai".

Toliau A. Butkus kalba savo lūpomis: "Šį punktą perskaičius, tenka paklausti: 1. Nejaugi VLIKas laiko Lietuvą integralia Sovietų Sąjungos dalimi? 2. Ar VLIKas draudžia lietuviams aplankyti savo tėvų žemę ir ten gyvenančius artimuosius visam laikui, ar tik Maskvos olimpiados metu? Pacituotam VLIKo atsišaukimo tekste atrodo, kad tos kelionės draudžiamos visą laiką. Nejaugi?"

"Pritardami VLIKo pageidavimui boikotuoti olimpiadą Maskvoje..., negalime suprasti, ką tas boikotas turi bendro su lietuvių apsilankymu pas gimines... Dabar gi pats VLIKas suplaka lietuvį su jį pavergusiu okupantu."

Mielas Skaitytojau, rašąs šias eilutes tikrai išsižiojo, perskaitęs šiuos žodžius, išvadas.

Pirmiausia krinta į akis Butkaus nelogiškumas, klausiant, ar VLIKas pripažįsta Lietuvą integralia Sovietų Sąjungos dalimi.

Tik prieš keletą eilučių Butkus pats pacituoja VLIKo žodžius "į okupuotą Lietuvą". Jau toks VLIKo tarimas sumala į miltus straipsnelio autoriaus prieštaraujančią išvadą: čia Butkaus metamas "integraline" griežtai priešingas VLIKo "okupuotą".

Nežinau, kaip reiktų vadinti tokį neteisingą, šmeižiantį išpuolį prieš mūsų pagrindinį veiksnį, prieš VLIKą, atsivežtą iš pavergtos Lietuvos ir teisiškai atstovaujantį viso pasaulio lietuviams. Jo teisėtumą ne vieną kartą yra įrodęs žinomas teisininkas Petras Stravinskas ir kiti, pataisydamas kai kurias VLIKo mažytes klaideliūkštes teigiama prasme, be jokių įtaigojimų VLIKui kenkti, bet, priešingai, jam padėti. Pagaliau, toks Butkaus, apgalvotas ar ne, kirtimas prieštarauja visiems, iki dabar atliktiems, VLIKo ėjimams ir veiksmams už Lietuvos nepriklausomybę.

Daug kas mėgino ir mėgina VLIKą niekinti, jį kritikuoti ta prasme, kad jis, VLIKas, susilikviduotų, o jo funkcijas galėtų perimti kad ir Lietuvių Bendruomenės (ne Reorganizacijos) kažkur vedantieji vadukai. Tur būt, tokie visai nepasvarsto, kad sunaikinus VLIKą, bus sunaikinta ir pagrindinė tautos atstovybė, o tokios atstovybės čia, tremtyje ar išeivijoje, niekas nėra kompetentingas steigti.

Einame tolyn. Butkus, reikšdamas savo mintis dėl olimpiados boikoto, kalba daugiskaita: negalime suprasti, didžiuojamės. Piršte peršasi logiška išvada, kad Butkus ne vien savo nuomonę reiškia, bet ir kitų. O kas tie kiti, tai ir nepasako. Pagaliau, gal A. Butkus pats save vadina daugiskaitoje? Žinoma, čia nieko bloga: yra daug pavyzdžių: imperatoriai, carai ir kitokie p a n a š ū s vadindavosi "mes".

Kaip ten būtų, Butkus nemaloniai nustebina skaitytoją, nesutikdamas su VLIKo skelbiamu sprendimu: ką bendra turi lietuvio apsilankymas pas lietuvį olimpiados metu

Štai, ką turi bendra, pone Butkau! Tamsta, tur būt, žinai, kad visos kelionės pavergton Tėvynėn Lietuvon yra perkoštos Maskvos ar jos patikėtinių. Negalima netikėti, kad Maskva neišnaudotų tų kelionių, varydama propagandą, kad, ana, nors Amerika ir kiti kraštai ir boikotuoja olimpiadą, bet lietuvai, pabėgėliai ir jų vaikai, supranta, kad tai beprasmis darbas: jie važiuoja ir olimpiadon, ir Sovietų Sąjungon...

(Bus daugiau)

ROCKFORD, ILL.

LITHUANIAN LONG WAY FOR FREE HOMELAND

Šiais žodžiais pavadino savo straipsnį B. Biernacki, Rochford Register Star reporteris, aprašydamas Lietuvos nepriklausomybės minėjimą, įvykusį Vasario 17 d. Rockforde.

Minėjimą ruošė ALTos Rockfordo skyrius. Savo darbu ir aukomis prisidėjo visos esančios organizacijos. Vieningo bendro darbo gražios pasekmės—Lietuvos laisvinimui surinkta virš 1,300 dolerių.

Bažnyčioje šv. Mišias atnašavo ir pamokslą pasakė kun. K. Raudeliūnas, Mišių auką nešė šaulių vadovybė — S. Cecevičienė ir V. Išganaitis. Giedojo šauliai ir visi dalyviai. Pamaldos baigėsi Lietuvos himnu.

Po pamaldų, klubo salėje, minėjimą atidarė skyriaus pir. S. Surantas, pasveikinęs susirinkusius, programai pravesti pakvietė K. Rutkauską. Šaulių garbės sargyba įnešė vėliavas. Klebonas W. P. Collins sukalbėjo invokaciją. Amerikos ir Lietuvos himnus sugiedojo R. Makauskaitė-Vent, pritariant dalyviams. Pagerbti žuvusieji už Lietuvos laisvę ir sav. kūrėjai. Perskaitytas nepriklausomybės aktas.

Dr. Plioplys, dienos kalbėtojas, nurodė, kad norint padėti savo kraštui, reikia remti pagrindines laisvinimo organizacijos — ALTą ir VLIKą, aktyviai ir vieningai dirbti organizacijose. Po jo kalbos prasidėjo linksmoji programos dalis. Atvyko laikraščio reporteris ir fotografas. Jaunieji šaulių šokėjai vikriai pašoko keletą tautinių šokių, blykščiojo foto aparatai. Pir. S. Surantas atsakinėjo į erporterio patiektus klausimus.

Pasibaigus programai, maloniai bėgo laikas su svečiais prie vaišių stalo.

Mielų V.D.R. svečių šaulių atvykimas į mūsų mažą koloniją švęsti šią brangią šventę yra didelis įnašas šios šventės pasisekimui. Didelė jiems padėka.

Atvyko svečių ir iš kitų kolonijų: Naujienų red. M. Gudelis, administratorė K. Austin, apygardos **pir. inž. S. Dubauskas**, Cicero apyl. pir. S. Pranckevičius, Dr. A. Rugienė, ponai Motušiai, p. Dubauskienė, J. Kapačinskas, A. Dumčius ir kiti.

Sekančią dieną Rockford Register Star įsidėjo šokėjų fotografiją ir ilgoku straipsniu aprašė šią šventę. Tai džiaugsmo ir liūdno prisiminimo šventė. Dalyvių nuotaikos atitiko dienos šūkiui: Lietuvis ne pavargs kovoje už Lietuvos laisvę!

Rockfordietis

— William B. Carr gavo 40 metų kalėjimo už nužudymą senos R. katalikų bažnyčios "vyskupo" Richard Bernoski. Carr pats norėjęs valdyti šią tikybinę sektą.

GERA PROGA NAUJIEMS SKAITYTOJAMS

UŽ DEŠIMT DOLERIŲ NAUJIENOS SIUNČIAMOS TREČDALĮ METŲ!

Visi lietuviai kviečiami atkreipti į Naujienas savo asmenišką dėmesį, gerai su jomis susipažinti ir jas užsisakyti.

NAUJIEMS SKAITYTOJAMS, NORINTIEMS TINKAMIAU SUSIPAŽINTI SU DIENRAŠČIU, NAUJIENAS SIUNČIAME 4 MĖNESIUS UŽ 10 DOLERIŲ.

Nuoširdžiai kviečiame visas ir visus į platinimo vajaus talką!

Prenumeratos pratęsimo, užsakymų, bei galimų skaitytojų reikalais prašoma pasinaudoti žemiau esančiomis atkarpomis.

NAUJIENOS
1739 S. HALSTED ST.
CHICAGO, IL 60608

● Iš anksto be raginimo pratęsiu savo prenumeratą, taupydamas laiką ir mažindamas susirašinėjimo išlaidas. Priede ____ dol.
Pavardė ir vardas ____
Adresas ____

● Užsakau Naujienas kaip dovaną savo ____, kuris yra naujas skaitytojas. Priede ____ dol.
Pavardė ir vardas ____
Adresas ____

Sponsoriaus pavardė, vardas ir vietovė ____

● Platinimo vajaus proga, palaikydamas lietuvišką spaudą ir Naujienų pastangas, prašau jas siuntinėti už pridedamus ____ dol.
Pavardė ir vardas ____
Adresas ____

● Platinimo vajaus proga, prašau siuntinėti Naujienas dvi savaites susipažinimui nemokamai be jokių įsipareigojimų.
Pavardė ir vardas ____
Adresas ____

JAY DRUGS VAISTINĖ
2759 W. 71st St., Chicago, Ill.
• RŪPESTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS
Atdara šiokiadieniais nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro.
Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.
D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistininkas
Tel. 476-2206

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI
NAUJIENOSE GALIMA GAUTI NEPAPRASTAI ĮDOMIUS GYDYTOJO, VISUOMENĖS VEIKĖJO IR RAŠYTOJO ATSIMINIMUS
Dr. A. J. Gussen — MINTYS IR DARBAI, 259 psl., liečiančius 1905 metų įvykius, Jablonskio ir Totoraičio jaunas dienas ir susirūpinimą ____ $2.00
Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis
Kietais viršeliais, vietoje $4.00 dabar tik ____ $3.00
Minkštais viršeliais tik ____ $2.00
Dr. A. J. Gussen — AUKŠTA KULTŪRA — ŽIAURŪS ŽMONĖS.
Kelionės po Europą įspūdžiai. Dabar tik ____ $2.00
Galima taip pat užsisakyti paštu, atsiuntus čekį arba money orderį, prie nurodytos kainos pridedant 50c. persiuntimo išlaidoms.
NAUJIENOS,
1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

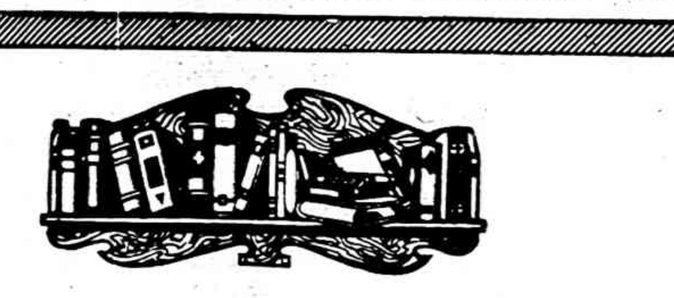

Turime po kelias RETAS KNYGAS

1. Kun. M. Valadkos **UŽ LAISVĄ LIETUVĮ**
Minkšti viršeliai, 410 psl. ____ $10.00

2. V. Biržiškos **SENOVĖS LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA, I ir II dalis.**
Minkšti viršeliai ____ $10.00

3. A. Ambrosės **CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA.**
Minkšti viršeliai ____ $15.00

4. J. Laukio **ORAKULAS.** 414 psl.
Minkšti viršeliai ____ $10.00

Čekį reikia išrašyti:

NAUJIENOS, 1739 So. Halsted St.
Chicago, Ill., 60608

Pridėti dolerį pašto išlaidoms.

Socialinis draudimas ir aprūpinimas

Redaguoja PRANAS ŠULAS

IV metai — Kovo 1, 1980 — Nr. 9 (121)

Klausimus ir medžiagą siųsti: 4436 So. Washtenaw, Chicago, IL 60632

KAS IŠ TIKRŲJŲ DISKRIMINUOJA EILINIUS ŠIO KRAŠTO TAUPYTOJUS?

Daugelis ekonomistų pastebėtojo, kad šiame krašte pasireiškė diskriminacija pinigų taupymo srityje. Tas neteisingumas pasireiškia tarp bankų ir taupytojų, kurie smarkiausiai nukenčia.

Paskutiniais metais mūsų kraštą užklupo didelė infliacija, kuri daugiausia paliečia vidurinės klasės taupytojus, vesdama visus prie ekonomiško sunaikinimo.

Šią negerovę bandysime pailiustruoti šiuo pavyzdžiu:

Mūsų tautietis Petras turi pasidėjęs banke $10,000 į einamąją taupymo sąskaitą, su 5½% palūkanų. Petro žentas užpirko namą ir nuėjęs į tą patį banką gauti paskolą. Tas bankas pažadėjo jam duoti paskolą su tokiomis sąlygomis: žentas turi įnešti $10,000, su paskolos nuošimčiu 11½% ir 3% už banko patarnavimą. Paskola duodama 15 metų laikotarpiui.

Petro žentas tuo reiškiniu susimąstė, nes bankas Petrui moka tiktai 5½%, o kai bankas skolina jo žentui pinigus, tai erikalauja 11½% ir dar 3% neva už banko patarnavimą.

Mums atrodo, kad šiuo atveju yra didelė skriauda tiems žmonėms, kurie skolinasi iš bankų dideses sumas pinigų.

Petro žentas yra inteligentas žmogus. Jis nuėjo pas savo advokatą gauti šiuo reikalu teisingą patarimą. Advokatas jam pasakė, kad bankai per žiauriai išnaudoja susidariusią ekonominę padėtį. Taip pat advokatas Petro žentui dar patarė, kad jis ieškotų paskolos pas privačius žmones, kuriems nereikės mokėti už paskolą tokių didelių palūkanų. Tas pats advokatas Petro žentui patarė, kad, jei "tamstai kas nors iš privačių žmonių paskolins $10,000, tai jūsų advokatas paruoš legalius dokumentus, kurie bus tokios pat vertės, kaip ir bankų sudaryti. Kreditorius ir debitorius bus lygiai apsaugoti ir jūs sutaupysite apie $4,000."

Petro žentas labai nustebo, kad jis gali tokią didelę pinigų sumą sutaupyti.

Be to Petro žentui šeimos advokatas dar patarė kreiptis į savo distrikto kongresmaną, kad Kongrese būtų pakeistas paskolų įstatymas ta prasme, kad bankams būtų uždrausta taip žiauriai išnaudoti vidutinės klasės žmones.

Mes susidarėme išvadą, kad Petro žento šeimos advokato patarimas lietė tiktai bankų paskolų išdavinėjimą, bet tai neliečia lietuviškų taupymo ir skolinimo bendrovių, kurios yra jautresnės mūsų tautiečių atžvilgiu ir tokių didelių palūkanų už paskolas neima.

Pranas Fabius

JŪS KLAUSIATE. — MES ATSAKOME

KADA REIKIA UŽPILDYTI APLIKACIJĄ?

KL. Aš noriu išeiti į poilsį nuo 61 metų amžiaus ir persikelti į kitą vietovę. Ar aš galiu dabar prašyti Soc. Sec. išmokų, užpildant tuo reikalu aplikaciją? Mat aš apsigyvensiu gal toliau nuo Soc. Sec. įstaigos ,kol sulauksiu 62 m. Gal aš tuo laiku gyvensiu užsienyje. Janė B-tytė

ATS. Savo aplikaciją Soc. Sec. pensijai gauti galite užpildyti prieš 3 mėnesius, kai sukaks jums 62 m. amžiaus.

Aplikaciją galite pasiųsti paštu, perduoti telefonu ar asmeniškai apsilankant į bet kurį Soc. Sec. ofisą, kurių šiame krašte yra apie 1,300.

Jeigu jūs tuo liku būsite užsienyje, tai parašykite į Social Security Administration, P. O. Box 1756, Baltimore 21203.

Turėkite gimimo metrikus. Kai kada gimimo metrikų ar mokyklos rekordo išsirūpinimas ištrunka keleta mėnesių.

* * *

KL. Aš turiu kreiptis į podiatristą, kad jis pašalintų vad. "warts". Ar Medicare apdrauda apmokės už to specialisto gydymą? Simas I.

ATS. Medicare apdrauda gali padėti apmokėti už bet kuriuos pataranvimus licenzuoto podiatristo, išskiriant eilinio kojų ligų patikrinimo (for rutine foot care). Prie šio kojų ligų patikrinimo priklauso šie reiksmai: pašalinimas 'warts', nuospaudos (mazoliai); higieniška apsauga ir kojų plokščių (flot feet) gydymas ir kitos kojų struktūrinės negerovės (misaligments). Bet medicalinė apdrauda gali padėti mokėti už eilinę kojų apsaugą, jei jūs turite tokias medicališkas sąlygas, kurios atsiliepia į žemutinę vad. "limps" dalį, (kaip kurį diabetą), kuriuos veiksmus atliekti privalo pediatras arba gydytojas arba osteopatas..

* * *

KL. Mano žmona kuri yra tik 28 metų amžiaus, rimtai serga inkstų negalavimu ir jai reikia persodinti inkstus (kidney transplant). Jos gydytojas jai pasakė, kad Medicare gali jai padėti smokėti dalį išlaidų už tą operaciją. Kadangi ji nėra 65 m. ar nedarbinga, kaip ji gali turėti Medicare apdraudą? Mikas P-tis

ATS. Šiuo atveju veikia Medicare specialūs nuostatai žmonėms, kurie serga inkstų negalavimu. Todėl, jeigu jūsų žmona yra išdirbusi pakankamą laiką padengtame Social Sec. darbe, ji gal būt gali gauti Medicare pagalbą. Jeigu ji turi teisę, Medicare apdrauda padės jai inkstų persodinime, dialisis ir kitas sveikatos patarnavimo išalidas padengti, jei tai yra susiję su nuolatiniais inkstų negalavimais.

* * *

KL. Aš visą praeitą mėnesį blogai jaučiausi. Mane apžiūrėjo gydytojas, kuris padarė keletą testų ir nusiuntė mane pas vietos chirurą. Po pastarojo apžiūrėjimo ir po kai kurių papildomų testų, jis nustatė, kad man reikalinga padaryti opercija. Iki šiol abiejų gydytojų honorarai ir testai padengti Medicarės apdraudos. Dabar, jei aš gausiu trečio specialisto nuomonę, ar Medicare padės man apmokėti už patikrinimą ir reikalingus testus? Felicija B.

ATS. Taip. Už pacieto antro gydytojo nuomonę, susijusią su mediciniškos orperacijos reikalingumu arba ne chirurgiška diagnostika ir terapiškais veiksmais Medicare apd. padengia. Tuo atveju, jei dviejų gydytojų rekomendacijos yra skirtingos, tai trečio gydytojo nuomonė tai ppat yra apmokama. (covered). a

* * *

SIAUČIANTI INFLIACIJA PADIDINO SENIORŲ KAŠTUS

KL. Prieš keletą metų mano motina įsirašė į Medicare programą. Ji nori žinoti, jei suma, kurią pacientas moka už ligoninės vizitą bus padidinta 1980 metais, kaip ankščiau būdavo daroma ar pasiliks tokio pačio dydžio? B. U-tė

ATS. Jūs turite žinoti, kad nėra būtina minimumo suma, kurią iš jūsų motinos reikalaują mokėti už kiekvieną ligoninės vizitą. Minimalinė suma, (vadinama — deductible) yra mokėtina tuo atveju, jei paciento vizitas pažymi naujo "benefito laikotarpio" pradžią. Jūsų motinos pirmas benefito vizitas, prasidėjęs pirmą kartą, kai ji buvo priimta į ligoninę, po to kai Medicare laikotarpio padengimas prasidėjo. Jis baigėsi po to, kai ji iš ligoninės buvo išrašyta ir buvo praėję mažiausia 60 dienų. 1979 m. pacientas buvo įpareigotas mokėti vad. deductible $160.00 suma kiekvieną kartą, kai pacientas nueina į ligoninę per naują benefito periodą. 1980 metai ši suma yra padidinta iki $180.00 už benefito laikotarpį, kad padengtų padidėjusias ligoninės reikalaujamas išlaidas.

* * *

AR JIS GALI GAUTI UŽ RIMTĄ DARBOVIETĖJE SUŽEIDIMĄ IŠMOKAS?

KL. Mano vyras darbovietėje per nelaimingą atsitikimą smarkiai apdegė, nors ir dalinai per savo kaltę. Ar jis gali tikėtis, kad galėtų gauti išmokas už savo sužeidimą? Mrs. J. V. iš Berwyn Chicagos priemiesčio

ATS. Pagal Illinois Workman's Compensation įstatymus, sužeistasis darbininkas gali užpildyti vad.namą "Petition for Adjustment of Claim" ir įteikti The Illinois Industrial komisijai dėl išmokų. Iš tikrųjų sakoma,kad darbininkas turi tiktai įrodyti, jog buvo sužeistas darbo metu (įstatyme pasakyta: he was injured while in the scope of his employment). Tuomet komisija nustato darbininko sužeidimo rūšį ir kiek tas sužeidimas tęsis, kad nustatytų kompensacijos diduną.

Pagal Workman's Compensation įstatymus, darbininkas turi teisę gauti laikiną (temporely — savaitines kompensacijos išmokas, kaip ir dalinį nuolatinį nedarbingumo (partial permanent disability) išmoką (award) (lum sum payment) — laidotuvių išmokas. Darbininko neatsargumas paprastai neturi svarbumo į jo pasveik. galimybę (taisyklėse pasakyta: (has no relevance to his recovery possibilities).

Kadangi Workman's Compensation įstatymai yra gana smulkiai detalizuoti ir užpildymas vadinamos "The Petition", privalo būti advokato atliktas, nes toje peticijoje yra specialių įstatyminių nuostatų, vien teisininkams žinomų. *pr. š-las*

P. S. Norintieji nuosekliau susipažinti su šio krašto Nelaimingų Atsitikimų įstatymais (Workman's Compesation), galit kreiptis į "Sūduvos" leidyklos vedėją Vladą Šulaitį, 7414 Dunbarton Ave., Los Angeles, Cal. 90045. Leidykla dar turi užsilikusių tuo reikalų knygelių.

* * *

KL. Ar gali bet kuri ligoninė ar sveikatos centras priklausyti Medicare apdraudai? Ar yra specialūs reikalavimai, kuriems tos įstaigos privalo atatikti? M. A.

ATS. Visi asmenys ar organizacijos, kurios suteikia patarnavimą Medicare pacientams privalo turėti valstijos ar vietos sveikatos priežiūros įstaigų licencijas ir atatinktų jų reikalavimams. Išvardintos įstaigos ar asmenys taip pat privalo atatinkti Medicre reikalavimams. Tų reikalavimų turi laikytis: ligoninės, skilled nursing facilities, namų sveikatos agentūros, nepriklausomos, chiropraktoriai,nepriklausomos ir organizacijos atliekančios X-ray peršvietimus, organizacijos teikiančios ateinantiems ligoniams fizikalinę terapiją ir kalbos patologijos patarnavimą, ambulansų firmos, chiroprktoriai, nepriklausomi fizikal. terapistai ir įstaigos atliekančios inkstų dialisis ar persodinimo tarnybą. (Šias informacijas suteike Medicare įstaiga, esanti Chicagoje). *pr. pet.*

* * *

KL. Aš atskridau į Chicago O'Hare aerodromą, iš kur įsėdau į taxi cabą. Vairuotojai pasakiau, kad mane nuvežtų į Elmwood Parką už teisingą kainą. Per visą kelionės laiką ji vartojo tokius nepadarius žodžius, kad kiekvienam plaukai ant galvos atsistotų. Kai atvažiavome į paskyrimo vietą, aš sumokėjau $6.00 ir dar pridėjau $1.00 arbatpinigių. Vairuotoja vėl paleido į mane necenzūriškų žodžių virtinę, be to mane išvadino skrudžium. Tai vairuotojai išaiškinti čia pridedu jos mašinos numerį. Mark McGnide iš Adrinox, Kansas

ATS. "Tai nebuvo tikroji leidžiukė", — Yellow Cab Ko. atstovas pareiškė. "Atsiprašome už jos tokią šiukščią kalbą. Faktiškai, ji sutiko jūs atsiprašyti ir grąžina jums $7".

DĖKOJA UŽ PASTANGAS BEDARBIO KOMPENSACIJAI GAUTI

Aš **dėkoju jums** už pastangas, **kad padėjote** man gauti nedarbo kompensaciją. Nedarbo įstaigos reprezentantas atsiliepė tik po to, kai aš parašiau jums laišką ir man iš tos įstaigos paaiškino, kad aš naudojausi advokatų ir kitų žinovų pagalba. Aš nebūdamas nė vienas iš jų, bet aš buvau nustebintas tuo pranešimu, kad aš neturiu teisės į kompensaciją už bet kurį laikotarį. Be kitų dalykų įstaiga man pranešė, kad viena jų pačių problema yra tame, jų įstaigos štabas nebuvo pakankamai paruošts išvdas padaryti Iš mano pranešimo įstaigos reprezentantui paaiškėjo, kad jie suklydo ir mokesčių mokėtojų pinigus bereikalingai iššvaistė.

Iš tikrųjų, niekas negali ginčytis su valdžia, ir niekad negali laimėti bylos. Tačiau šį kartą aš laimėjau ir bedarbio kompensaciją gaunu. Ačiū už suteiktą pagalbą. J. V-nas

(Informaciją patiekė Thomas H. Sheridan, Chicagos Sune-Time koluminists).

* * *

KL. Aš būdama našle, išauginau 2 sūnus, kurių vienas buvo aukšt. mokyklos laikraštėlio redaktorius ir aš už jį įmokėjo $100 depozito Galesburgo kolegijai. Kitas sūnus pateko į narkomanų tarpą; jis iš namų išnešė rašomąją ir siuvamą mašinas bei mano jungt. auksos žiedą. Mes bandėme padėti su narkomanijos problema. Jis net buvo įtrauktas į vadinamą "drug-abuse" programą, bet jis mirė vasario mėn. vidury perdaug paėmęs narkotikų. Ar galėčiau iš tos kolegijos gauti įmokėtą $100 depozitą atgal?

Nelaiminga motina D.

ATS. **Knox kolegijos direktorius jau jums išsiuntė atgal $100 įmokėto depozito čekį.** Direktorius atsakymo laiške **pridėjo, kad jūs galėjote į jį tiesiog kreiptis dėl savo problemos; jis išgirdęs jūsų tragediją, išreiškė gilią jums užuojautą Mes tikimės, kad jūs sustiprėsite ir pergyvensite šio įvykio sunkumus**

ILLINOIS MASONIC MEDICAL CENTRAS ATIDARĖ ATEINAIČIŲ PACIENTŲ GYDYKLĄ

Šiomis dienomis Illinois Masonic medicinos Centras, esantis 836 W. Wellinngton, Chicagos šiaurės dalyje atidarė pirmąjį ateinančių pacientų (out-patient) Pain Treatment — skausmų gydymo centrą.

Šiam centrui vadovauja dr. Ronald P. Pawl, nervų chirurgas ir Chronic Pain Primer knygos autorius. Ton gydyklon priimami ligoniai, kurie paliesti chroniškų ar ilgai besitęsiančių skausmų

Po pagrindinio ligonio ištyrimo, kiekvienas ateinantis pacientas apžiūrimas gydytojų specilistų štabo narių.

IMMC's Pain Treatment centras adaras nuo pirmadienio iki penktadienio, nuo 8:30 v.r. iki 5 v. v.

Daugiau informacijų galitė gauti paskmbinus 975-1600.

Mgd. Šulaitienė

GIMĖ RYGOJE, IŠSIMOKSLINO LIETUVOJE, O MIRĖ TORONTE. KANADOJE

Karolis Rusinas, buvęs linotipinikas, neseniai mire (pr. m. gruodžio 23 d.) ir palidotas lietuvių kapinėse Massaugoj, Kanadoje.

K. Rusinas gimęs Rygoje, bet užaugęs ir gimnaziją baigęs Lietvoje. Kurį laiką dirbo "Vitres" spaustuvėje Kaune. Karinę tarnybą atliko nepriklausomoje Lietuvoje ir gavo atsargos leitenanto laipsnį.

II pasaulinio karo metu atsidūrė Vokietijoje, o po karo kaip naujakurys atvyko į Kanadą. Kurį laiką dirbo kanadiečių spaustuvėje Sunburio [illegible] persikėlė į Monrealį ir pagaliau į Torontą. Apie 15 metų dirbo "T. Ž." spaustuvėje. Po to jis dirbo keletą metų dienraščio "The Telegram" ir "Time Press Ltd." spaustuvėse. Jis reiškėsi ir visuomeninėje lietuvių veikloje.

[illegible] grįžo į "T. Ž." spaustuvę, bet neilgai begalėjo dirbti, nes jam neleido sveikata.

Velionies nuopelnai lietuviškajai spaudai buvo dideli.

Kapinėse atsisveikinimo žodį [illegible] ir "Gintaro" ansamblio vardu tarė J. Karasiejus ir kiti. Laidotuvėse dalyvavo [illegible] ir gau[illegible] *pr. pet.*

insurance insight

Why Auto Insurance Prices Vary

Two factors — where you live and your "class-rating" — significantly influence the premiums you pay on your auto insurance.

For insurance purposes, most states are divided into territories. Each territory has its own rating based on its loss-experience record.

Also, drivers are "class-rated" according to statistical guidelines with other policyholders who share similar characteristics. These guidelines recognize that not every driver or every car is an equal risk. They group cars and drivers subject to similar hazards.

Before it can establish rates, an insurer projects the total income it will need from premiums to cover claims and other costs in that state during the period the rates will be effective. An average rate is then determined for a particular coverage. This average, in turn, is adjusted up or down on the basis of relative risks for each rating territory and classification of car and driver.

"Insurance companies classify drivers by age, sex, marital status, mileage driven, use of car, and accident and violation history," says an Allstate Insurance Company spokesperson.

"This classification plan aids both insurance companies and policyholders," says the spokesperson. "For example, policyholders with good driving records pay fewer premium dollars under this classification system than they would if there was no reflection of accident and violation history in the rate structure. Insurance companies are able to more equitably distribute the cost of insurance among their policyholders under a classification system."

The use of factors in the rating system that are beyond a person's control (such as age, gender, and marital status) has been questioned by some. But statistical evidence has shown that these classifications do predict, to a reliable degree, the future accident risk of drivers.

A more efficient method to classify drivers has not been developed. Also, polls indicate that people feel it would be unfair for everyone to pay the same price for auto insurance.

Using the "territorial-rating" method, a car is rated or classified according to the location in which it is normally garaged or parked overnight.

Location is a good predictor of potential insurance losses because cars from a specific territory are likely to share exposure to similar risks. Most driving is done relatively close to a car's garage or parking site. In fact, more than half of all auto trips are for distances of less than five miles and more than 87 percent for less than 15 miles.

As a group, urban drivers generally pay more for equivalent insurance coverage than do drivers in small towns or rural areas. More property-damage accidents, injuries and fatalities occur per mile of urban roads than per mile of rural roads.

Moreover, repair costs, wages, hospital and medical expenses, and jury awards tend to be higher in metropolitan areas. So accidents involving urban dwellers not only happen more frequently but also tend to be more costly per accident.

Thefts and vandalism tend also to be concentrated in the areas of highest population density.

When a car is involved in a mishap, regardless of where the incident occurs, any insurance loss is "charged back" to the car's home territory. For example, if a suburbanite drives into the central city area and causes an accident with another suburbanite from a different rating territory, the accident is charged against the two suburban areas, not against the city, for rating purposes. This helps keep the loss experiences of "outside" drivers from unfairly forcing up rates in territories other than their own.

Importuoti kristalai, parcelianiniai servizai, gintarų karoliai ir žiedai, China Bosental ir kitos dovanos.

Perkame pašto ženklus bei monetų kolekcijas.

(Prekybininko Estkos šeimos vedama įmonė)

PATRIA CO.

1207 S. Sacramento (kampas Archer ir Sacramento)

Tel. 247-5081

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608. Telephone 421-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of January 1, 1980
Subscription Rates:

Chicago $45.00 per year, $24.00 per six months, $12.00 per 3 months. In other USA localities $40.00 per year, $22.00 per six months. $12.00 per three months. Canada $45.00 per year; other countries $48.00 per year.

25 cents per copy

Nuo sausio pirmos dienos
Dienraščio kainos:

Chicagoje ir priemiesčiuose:

metams	$45.00
pusei metų	$24.00
trims mėnesiams	$12.00
vienam mėnesiui	$5.00

Kitose JAV vietose:

metams	$40.00
pusei metų	$22.00
trims mėnesiams	$15.00
vienam mėnesiui	$ 4.00

Kanadoje:

metams	$45.00
pusei metų	$24.00
vienam mėnesiui	$ 5.00

Užsieniuose:

metams	$48.00
pusei metų	$26.00

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, IL 60608. Telef. 421-6100.

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Šeštadieniais — iki 12 val.

Turime draugų visoje Amerikoje

Vakar jau nurodėme, koks naudingas Amerikos lietuviams yra JAV Kongreso atstovas Frank Annunzio. Jis ne tik pats Amerikos Kongrese suteikia tikslių žinių apie rusų pavergtą Lietuvą, bet jis leidžia ir kitiems Kongreso atstovams išdėstyti savo nuomonę. Vakar suminėjome tiktai dalį Lietuvos laisvės reikalais pasisakiusių JAV Kongreso atstovų. Dėl vietos ir laiko stokos daugiau nepaminėjome, negu paminėjome. Tikimės, kad netolimoje ateityje galėsime tai padaryti.

Bet šį kartą norime priminti Amerikos lietuviams, kad be atstovo Frank Annunzio, Kongrese yra geras lietuvių draugas Edvardas J. Derwinskis. Annunzio yra demokratas, o Derwinskis — respublikonas. Abu priklauso skirtingoms politinėms partijoms. Ne vieną kartą Kongrese jiems teko užimti skirtingas pozicijas Lietuvos įvairiais visuomeninio darbo klausimais, bet kai tekdavo spręsti bet kurį Lietuvos kausimą, tai jiedu užimdavo tą pačią poziciją. Abu smerkė Lietuvos okupantą, abu priešinosi ir neteisėtam neprikl. Lietuvos įjungimui į Sovietų Sąjungą, abu priešinasi pavergtų lietuvių išnaudojimui ir abu reikalauja, kad iš pavergtos Lietuvos privalo išeiti ne tik kraštą okupavusios Sovietų karo jėgos, bet ir Lietuvon atvaryti rusai kolonistai.

Be to, atstovas Derwinskis veikia Kongreso komitete, kuris tvarko Laisvosios Europos žinių persiuntimo reikalus. Jis labai atidžiai seka Amerikos radijo stotis ir daboja, kad Laisvosios Europos radijo stotys duotų žinias ir pavergtiems lietuviams. Jis aiškiai pasisakė už pinigus, kurie reikalingi žinioms persiųsti, bet jie patys pareiškia savo nuomonę apie priemones žinioms parsiųsti. Kiekviena proga atstovas Derwinskis pasisako Kongrese apie Lietuvos laisvės reikalus ir neužmiršta priminti, kad lietuviai privalo remti lietuvių tautos laisvę.

Tvirtinama, kad Derwinskiai yra kilę iš Lietuvos. Plati jų giminė yra šimtmečius gyvenusi Trakų, Švenčionių ir Žąslių apylinkėse. Netenka stebėtis, kad Edv. Derwinskis domisi pavergtos Lietuvos likimu ir dažnai šiltai apie Lietuvą pakalba Kongrese ar kitose susieigose. Jis pakalba lietuvių ruošiamuose minėjimuose ir kartais pakalba lietuvių suruoštuose vakaruose.

Bet krašte yra lenkų, nesugebėjusių patekti į galingą Amerikos Kongresą, bet neužmirštančių rusų pavergtos Lietuvos. Jie ne tik domisi rusų pavergta Lietuva, bet jiems rūpi lietuvių gyvenimas dabartinėje Lietuvoje, didelio jų skaičiaus ištrėmimas į Sibirą, išvarymas prievartos darbams, labai didelis lietuvių jaunimo išnaudojimas prie Rusijos prievartos darbų. Jie žino, kad Lietuvos jaunimas tiesia rusams kelius, kerta miškus,stato tiltus,įrengia elektros stotis,tvenkia u pes, kad rusams būtų lengviau gyventi. Ten siunčiama ne tik jauni vyrai, bet ir moterys. Jas apmoko skaičiuoti, pagrindinių fizikos dėsnių ir siunčia į tolimiausius Rusijos užkampus. Lietuvės moterys lengviausiai ten ir dingsta. Jos verčiamos ištekėti už ruso, augina jo vaikus, o į Lietuvą jau nebegrįžta.

Tokių Lietuvos reikalais susirūpinusiu lenky yra Dearborne gyvenantis Kazimierz Odliejarczyk. Jis yra gimęs Amerkoje, bet domisi ir Amerikos lietuviais. Kai Detroito lietuvių organizacijų centras susiorganizavo Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo minėjimą. tai Oliejarczykas atėjo pasiklausyti, kaip lietuviai tą minėjimą suruošia. Jis domisi ir Amerikos lenkais. Jis priklauso Amerikos lenkų Kongresui, yra Michigano valstijos to Kongreso pirmininkas. Kai ateina į lietuvių minėjimus, tai jis lietuvius pasveikina ir pataria jiems rūpintis pačiu svarbiausiu reikalu — Lietuvos laisve. Jis neina pas tuos, kurie nuo rusų okupacijos pabėgo ir užmiršo lietuvių kalbą, o dabar važiuoja pas tuos pačius patobulinti savo žodyną Kapsuko kursuose Vilniun.

Amerikos spaudoje pasirodžius žinioms apie Afganistaną, lietuviams žinomą aviganių šalį, šeštame mūsų amžiaus šimtmety vadintame Avigana, Oliejarczykas prisiminė Lietuvą ir parašė Detroito Free Press laikraštyje straipsnį, kuris vadinasi "The real Teheran tragedy" įvyko 1943 metais." Be kitų dalykų minėtame Detroito dienraštyje jis rašo:

> "Neseniai vykusiuose Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos debatuose, britų delegatui, smerkiant Sovietų agresiją ir užėmimą nepriklausomo Afganistano, praspruko freudinė? pastaba, kai jis ištarė: "Tai pirmą kartą Sovietų Sąjunga pasiuntė karo jėgas į ne josios įtakos sferą."
>
> Kaip galima kalbėti pasaulyje apie įtakos sferą, paremtą visų valstybių stipresnėmis ir lygiomis teisėmis? Bet ši pastaba mus nukelia į 1943 metis Teherane vykusią konferenciją, kurioje Rooseveltas, Churchilis ir Stalinas padalino į įtakų sferomis ir leido Sovietams laisvai šeimininguti Rytų Europoje, išskirdami juos iš Artimųjų Rytų ir Vakarų Europos. Susitarimas baigtas Jaltoje ir Potsdame 1945 m., jau tęsiasi 36 metus. Dabar Sovietų Sąjunga nutarė peržengti jai uždrauston pusėsn." (Detroito Free Press, 1980 m. vasario 20 d. 8A psl.).

Jaltoje, karo vadams reikalaujant, Europa buvo suskirstyta ne į įtakos sferas, bet į karo zonas, kad nebūtų bereikalingų nesusipratimų. Visa tai buvo padaryta tiktai ramioms paliauboms išlaikyti, ir tiktai iki taikos sutarties. Bet Sovietų valdžia Europos taikos nenorėjo, todėl karo zona tapo 36 metus įtakos sfera, nuvedusi prie Afganistano okupacijos ir detantės galo.

Brežnevo vadovaujama Sovietų kariuomenė sulaužė visus susitarimus ,todėl prezidentas Carteris ir pareikalavo pasitraukti iš Afganistano, nutraukė Maskvos olimpiadą ir neparduoda javų bei mašinų. Mums atrodo, kad prez. Carteris žengė žingsnį teisinga kryptimi. Mes pritariame prezidentui Carteriui, sekretoriui Vance ir visam pasauliui, protestuojančiam prieš Sovietų įsiveržimą į Afganistaną.

Dail. Mikalojus Ivanauskas — "Vilniaus Vizija"

A. SVILONIS

RAŠINYS, KURIS VERTAS "PREMIJOS"

I.

Chicaoje tėvai jėzuitai leidži religinės ir tautinės kultūros žurnalą: "Laiškai lietuviams". Šio žurnalo sumanytojas ir įsteigėjas buvo kun. J. Bružikas, S.J., pasižymėjęs dideliu idealizmu ir sielovadiniu uolumu. Tokios krypties žurnalas mūsų išeiviškai visuomenei reikalingas, kuris po pasaulį išsklaidžiusiems lietuviams padėtų geriau susiorientuoti religiniais ir tautiniais klausimais. Reik pasidžiaugti, kad tokią paskirtį šis žurnalas jau vykdo 30 metų.

Juozas Vaišnys, S.J., dabartinis šio žurnalo redaktorius, š. m. pirmame jo numeryje at spausdino jubiliejinį rašinį: "Trisdešimts metų". Tai rašinys, kurį perskaičius kelia didelį nusistebėjimą, kaip jis iš drįso atspausdinti religinės ir tautinės minties žurnale tokį kontroversinį rašinį, kuris nieko bendro neturi nei su šio žurnalo įsukakties paminėjimu, nei pagaliau su religine bei tautine kultūra. Juk jis auste nuaustas kreivais ir šališkais faktais, įtarinėjimais, įtaigojimais.

Pirmiausia jis save teisina, kad negalima patenkinti tokių pageidavimų, kurie nesutinka su šio žurnalo užimta linija ir tikslais. Ir vieną iš tokių pageidavimų bei reikalavimų, kuris nesiderina jo išmone su žurnalo užimta linija ir tikslais, duoda kaip pavyzdį, kad girdi, nereikia Lietuvą vadinti okupuota, pavergta ir pan. Štai jo žodžiai

> ...Keista ir nerimtai atrodo tie žmonės, kurie mano, kad dabar mes negalime ištarti ar parašyti Lietuvos vardo, nepridėdami kokio nors epiteto: okupuota, pavergta ir pan..

Sunku suprasti ,kodėl Juozui Vaišniui toks pageiravimas, tautinės kultūros žurnale nepriimtinas? Ar tai nesiderina su žurnalo linija? Man rodos, kad toks jo pasisakymas yra daugiau negu ironija, ypač,žinant,kad šiandien okupuotoje Lietuvoje, prieš tokių epitetų pridėjimą visu įsiutimu kovoja okupantas. Ten už tai, gręsia kalėjimas ar net Sibiras. Mat, tokie priedai jam drąsko akis, kadangi jie atskleidžia dabartinės Lietuvos būklę. Bet mums tai suprantama, kodėl okupantas to pakęsti negali, bet mes negalime suprasti, kodėl Juozas Vaišnys įtaigoja "Laiškų lietuviams" skaitytojus, tokių epitetų neminėti. Jis tokį įtaigojimą bando pateisinti pasiremdamas pavyzdžiais. Vieną tokių pavyzdžių, jis pateikia apie motiną kalėjime. Deja,šis jo išgalvotas pavyzdys nėra geraį išmąstytas ir klaidinantis. Jis sugretina okupuotą Lietuvą su motina kalėjime. Jis rašo, girdi, jei mano motina būtų kalėjime, tai ar aš turėčiau pridėti, apie ją kalbėdamas: įkalintoji motina? Taip! Jei toji motina būtų įkalinta nekaltai, tai kiekvienas geras sūnus, mylįs savo motiną kalbėdamas apie ją sakys ne tik įkalintoji, bet dar daugiau pridės, mano kankinė motina. Taip kaip mes šiandien, visus tuos, mūsų tautiečius vadiname kankiniais, kurie nekaltai okupanto įkalinti ar nužudyti.Bet jei Juozo Vaišnio motina būtų įkalinta už kokį nors nusikalstamą veiksmą,aišku, kad jis kalbėdamas apie ssvo motiną, vengs sakyti įkalintoji, Nejaugi, Juozas Vaišnys to nesupranta, kad Lietuva nepadrė jokio nusikaltimo ii buvo agresoriaus pagrobta, tai kodėl vengti sakyti, ar rašyti pavergta, okupuota?

(Bus daugiau)

— Panamos bankas pervedė JAV vyriausybei Jim Jones vadovaujamos liaudies maldyklos dešimt milijonų dolerių. Vien tik lavonus parvežti kainavo šeši milijonus dolerių.

PETRAS TARULIS

ŽIRGELIAI PADEBESIAIS

MAŽASIS BURTININKAS

(Tęsinys)

— Traukis šalin . . .

Atrodė, kad visi tyliu susitarimu paliko ją vieą, kol ji dar gyva, kol nenumirė, kaip buvo numatyta. Atrodė, kad ji čia niekam nereikalinga, tik laikinai kažkodėl pasilikusi. Motina — ir ta tik retkarčiais atsidūsdavo, paglostydavo liesus minkštučius ir varganus plaukučius jos:

— Vargšele, tu mano . . .

Ir Aneliukė staiga užmeta savo bailias akis. Viską ji supranta. Jai aišku, kad niekas jau nepadės jai, kad net motina nebetiki, jog ji dar gyvens, ir laukia, kad ji, vargšelė, numirs, nes jau turi pasiūtus baltus skystus marškinėlius — pomirtinius. Aneliutė vis viena, vis pabalusi, vis sušalusi, sėdi saulės atokaitoje ir žiūri į kitų nematomą tolį. Retai kas su ja ir kalbėdavo. Visi praeidavo pro šalį, retai kas jai kokį žodį pasakydavo. Mažesnieji vaikai irgi atskirai nuo jos žaidė, linksmai krykštavo, ar pešėsi ir įkyriai bliovė.

Prisiartino žolinė, mūsų parapijoje dideli atlaidai.

Kazimieras iš pusbernių veržėsi į tikrus bernus. Jis jau iš vakaro rimtai ruošėsi į kermošių. Prakaituota kakta, susirūpinęs jis vandeniu nuplovė vežimėlį, ištepė ratus.

O rytą anksti grįžęs iš daržinės, nuo šieno, kur miegodavo, ėmė praustis, šukuotis, puoštis. Jam tik šią savaitę pasiuvo pirmą išeiginį švarką, Ir švarkas tebekvėpėjo ir gelumbe ir tuo tepalu, kuriuo kaimo siuvėjai tepdavo savo mašiną.

Apsivilko jis pirmą kartą krakmolytus marškinius. Ir tie marškiniai suveržė jo sprandą; vargas buvo pajudėti ar pasigrįžti. Paskui jis pasikabino kaklaryšį ir nepatikimai vis žiūrinėjo į prastą, musių nutupėtą veidrodį, kaip per tinklelį matydamas kiek iškreiptą savo veidą, dabar įstrižai patemptą, viena akim nustumta prie pat ausies.

Kazimiero batai, kai tik jis mynė žingsnį, nieko nelaukdami smarkiai girdždėjo. Kazimieras, kaip geležim, naujais drabužiais šitaip sukaustytas, jautėsi nesavas ir vis buvo neramus, kad atrodo juokingai, kažin kodėl ne taip, kaip kiti ir kaip turėtų būti.

Kai jau jis visai pasirengė ir išėjo iš kamaraitės į gričią blynų valgyti, Nikodemas gal pirmą kartą šią savaitę, neįgudusiomis šypsotis lūpomis, prasišiepė:

— Nugi, tu gi — tu gi, nugi! — ištarė jis nuolatinį savo nusistebėjimo žodį. — Matai, kaip drabužis žmogų pataiso! . . .

Kazimierui reikėjo smarkiai save suimti, kad ir jis dabar nenusišypsotų. Todėl jis tyčia piktai susibarė:

— Kuris jau metas, o jūs vis čia krapštotės! Žmonių jau arkliai pakinkyti . . .

Nikodemas dar kartą pažiūrėjo į iškilmingą Kazimierą, dabar paraususį, neramų, nebežinantį nei kur rankas padėti nei ką besakyti. Nikodemas kažką pagalvojo, savo papratimu, krypterėjo šalin galvą ir pakilo nuo suolo. Jis čia pat išėjo į kamaraitę, kur stovėdavo dar iš kariuomenės laikų medinis vyšnių spalva dažytas kuparėlis. Atsirakino jis melodingai suskambėjusią spynelę, savo grubiais pirštais pasirausė tarp tų menkų daiktelių, kurie sudarė visą jo nuosavą turtą. Suradęs savo sidabrinį laikrodį, lėtai jį išvyniojo iš skudurėlio ir vieną minutę susimąstė, tupėdamas prie savo kuparėlio:

— Duot, ar neduot? Duot, ar neduot? —Pasvyravo jis kai kurį laiką, o paskui atsitiesė.

Jam taip patiko pirmą kartą savo gyvenime pasipuošęs buinusis Kazimieras, kad nejučiomis jam atsirado noras dar labiau šį pradžiuginti. Bet Nikodemo širdis niekad nepaskubėdavo: ji mušė, sakytum plaktukas į vinį. Buvo sunkoka tuojau pat nuspręsti. Tad ir eidamas atgal į gričią, jis, atvirai pasakius, dar nežinojo pats, ką turės veikti: ar laikrodį tik šiai dienai paskolinti, ar visai atiduoti?

Šeimyna, dabar susirinkusi pusryčiams, pamatė Nikodemo rankose sidabrinį . . . visi nustebę sužiūrų — kas čia dabar bus.

— Štai, Kazimierai! — kiek iškilminga pasakė Nikodemas, ištiesdamas laikrodį, nes įne šus jį į gričią jau nebuvo daugiau kas daryti.

— Palauk, aš tau įdėsiu! Štai šitaip — dabar kažin kodėl drebančiomis rankomis Nikodemas įdėjo į Kazimiero liemenės kišenėlį, o gradinėlę ištiesė skersai jo krūtinės.

Kazimieras sumišęs stovėjo viduryje gričios, o Nikodemas, apsimesdamas abejingu, kalbėjo:

— Kai pirkau ją, — akimis parodė jis grandinėlę, — sakė, dar tikro sidabro. O dabar, matai, "padla" nusitrynė ir pagelto.

Kazimieras panertė galvą ir, jau užmiršęs šypseną tarp plačios savo nosies ir besikalančių ūsiukų, kuri išdavė jo vaikišką susižavėjimą šia puošmena, iš to susijaudinimo vis pašvilpdavo nosimi.

— Dabar bus tavo! — pats sau nelauktai pasakė Nikodemas, nes jau perdidelis buvo to jauniklio susižavėjimas. — Man jau . . . nebereikia, — pridūrė jis dusliu balsu.

(Bus daugiau)

SVENTO RASTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI
KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

"Kurie pasitiki Viešpačiu, atnaujina savo jėgą, pakelia sparnus lyg areliai, bėga ir nepavargstą vaikščioja ir nepailsta." - Iza. 40:31.

Kiekvienas Kristaus kūno narys, tikrasis Dievo Izraėlitas, yra Viešpaties vadaujamas ir stiprinamas. Dangiškoji duona, gyvasis Dievo žodis, kasdien stiprina ir gaivina mus. Mes geriame gaivinančio vandens, kuris teka iš Amžinosios Uolos, Kristaus, panašiai kaip darė Izraėlitai senovėje, kaip parašyta: "Jie gėrė iš antgamtinės Uolos, kuri sekė paskui juos, o ta Uola buvo Kristaus." (1 Kor. 10:4) O kartais dangiškasis Tėvas sulaiko mus nuo paklydimo ir pavojaus pavartodamas savo lazdą, pabardamas arba nubausdams mus.

ŠV. RAŠTO TYRINĖTOJAI
J. Muzikant, 195 Van Pelt Avenue, Staten Island, N. Y. 10303

M. GELŽINIS

LIETUVIŲ LITERARINĖ DRAUGIJA TILŽĖJE
1879 — 1925
(Tęsinys)

9 LIETUVIŲ LITERALINĖ Voelkelis mėgino pritaikyti savo lietuvių kalbinius polinkius ir kolegų mokytojų tarpe. Vienas jo pasekėjų buvo kitas tos pačios realinės gimnazijos mokytojas Alfredas Thomas, gimęs 1840 Bartuose, studijavo Karaliaučiuje ir Berline istoriją ir geografiją ir iki mirties mokytojavo Tilžėje. Išmokę puikiai lietuviškai, juodu su Voelkeliu nagrinėjo istorinius ir geografinius vietovardžius. Deja, Thomas mirė jaunu žmogumi bebūdamas — 1886 m. vasarą.

Tretysisi, kuris judriai skatino lietuviškos draugijos steigimą, buvo Eduardas Gisevius. Gimęs 1798 m. Lycke, jis augo Seiniuose, kur jo tėvas buvo teisėju. (Lenkijos — Lietuvos adalinimai priskyrė Seinius ir visą Užnemunę prie Prūsijos.) Vokiečiai šią sritį vadino Neu — Ostpreussen.) Kai Giseviaus tėvas 1809 m. buvo atkeltas į Mielaukius (Mehlauken), jis pateko į Gumbinės gimnaziją. Karaliaučiuje jis studijavo teisę ir nuo 1825 m. buvo Tilžės gimnazijos mokytoju ir bendrabučio vedėju iki 1879 m. balandžio 1 d., kuomet išėjo į pensiją. Bet ir tuomet jis pasiliko gyventi bendrabutyje iki 1880 m. gegužės 9 d. mirties.

Gisevius, labai nuoširdus lietuvių draugas, nebuvo istorinis tyrinėtojas. Jo užrašyti lietuviški padavimai neišlaiko kritikos, nes juose perdaug padėta autoriaus paties kūrybos. Gisevius yra svarbus savo lietuviško kraš to ir lietuškų rūbų paveikslais. Jo Rambyno apylinkės paveiks lai yra tikslus lietuviškos scenos vaizdavimas, o jo smulkus lietuviškų moteriškų ir vyriškų rūbų pateikimas yra tikslus lietuviškos tautodailės perstatymas. Už paveikslus Gisevius sulaukė daug padėkos. Karaliaučiaus Prussia muziejus turėjo jo paveikslų skaitlingą kolekciją.

Minėti trys vyrai, išdiskutavę lietuviškos draugijos tematiką, 1878 m. rugsėjo mėn. pateikė savo išvadas visai eilei mokslininkų. Iš jų gauti prielankūs atsiliepimai, pritarimai ir skatinimai padrąsino Voelkelio ratelį imtis tolimesnių žygių. iš Latviu Literarinės dr-jos prezidento Dr. A. Bielensteino buvo gauti anos draugijos įstatai. Į juos atsirėmę, tilžiškiai parengė statutą, kuris 1879 m. Velykų metu buvo Klaipėdoje svarstomas. Visi, kurie iki tol palaikė raštiškus ryšius su innisiatoriais, gavo statuto projektą ir žinią, kad rudenį gali būti šaukiamas steigiamasis susirinkimas.

Rugsėjo pradžioje, Bezzenber geris, tuomet profesorius Goettingene, atyko po ilgesnės kelionės po Maž. Lietuvą į Tilžę. Jis, kartu su iniciatoriais ir kitais signatorais išsiunte lituanistikos dirvoje kūrybiniai pasireiškusiems asmenims sekantį atsišaukimą:

"Lietuvių kalba, kalbų mokslui viena iš svarbiausiųjų, grėsia išnykti. Spaudžiama vokiečių, lenkų, rusų ir latvių kalbų, jai bėra skirta trumpa buitis. Su ja išnyks tos tautos ypatygės kuri tam tikrais laikais viešpatavo Europos šiaurėje, su ja išnyks lietuvių tautos papročiai, padavimai ir mitai, išnyks išpoezija, kuria domėjosi Herderis ir kurią pamėgdžiojo Chamisco.

(Bus daugiau

STEPAS VARANKA

LENKŲ ŠOVINIZMAS VILNIUJE

(Lenko žurnalisto atsiminimai iš Vilniaus okupacijos laikų — 1939-1941 m.)

(Tęsinys)

Mieste sklido gandai, kad vokiečiai viename mieste sugaudė keletą sunkvežimių moterų, nuvežė į sanitarinį traukinį, jas patikrinę, vėliau perdave sovinčiam kariuomenės ešelonui jų pasitenkinimui. Po kelių valandu visas palėdo namo. Sklido įvairiausios, kalbos apie vokiečių žiaurumus, žmonių šaudymą ir sodybų deginimą. Į krautuves reikėjo eiti nuo 5 val. ryto, kad gauti puszalios duonos nusipirkti. Stovėdami eilutėje, kai kurie iš mūsų mokėmės lietuvių kalbos. Lenkai organizuojasi ir galvoja apie pogrindį.

Reikėjo užsiregistruoti "Pabėgėlių Komitete". Komitetui vadovavo Vilniaus advokatas Zagorskis. Registruojanti panelė pranešė, kad už poros savaičių galėsime išvykti į Prancūziją ar Angliją. Bandėme sudaryti Vilniuje esančių žurnanstų sąrašą. Kiek žmojome, jų randasi gražus skaičius: Broncel, Swierzewski, Sobolewski, Miastecki, Ukrainczyk, Kiersnowski, Klibanski, Babinizc, Dabrowski, Mierzejewski, Olcha, Zachorska ir kiti. Vėliau autorius rašo, kad jis susisiekė su Vilniaus spaudos sindikato pirmininku Szydlowskiu, ir nutarta sušaukti susirinkimą išrenkant valdybą.

Spalio 22 dieną konsulas Trimakas gavo iš savo vyriausybės pilnas civilines teises. Rusai vis delsė, Vilniaus nenorėjo apleisti. Aiškino, kad kareivinės Minske nėra tinkamai paruoštos. Vilniuje vis dar nebuvo jokios legalios valdžios. Tai buvo nemaža kliūtis. Vieni norėjo vykti į Kauną, Varšuvą, ar į Lvovą. Daugelis be jokių leidimų keliavo savo reikalais. Ne vienas tose kelionėse dingo. Buvo nusidariusi ir kaina — 6.000 litų už išvykimą per Kauną į Prancūziją ar Angliją Valiutai buvo jau nustatytos kainos: 1 litas — 5 zlotai, arba 2 rubliai, 1 červoncas — 5 litai. "Raudonojo" Stralio kavinėje rinkdavosi nematyti ir nežinomi asmenys. Ten buvo atliekami neaiškūs prekybiniai ir kiti reikalai. Vieni prekiavo, kiti politikavo. Kitoje Rudnickio kavinėje rinkosi daugiau pasiturintieji ir daugiau žynomesni Vilniaus gyventojai. Lietuviai buvo laukiami.

Spalio 27 d., po dviejų savaičių nekantraus laukimo paskliido žinia, kad Lietuvos kariuomenė peržengė buvusią Lenkijos sieną ir sekančią dieną kariuomenė įžygiuos į Vilnių.

Įžygiavimas įvyko apsiniaukusią, lietingą dieną. Autorius Krzepkowski rašo. Mačiau 4 tankeles. Keletą kareivių su motociklais ir 7 reitelius. Žvėryno priemėstyj turėjo būti daugiau karinių pajėgų.

Katedros aikštėje, už bažnyčios, stovėjo Sovietų Sąjungos kariuomenės sunkvežimiai su ginkluota kariuomene. Mickevičiaus, vėliau Gedimino gatvėje, nežiūrint blogo oro, buvo susirinkę daug žmonių. Paradas užtruko gan ilgokai, iki vakaro. Paradą priėmė generolas Vitkauskas Mickevičiaus gatvėje. Ištikrųjų paradas turėjo vykti Katedros aikštėje, bet rusai nelėdo Autorius sako, kad žmonės kalbėjo, kad paradas užtruko ligai dėl to, kad Lietuvos kariuomenė suko ratelį su tankais ir kareiviais, kad jų skaičių padaugintų. Turiu pastebėti, kad lenkų aprašymuose dažnai tenka užtikti sarkastiškus aprašymus apie lietuvių kariuomenės į Vilnių įžygiavimą. Kaž kodėl Lietuva dažnai lenkams yra pajuokos objektu.

LIETUVIAMS TVARKANT VILNIŲ

Pradžioje lenkai džiaugėsi nusikratę rusų. Vilnių perėmė tvarkyti buvęs kauno burmistras, Antanas Merkys. Lenkai turėjo pasikalbėjimą su užsienio reikalų ministerijos atstovu. Paaiškėjo, kad netaip lengva išvykti į vakarus.

Vilniaus užėmimo proga, lietuviai išleido keletą vienkartinių laikraščių, kaip "Nasza Depesza" — lenkiškai, "Lai gyvoja Lietuva" — žydiškai. Pasirodė specialus Kauno dienraščio "Lietuvos Aido" numeris. Atgavimo proga Vilniuje lankėsi ir vakarų žurnalistai. Iškilmės Vilniaus atgavimo proga vyko ir sekmadienį spalio 29 dieną. Gedimino bokšte buvo iškelta Lietuvos vėliava. Skraidė vienas lėktuvas su lietuviškais ženklais. Gedimino bokštas buvo apšviestas. Prie katedros ant medžiagos iškabintas didelis užrašas: "VILNIAUS GYVENTOJAI SVEIKINA LIETUVOS KARIUOMENĘ". Apie tai autorius nemini.

Neužilgo iš Kauno atvyko Lietuvos aukštesnieji pareigūnai. Spalio 31 d., stovinčius eilėje prie krautuvių, kaž kokie agitatorai kurstė, kad nereikia taip brangiai mokėti už duoną. Miesto padugnės pradėjo mušti žydus, plėsti jų krautuves ir privačius butus. Vokiečių gatvėje policija ir kariuomenė turėjo darbo, kol tvarką atstatė. Policija mušė visus, kas jiems po ranka pasimaišė. Nelaikraštiniai gandai skelbė, kad buvo užmuštos 4 studentės, policininkas ir kareivis.

Amerikiečių misija Kaune.

Sužinojome, kad Kaune randasi amerikiečių misija. Tas mums teikė šiokios tokios vilties. Linskiui pavyko pasiekti Kauną ir ten susitikti savo pažįstamą Varšuvos "Time" korespondentą Redferną, kuris pažadėjo už savaitės atvykti į Vilnių sušelpdamas jį maistu ir 1 angliškų svaru. Užsienio korespondentai galvojo, kad Vilnius už 3 mėnesių liks be maisto.

(Bus daugiau)

— Kolumbijos vyriausybė nenori išleisti apsuptų įsibrovusių maištininkų.

— Penktadienį aukso uncija kainavo $642.

SUSIRINKIMŲ PRANEŠIMAI

★

Bridgeporto Lietuvių Namų Savininkų Draugijos susirinkimas įvyks šeštadienį, kovo 1 d., 1 val. popiet, 3808 So. Union Ave. (Įėjimas iš kiemo). Nariai maloniekite atsilankyti ir užsimokėti duokles. Po susirinkimo — vaišės. Kviečia valdyba.
Stella Kaulakis, pirm.

Upytės Draugiško klubo susirinkimas įvyks penktadienį, kovo 7 d., 1 val. popiet Anelės salėje, 4500 So. Talman Ave. Nariai prašomi atsilankyti, nes yra daug svarbių reikalų aptarti. Po susirinkimo bus vaišės.
A. Kelys, rašt.

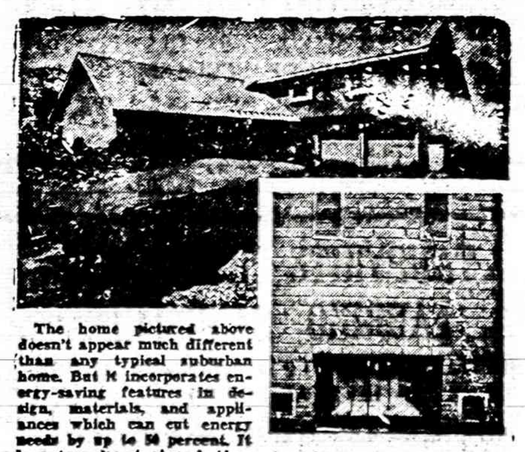

The home pictured above doesn't appear much different than any typical suburban home. But it incorporates energy-saving features in design, materials, and appliances which can cut energy needs by up to 50 percent. It has two heat-circulating Heatilator Fireplaces (right), designed to draw room air in through the lower vents, warm it and then re-direct the heated air back into the room.

The more effective use of energy-saving design, materials and appliances can well save up to one half the cost of heating and cooling our homes. This claim is being proven by New York's Long Island Savings Bank. Its "Centenergy '76" house was built to demonstrate the many practical ways of conserving energy. The total additional cost of these improvements was approximately $4,000 . . . projected to be amortized within 4 to 5 years through reduced expenses. Included are: added insulation within walls and ceiling as well as in earthen berms around the foundation, orientation to seasonal sun attitudes, energy-saving appliances and fireplaces.

The two Heatilator Fireplaces re-circulate heated air back into the room. This feature alone reverses the usual heat loss characteristic of most fireplaces, according to the designers of "Centenergy '76."

The fireplaces were supplied by Home Crafts, Inc., Floral Park, New York. Heatilator Fireplace, A Division of Vega Industries, Inc., located in Mt. Pleasant, Iowa, manufactures a complete line of built-in, freestanding and wall-mounted fireplaces . . . gas, electric or woodburning models.

DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446
Priima ligonius pagal susitarimą. Jei neatsiliepia, skambinti 374-8004

DR. PAUL V. DARGIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinikos Medicinos direktorius
1938 S. Manheim Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 3—9 darbo dienomis ir kas antrą šeštadienį 8—3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

TEL. — BE 3-5893
DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVIŠKAI
2618 W. 71 St. Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val. antrad. 1—4 popiet ketvirtd. 5—7 val. vak.
Ofiso telef.: 776-1880
Rezidencijos telef.: 448-5545

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas 2652 WEST 59th STREET
Tel. PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm. antrad., trečiad ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais 2-6 val. popiet ir kitu laiku pagal susitarimą.

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai. Med. bandažai. Specialūs pagalbos rėmens Arch Supports ir t. t.
val. 9—4 ir 6—8. Šeštadieniais 9—1
2537 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PRospect 6-5864

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS
Prostatos, inkstų ir šlapumo takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33710
Tel. (813) 321-4200

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ŽEMA KAINA
R. ŠERĖNAS
Tel. WA 5-9063

MOVING
Apdraustas perkraustymas iš jūsų rių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

PATS SKAITYK IR DAR KITUS PARAGINK SKAITYTI DIENRAŠTĮ "NAUJIENOS"

Id yur node stuffed ub?
Get instant relief with BENZEDREX INHALER
nasal decongestant

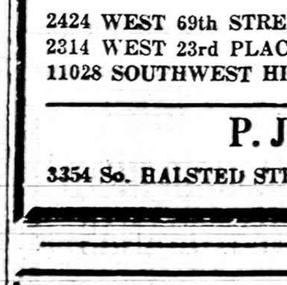

Mažeika & Evans
Laidotuvių Direktoriai
6845 SOUTH WESTERN AVE.
Trys Moderniškos Koplyčios
Mašinoms Vieta
Tel. 737-8600
Tel. 737-8601

EUDEIKIS
GAIDAS — DAIMID
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 — 1742
4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523-0446
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef. 476-2345
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖS AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

NARIAI:
Chicagos
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos
AMBULANSO PATARNAVIMAS
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE.
PHILLIPS - LABANAUSKAS
3307 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-3401
BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Tel.: OLympic 2-1004
PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Tel.: LAfayette 3-3572
GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138 - 1139
STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIrginia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4416
P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

SOPHIE BARCUS
RADIJO ŠOKIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 4:00 4:30 val. vak. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Vedėja Aldona Daukus
Telef.: HEmlock 4-2412
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

Powerful anti-itch drug you can buy without an Rx!
Stop itching fast of external vaginal, rectal, and other skin conditions. Doctors find even severe itching can be treated with a special drug. You can now get this anti-itch drug ingredient with no prescription in BiCOZENE®. Use only as directed. The medically proven creme for itching. BiCOZENE

VASARIO 16 ST. PETERSBURGE

Galima spėti, kad Vasario 16-oji niekur kitur nebuvo švenčiama taip visapusiškai išnaudojant sąlygas pagarsinti lietuvių laisvės minėjimo dieną, kaip St. Petersburge.

Jau vasario 10 d. vyčių, o ypač vytės V. Jakobson pastangomis įvyko pamaldos didelėje Šv. Jono bažnyčioje, kur dalyvavo apie 200 lietuvių ir apie 2,000 svetimtaučių. Visa bažnyčia sumirgėjo lietuviškais drabužiais.

Mišias celebravo net keturi lietuviai kunigai. Prelatas J. Balkūnas pasakė kalbą angliškai, labai aktualią ne tik mums lietuviams, bet ir visiems svetimtaučiams, kuri tikrai visus sujaudino. Auką nešė keturios poros, moterys ir jaunos mergaitės, tautiniais drabužiais apsirėdžiusios; nešė duoną, vyną, kviečių varpas, vaisius, gėlių puokštes su tautiniais kaspinais. Įspūdingai pagiedojo apie 30 St. Petersburgo lietuvių, diriguojamas Klubo choro. Pamaldas užbaigėm giesme Marija, Marija.

Televizijos 10-ojo kanalo atstovai filmavo iškilmes ir tą pačią dieną, net du sykius, rodė televizijoje žinių metu.

Vasario 13 d. Klubo moterų "Dainos" vienetas, vadovaujamas muz. E. Rūkštelienės, taip pat vytės V. Jakobson pastangomis vyko į televizijos 10-ojo kanalo stotį, kur dr. K. Bobelis, V. Jakobson ir televizijos stoties atstovė turėjo pasikalbėjimą apie Lietuvą, rusų okupaciją, lietuvių emigraciją, apie dabartinę Lietuvos padėtį ir apie Sovietų agresiją į grėsmę visam laisvam pasauliui. Dainininkės su tautiniais drabužiais padainavo keletą dainų. Ši programa, pavadinta "World of Today", buvo rodoma vasario 14 ir 16 dienomis, 6:30 ir 6 val. ryto.

Vasario 16 d. jau nuo ankstyvo ryto vyko Lietuvos vėliavos pakėlimo iškilmės įvairiose miesto dalyse: 8 val. Pinellas Parke, vėliau dar keturiose vietovėse, kur dalyvavo valdžios atstovai ir daug lietuvių, moterys su tautiniais drabužiais. Visur buvo kalbos apie Lietuvą ir buvo giedami Amerikos ir Lietuvos himnai. Vėliavos plevėsavo net 11 vietų. Vietos dienraštis talpino vėliavos pakėlimo Gulfporte nuotrauką.

2 val. popiet Lietuvių klubo salėje įvyko iškilmės. Klubo pirmininkas Kl. Jurgėla pradėjo iškilmes tautinių vėliavų įnešimu. Buvo paskaitytos Floridos gubernatoriaus ir St. Petersburgo merės prisiųstos Vasario 16 dienos proklamacijos. Gubernatoriaus proklamaciją išrūpino ponia Jacobson. Ji gavo ir penkių kitų savivaldybių proklamacijas.

Šventei paskaityti buvo pakviesta signataro J. Vileišio duktė p. A. Devenienė. Tai buvo tikrai didelė garbė girdėti jos žodį, paprastą, bet aktualų ir nuoširdų, persunktą tėvų žemės meile, išspaudžiantį ašaras ir tikrai nepamirštamą. Paminėsiu čia tik vieną jos kalbos ištrauką: "Prez. Carteris nustebo, kad Maskva begėdiškai melavo, o aš nustebau, kad prezidentas Carteris nustebo, nes man tas jau labai seniai žinoma". Klubo choras išpildė dainų programą. Vėliau rinko aukas ALTai, VLIKui ir Bendruomenei. Aukų surinko virš 4,000 dolerių. Angliškai tarė žodį kongresmanas Bill Young.

Visos Vasario 16-os iškilmės baigtos sekmadienį, vas. 17 d., 1 val. popiet lietuviškomis pamaldomis ir pamokslu. Solo giedojo svečias p. Simanavičius. Šauliai nešė vėliavas. Visi jautė, kad ši šventė buvo nepaprasta.

Vasario 13 d. buvo girdėti per radijo 57-tą stotį vedėjo pasikalbėjimus su lietuvaitėmis Jacobson, Bobeliene ir dar kitomis, aiškinant lietuvišką klausimą.

Kitataučiai ir klausia: Kiek mes tų lietuvių turime St. Petersburge, kad visur juos matai — tai bažnyčioje, tai televizijoje ar per radiją girdi...

Dalyvė

STASYS ŠAKINIS
LIETUVIS DAŽYTOJAS
Dažo namus iš lauko ir iš vidaus.
Darbas garantuotas.
4612 S. Paulina St.
(Town of Lake)
Skambinti YA 7-9107

TRUMPAI

— Gintaras Karosas iš So. Bostono, veiklus visuomenėje, buvęs jaunimo organizatorius ir biuletenio redaktorius, lankėsi Naujienose. Jis su artimais bičiuliais įsteigė Baltic Associates bendrovę, kurioje sutelkta įvairios dovaninės prekės, jaunimo bei vaikų lavinimosi priemonės, gintaro gaminiai, medaliai bei kitos brangenybės, importuoti skanumynai, lietuvių ir pabaltiečių tautodailės dalykai, kurie aprašyti spalvotame kataloge ir siunčiami paštu. Katalogas kainuoja $2, reikia pridėti 50 c. siuntimui paštu. Jis gaunamas rašant, Baltic Associates, 261 Athens St., So. Boston, MA 02127. Čikagos lietuviai jį gali įsigyti Paramoje, Vaznelių prekyboje ir Balzeko muziejuje. G. Karosas bei jo Baltic B-vė tapo Naujienų prenumeratoriais, užsisakydami jas vieneriems metams. Dėkui.

— Dr. A. D. Dicksonas, gydytojas ir chirurgas, Willowdale, Ont., tapo Naujienų prenumeratoriumi, užsisakydamas jas vieneriems metams. Dėkojant, gerą žinią malonu pranešti visiems skaitytojams ir padėkoti dr. Dicksono bičiuliams, kurie jam Naujienas rekomendavo.

— Ponia Rūta Bernans iš Calgary Albertos provincijoje, po ilgesnės pertraukos, vėl tapo Naujienų skaitytoja, užsisakydama jas vieneriems metams. Džiugiamės, kad ji vėl sugrįžo į skaitytojų šeimą.

— Simas Masaitis iš Brighton Parko buvo maloniai nustebintas, radęs Naujienas savo laiškų dėžutėje. Nustebimas tapo džiaugsmu, sužinojus, kad tai yra dovana gerajam dėdei nuo sūnėno Kaspero Vaišvilos iš Elmhurst apylinkės. Dėkojant jam už tokią prasmingą dovanos parinkimą, malonu kartu su juo sveikinti naująjį skaitytoją S. Masaitį, o gerą žinią skelbti visiems skaitytojams, prašant aktyviau prisidėti prie platinimo vajaus.

— Ponia Julija Ramanauskas iš Marquette Parko, daugelio organizacijų veikėja ir valdybų narė, išvyko vienam mėnesiui į Miami Beach, Fla. Čikagiečiams ji palieka žinomą Sačauskienės vardu, Mindaugas Kriščiūnas su žmona išvyko į Lockport, Ill.

— Balys Vosylius iš Marquette Parko, ilgametis lietuviškos spaudos darbuotojas ir bendradarbis, buvęs Skautų skyriaus Naujienose redaktorius ir dabartinis Skautų Aido redakcinės skilties narys, pratęsdamas prenumeratą, atsiuntė $15 auką. Dėkui.

— Ponia Leokadija Cesėkas iš St. Petersburg, Fla., pratęsdama prenumeratą, atsiuntė penkinę už kalendorių, Jonas Kasiulaitis, dabar esantis Miami Beach, ir J. Navasaitis iš Lantana, Fla., atsiuntė po $2. Dėkui.

— Teis. Elena Veličkienė iš Marquette Parko kartu su metine prenumerata atsiuntė penkinę už kalendorių. Taip pat ji atsiuntė savo brolio K. Griškaus, valstiečių liaudininkų veikėjo, prenumeratą, prie kurios jis pridėjo $7,50 auką. Dėkui.

— Benius Dundi, žinomas Cicero biznierius, prenumeruoja daugelį lietuviškų laikraščių ir visus aukomis paremia. Dėkui už $5 auką.

— Paskelbiame Specialiame aukotojų sąraše buvo klaidingai atspausdinta P. Galinausko pavardė. Vajaus komitetas atsiprašo.

— Illinois valstijos loterijoje vasario 28 d. Pot of Gold lošime laimėjo 090825. Lucky Stars lošime laimėjo 43, 97, 651, 870 ir 58860.

• SPECIALI 20% NUOLAIDA PRISTAČIUS ŠĮ SKELBIMĄ. Auksiniai ir sidabriniai reteželiai, žiedai, gintariniai karoliai, auskarai ir kiti papuošalai. PERKAME sidabrines ir auksines monetas bei pašto ženklų kolekcijas. Mokame aukštą kainas. PATRIA, 4207 So. Sacramento - prie Archer.
Tel. 247-5081 (Pr.)

— Horoscopes or Astrological Tarot Card Readings. Saturday 11 to 5 no appointment necessary. ELINOR JAKSTO, 17 N. STATE St., Rm. 1717. Mes kalbame lietuviškai. 782-3777 or 925-8392. Professional Member American Federation of Astrologers. (Pr.)

JAV AMBASADOS GINSIS AŠARINĖMIS DUJOMIS

WASHINGTON, D.C. — Ryšium su JAV ambasados užėmimu Teherane ir Dominikonų Respublikos ambasados okupacija Kolumbijoje, susirūpinta saugumo priemonėmis. Valstybės departamento sekretoriaus pavaduotojas administracijos reikalams Ben H. Read ketvirtadienį liudijo Kongreso santykių su užsieniu komitetui. Jis pareiškė, kad planuojama prie įėjimų į ambasadas bei prieškambariuose įtaisyti ašarinėms dujoms leisti įtaisus. Jas paleistų ambasadų sargybiniai.

Ambasadose bus sutelkta maisto ir kasdieninių reikmenų atsargos. Taip pat bus įtaisytos greito naikinimo slaptiems raštams priemonės ir atsarginiai išėjimai. Tai esą tik keletas tarp daugelio kitų priemonių saugojantis nuo teroristų atakos.

REAL ESTATE

Namai, Žemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Žemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIS NUOŠIMČIAIS MĖNESINIAIS IŠSIMOKĖJIMAIS.
DĖL VISŲ INFORMACIJŲ KREIPTIS Į:
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. VIrginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS
• NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS
• NOTARIATAS • VERTIMAI.
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA
J. BACEVIČIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE
6529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

• 4 BUTŲ mūrinis Lemonte.
• 2 BUTŲ mūrinis, gerai užlaikytas, Marquette Parko rajone.
• RESTORANAS su namu ir visais įrengimais Marquette Parke.

ŠIMAITIS REALTY
Notary Public
Insurance, Income Tax
2951 W. 63rd St. Tel. 436-7878, 839-1784 arba 839-5568.

ELECTROS ĮRENGIMAI, PATAISYMAI
Turiu Chicagos miesto leidimą. Dirbu ir užmiesčiuose greit, garantuotai ir sąžiningai.
KLAUDIJUS PUMPUTIS
4514 S. Talman Ave.
Tel. 927-3559

DĖMESIO
62-80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI
Tiktai $106 pusmečiui automobilio Liability apdraudimas pensininkams
Kreiptis:
A. LAURAITIS
4645 So. ASHLAND AVE.
523-8775

NEIGHBORHOOD REALTY GROUP U.S.A.
We'll help you make the right move.
JEI GALVOJATE
PIRKTI AR PARDUOTI,
nuomoti ar apdrausti savo nuosavybę Chicagoje ar bet kur Amerikoje, prašome skambinti ar užeiti į mūsų įstaigą.
Mes visuomet pasiruošę jums patarnauti.
Mes priklausome MLS ir turime kompiuterį.
Virš 500-tai namų pasirinkimui.
BUDRAITIS REALTY CO.
6600 S. Pulaski Road
Tel. 767-0600
independently owned and operated

A. TVERAS
Laikrodžiai ir brangenybės
Pardavimas ir Taisymas
2646 West 69th Street
Tel. REpublic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus
P. NEDAS, 4059 Archer Ave.
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

M. ŠIMKUS
Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood. Tel. 254-7450
Taip pat daromi vertimai, giminių iškvietimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitoki blankai.

OPEN HOUSE SUNDAY 1-5.
6915 West 63rd St.
By Owner. Very clean, 3 bedrooms, central air, finished basement, 2 car garage, walk to school and work. Immediate possession. Mid 60's.
349-3557

HOMEOWNERS POLICY
F. Zapolis, Agent
3208½ W. 95th St.
Everg. Park, Ill.
60642, · 424-8654
State Farm Fire and Casualty Company

Savininkas parduoda 19 metų mūrinį 3 mieg. bungalow Brighton Parke. Moderni virtuvė, pilnas rūsys, garažas, kaina $49,900. Tel. 581-3643.

ELEKTROS IR VANDENTIEKIO DARBAI ATLIEKAMI SĄŽININGAI.
Telefonuokite:
434-6828

PERSONAL
Asmenų Ieško

PAIEŠKOJIMAS

Pensininkas, 71 metų, be šeimos, ieško farmos paveldėtojos — lietuvaitės, 45-50 metų. Gali būti našlė ar išsiskyrusi. Pridėti gyvenimo aprašymą. Prašau rašyti:
Box 238, c/o Naujienos
1739 So. Halsted St.
Chicago, IL 60608

Esu vienišas, gyvenimas nuobodus. Noriu susipažinti su vieniša, geros širdies, pusamže moterimi. Į laišką maloniai atsakysiu. Rašyti:
Naujienos, Box No. 239
1739 So. Halsted St.
Chicago, IL 60608

ADVOKATŲ DRAUGIJA
VALDEMARAS BYLAITIS ir VINCAS BRIZGYS
Darbo val.: nuo 9 ryto iki 7 vak. Šeštadieniais nuo 9 iki 12-tos arba pagal susitarimą.
Telefonuoti 778-8000

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
Darbo valandos: nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak. Šeštadienį nuo 9 val. ryto iki 12 val. d.
Ir pagal susitarimą.
Tel. 776-5162 arba 776-5163
2649 West 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

WANTED LATHE and MILL OPERATORS
Minimum of 5 years experience.
Must be able to read blue print, set-up. Have own tools.
677-9566

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkių reikia

GENERAL OFFICE & TYPING.
Hours between 8 A.M. & 4 P.M.
Free Health & Life Insurance.
Call between 8 & 10 P.M. — 424-3597

Arthritis Sufferers!
Now. Get relief for painful inflammation and protection for your stomach!
For minor arthritis pain, Arthritis Pain Formula has 50% more medicine than ordinary headache tablets. Plus two antacids for double stomach protection. Try Arthritis Pain Formula, the arthritis specialist, from the makers of Anacin.

WANTED TO RENT

Du suaugę asmenys ieško nuomoti 4 kambarių butą. Prašoma siūlyti tel. 776-9545.

OWNER-OPERATORS
D.O.T. qualified with tandem axle tractor for piggy back operation. Pick up and delivery within a 400 mile radius. Chicago-based, excellent pay package.
(312) 226-7828

Ilgametis patyrimas — sąžiningas darbas
Jei ruošiatės keliauti — kreipkitės į Lietuvių Įstaigą:
American Travel Service Bureau
9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643
Telef. 312 238-9787
• Nemokamas patarnavimas užsakant lėktuvų, traukinių, laivų kelionių (cruises), viešbučių ir automobilių nuomavimo rezervacijas; Parduodame kelionių draudimus; Organizuojame keliones į Lietuvą ir kitus kraštus; Sudarome iškvietimus giminių apsilankymui Amerikoje ir teikiame informacijas visais kelionių reikalais.
• Taupykite skrisdami Chartered lėktuvais, tik reikia rezervuoti vietas iš anksto — prieš 45 - 60 dienų.

DIAMOND HEAD RESTORANAS
SAV. ZITA IR RIČARDAS SHLAUSTAS
Pietūs, vakarienė, užkandžiai — vienam, dviem ar dviems šimtams. Amerikoniški, lietuviški ir japoniški valgiai — mergvakariams, vestuvėms, krikštynoms ar laidotuvių užkandžiams.
Skambinkite Zitai arba Ričardui.
Lobster $7.95, Strip steak $5.50, Butt steak $4.95.
Kugelis, dešros, įvairios žuvys, steikai, viščiukai, antys ir kitokie patiekalai.
Atdaras 7 dienas savaitėje nuo 11 val. ryto iki 2 val. po vidurnakčio.
3321 W. Columbus Drive, Chicago, Ill.
Blokas į rytus nuo 79-tos ir Kedzie)
Tel. 925-1678

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
MARIJA NOREIKIENĖ
2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. WA 5-2787
Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.
MAISTAS IŠ EUROPOS SANDĖLIŲ

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Cosmos Parcels Express Corp.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
V. VALANTINAS

TAUPYKITE PIRKDAMI IŠ FABRIKO SANDĖLIŲ
SEKMADIENĮ, KOVO 2 D., NUO 8 VAL. RYTO IKI 4 VAL. POPIET
Pirkit dabar dovanas saviškiams ir siuntiniams
• SPECIALŪS BARGENAI BUVUSIO IŠPARDAVIMO
• ŠILTOS SUKNELĖS — tik $2.50.
• DAUG NAUJOS ŠILTOS APRANGOS
• BIKINI KELNAITĖS 5-8 nr. — po 50 centų.
• CHALATAI, PIŽAMOS, KELNAITĖS, SUKNELĖS IR KITA
• CHALATAI, PIŽAMOS, KELNAITĖS, SUKNELĖS IR KITA
Nauja vieta antroje gatvės pusėje:
1033 W. VAN BUREN STREET
PRANEŠKITE IR ATVYKITE KARTU SU SAVO ARTIMAISIAIS
Didelė automobiliams aikštė veltui

Florida homes with homesites from $26,660
Choose from 1 bedroom/1 bath to 4 bedroom/2 bath homes in 6 Deltona planned communities* located throughout Florida.
*Prices vary by community and are subject to both change and homesite availability. All models are available in a majority of communities but not in all communities.
Deltona
Palm View Realty, Inc.
201-779-1095
925 CLIFTON AVE.,
CLIFTON, N.J. 07013
OAD 79
IL-79-94 MA-3-17-79
Obtain the Property Report required by Federal law and read it before signing anything. No Federal agency has judged the merits or value, if any, of this property. AD16808(U)
Offering statement available from The Deltona Corporation. Filing with the New Jersey Real Estate Commission, Bureau of Subdivided Land Sales Control, is not approval of merits of offering. NJA39GDC
Offering statement available from The Deltona Corporation, filing with the New York Secretary of State is not approval of merits of offering. NYA79-81 Home price range for all models is $26,660 to $89,735

NAUJIENOS
VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ
THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAymarket 1-6100
Over One Million Lithuanians In The United States

VOL. LXVII — Price 25c — Chicago, Ill. — Antradienis, Tuesday, March 4, 1980 — Nr. 44

PARVEŽAMI LAVONAI RUSAMS KELIA NERIMĄ

JUNGTINIO PABALTIEČIŲ KOMITETO VEIKLA

Washingtone, D.C., su JAV vyriausybės įstaigomis palaikantis ryšius lietuvių, latvių ir estų komitetas yra išvystęs pasigėrėtiną aktyvumą, parūpina medžiagą JAV įstaigoms ruošiantis Madrido konferencijai, organizavo laiškus ryšium su 40 m. sukaktimi nuo Maskvos su Hitleriu susitarimo, teikia informacijas Kinijos atstovybei, ruošia sąrašą Kongreso narių su jų rinkiminiais pasisakymais Pabaltijo klausimu, palaiko ryšius su demokratų ir respublikonų rinkiminėmis platformomis. Palaikomi ryšiai su išeivijos rusų sąjūdžiais, siekiant jų pasisakymų už laisvą tautų apsisprendimą. Norima sudaryti laisvą pabaltiečių informacijos biurą Madrido konferencijos proga. Planuojama susisiekti su prezidenciniais kandidatais ir išgauti jų pasisakymus Pabaltijo klausimu. Komiteto pirmininku šįmet yra dr. K. Šidlauskas.

* * *

ILGAMETĖ VEIKLA

Pavyko surasti So. Bostone leisto laikraščio "Tautos Rytas" 1917 m. sausio numerį, kuriame skelbiama: "Jau du metai atgal Amerikos Lietuvių Taryba pradėjo rinkti amerikiečių lietuvių parašus po peticija, kurioje reikalaujama Lietuvos susivienijimo į vieną politiškai administratyvį kūną ir josios autonomijos. Ligšiol buvo surinkta apie 120,000 parašų... Lietuvai laisvės turime pareikalauti visi lietuviai kaip vienas žmogus".

Pažymima, kad peticijoje turi būti reikalavimas autonomijos pakeistas į "Nepriklausomybės". Po pranešimu parašas — Amerikos Lietuvių Taryba. Tekste pažymima, kad Am. Liet. Tarybos vicepirmininkas yra kun. F. Kemėšis. Taigi Amerikos Lietuvių Tarybos pradžia siekia 1915 metus.

* * *

SVEIKINIMAI ALTAI

Lietuvių Moterų Klubų Federacijos valdybos vardu pirmininkė M. Samatienė atsiuntė ALTos vadovybei sveikinimus Vasario 16 proga.

* * *

DISIDENTŲ NAIKINIMO LAGERIAI

"Novoje Russkoje Slovo" vasario 3 d. paskelbė žemėlapį Sovietų Sąjungos koncentracijos lagerių, kurie skirti sunaikinimui disidentų, ypač verčiant juos dirbti žudančių spindulių uranijaus kasyklose. Tokių lagerių atžymėta arti 40.

* * *

ATSTOVAI NEPRIKLAUSOMYBĖS MINĖJIMUOSE

Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas dr. K. Šidlauskas pasakė sveikinimo kalbą Chicagoje Lietuvos Vyčių suruoštame Lietuvos Atsiminimų parengime. Dr. J. Valaitis kalbėjo Lietuvių Prekybos Rūmuose Chicagoje. Dr. L. Kriaučeliūnas buvo nuskridęs pasakyti kalbą minėjime Montrealyje, kun. A. Stašys — Rochesteryje, N.Y.; kun. J. Prunskis kalbėjo Kenoshoje.

* * *

LIETUVIAMS STUDENTAMS

Įvairiuose universitetuose studijuojantieji lietuviai turėtų išieškoti progų pasikviesti paskaitininkus apie padėtį už geležinės uždangos, apie priespaudą Lietuvoje. Amerikos Lietuvių Taryba reikale padės tokius paskaitininkus surasti.

(ALTos Informacija)

AFGANISTANIETIS ATSISAKĖ TARNAUTI RUSAMS

NEW YORK, N.Y.— Afganistane anksčiau rusų niekad nebuvo ir okupantas nepajėgdavo ten surasti tarnautojų. Naujai paskirtam prezidentui Babrakui Karmalui į užsienio reikalų ministeriją rusai parinko Abdulą Rajimą Gafurzajų. Jam davė pačias reikalingiausias instrukcijas, kad informuotų Jungtines Tautas, kaip Karmalo valdžia tvarko visus krašto ir gyventojų reikalus.

Viešame posėdyje atvykęs Gafurzajus pranešė Jungtinėms Tautoms, kad Afganistane nėra jokios prezidento B. Karmalo valdžios, niekas jo nerinko, ir niekas jo neišrinktų. Afganistaną valdo Sovietų kariuomenės vadai, prievarta įsiveržę. Niekas rusų neprašė, kad jie įsiveržtų į Afganistaną, prezidentą Hafizullah Aminą nušovė Sovietų karininkai, o tų karininkų vadas, lėktuvu grįžęs į Maskvą, nusišovęs aerodrome. Didelė Afganistano gyventojų dauguma nusistačiusi prieš įsiveržėlių primestą vyriausybę.

SNIEGO PŪGOSE ŽUVO 25 ASMENYS

Iki šiol gautais pranešimais sekmadienį sniego pūgose žuvo 25 asmenys. Virginijos valstijoj iškrito 18 colių sniego, gi oro biuras pranešė apie dar numatomą bent 6 colių sniego dangą. Sostinėje iškrito 8 coliai, bet judėjimo nesutrukdė. Daugiausia žuvo greitkeliuose, net 6 prie Cincinnati, Ohio.

Pompano Beach, Floridoje, buvo smarkūs vėjai. 70 metų moteris buvo nupūsta nuo 6-to aukšto balkono.

— Afganistano šauliai kalnuose sustabdo Sovietų kariškus transporto automobilius ir juose suimtus rusus nusivaro į kalnus.

Tengas Hsiaopingas paėmė Kinijos komunistų partijos vadovybę. Jis padarė didelių pakeitimų partijos vadovybėje, aiškiai pasuko į dešinę.

TENGAS HSIAOPINGAS PERTVARKO KINIJOS KOMUNISTŲ PARTIJĄ

PASMERKĖ MAO CETUNGĄ, ATŠAUKĖ BUV. PREZIDENTUI LIN ŠIAO-ČI PRIMETAMUS KALTINIMUS

PEKINAS, Kinija. — Vasario 22 dieną prasidėjęs Kinijos komunistų partijos kongresas eina prie pabaigos. Visiems paaiškėjo, kad įtakingiausias Kinijos komunistas yra Tengas (Dengas) Hsiaopingas. Jau priimtos kelios svarbios krašto reikalus liečiančios rezoliucijos, kurias padiktavo dabartinis vicepremjeras Tengas.

1964 metais vykęs komunistų partijos kongresas pasmerkė tuometinį krašto prezidentą Lin Šiao-či, atleido iš pareigų ir įsakė padėti į kalėjimą. Bevežant buvusį prezidentą iš vieno kalėjimo, jis gavo plaučių uždegimą ir mirė. Praeitą penktadienį partijos kongresas panaikino 1964 metų kongreso nutarimą ir atstatė pasmerkto komunisto garbę.

PASMERKĖ UŽSISPYRUSĮ MAO CETUNGĄ

Atstačius Lin Šiao-či iš prezidento pareigų, nuo viso atsakingo darbo buvo atleistas bei pasmerktas ir Tengas Hsiaopingas. Pats Tengas buvo reabilituotas tuojau po Mao Cetungo mirties, jis buvo grąžintas vicepremjero pareigoms. Bet buvęs prezidentas Lin Šiao-či reabilituotas tiktai penktadienį. Svarbiausią kalbą pasakė Tengas ir pasiūlė kongresui vienbalsiai atstatyti jam buvusią garbę.

Tame pačiame posėdyje nutarta išbraukti iš Kinijos konstitucijos kelis Mao Cetungo sakinius. Jis nėra buvęs toks išmintingas, kad jo žodžiai galėtų amžinai būti kelrodžiu. Tengo pasiūlymas buvo priimtas.

CENTRAN ATVEŽTI JAUNI ŽMONĖS

Tengas atvežė į komunistų partijos kongresą visą eilę jaunų žmonių. Labiausiai daugelio dėmesį patraukė Žiao Zijang. Jis buvęs Sichuano provincijos komunistų partijos sekretorius, pavyzdingai išsprendęs keletą svarbių ekonominių reikalų. Tengas nori padaryti jį savo asmenišku sekretoriumi, kad susipažintų su svarbesniais krašto ūkio administracijos klausimais. 75 metų Tengas supranta, kad jo darbui reikalinga daugiau energijos, nes jis pats jau ima greičiau privargti.

BANDO DEMOKRATINTI KOMPARTIJĄ

Vicepremjeras Tengas bando demokratinti dabartinę Kinijos komunistų partiją. Jis pats labai nukentėjo nuo "kultūrinės revoliucijos" šalininkų, bet jį išgelbėjo keli komunistai generolai. Jie negynė Tengo, bet pranešė Mao Cetungui, kad niekas nesikėsintų prieš Tengo gyvybę. Jam buvo uždėtas kelių metų namų areštas, bet "kultūrininkai" nedrįso jo liesti.

Premjerui Čo Enlajui susirgus vėžiu, Tengas buvo paskirtas premjero pavaduotoju. Netrukus jis buvo padarytas Kinijos kariuomenės štabo viršininku. Jis turėjo nuovoką apie krašto reikalus ir palaikė ryšius su Kinijos karo apygardų vadais. Kiekvieną dieną su jais susitelefonuodavo ir aptardavo pagrindinius dalykus.

NESUTARĖ SU MAO CETUNGU

Čo Enlajui mirus, Mao Cetungas atleido Tengą iš vicepremjero pareigų. Norėjo padėti jį į kalėjimą, bet kariuomenės vadai sudraudė Mao Cetungą. Mirus Mao Cetungui, kariuomenės vadai vėl grąžino Tengą partijos ir vyriausybės priešakin. Jis apramino Hua Guofengą.

TEHERANAS, Iranas.—Mula Chomeini sekmadienį užėjo ant ligoninės balkono ir pranešė susirinkusiems žmonėms, kad jis jau pasveikęs ir pirmadienį išvažiuojąs iš ligoninės.

Chomeini pareiškė, kad kraštą valdo ne vienas žmogus, bet Revoliucinė Islamo taryba. Chomeini nėra tarybos narys, bet tarybos nariai klauso jo patarimų.

Afganistano neutralumas neįmanomas, jei jį valdys komunistai

Prez. Carteris pareiškė, kad JAV pasiūlė prie Vakarų Europos tautų garantuoti Afganistano neutralumą, jei Sovietų Sąjunga ištrauktų savo karo jėgas. Tai atsakymas į Brežnevo vasario 22 d. pareiškimą, kad Sovietų Sąjunga atšauks savo karinius dalinius, jei vakariečiai nesikiš į Afganistano vidaus reikalus.

Gerai pažįstantis Sovietų Sąjungos taktiką Kinijos "Liaudies Dienraštis" rašo, kad tai yra nešvarus pažadas, tikslu klaidinti žmones ir teisinti invaziją. Tikrumoje Afganistano laisvė priklauso patiems afganistaniečiams. Jie pareiškė savo valią kovose prieš Raudonąją armiją ir demonstracijose prieš sudarytą komunistinę valdžią.

Sovietų Sąjunga tebekaltina JAV, Kiniją, Angliją, Pakistaną ir kitas vakarų bloko valstybes už afganistaniečių partizanų mokymą ir apginklavimą. Tuo tarpu ateina žinios, kad smarkios kovos vyksta prie Chieber tarpeklio, netoli nuo Pakistano. Prie užtvaros sekmadienį žuvo nemažiau 10 Sovietų sargybinių.

Gaza City mero Rashad A Srawa žiniomis, greitai bus paskelbta palestiniečiams autonomija Gaza srityje. Jis tai painformavo Palestinos Išlaisvinimo Organizacijos vadą Jasir Arafatą Libano sostinėje Beirute, rašo arabų laikraštis A-Shark al Awast.

Arabai jau kontroliuoja Švietimo ir Sveikatos departamentus, kuriuos valdė Izraelio karinė valdžia. Savivaldos rinkimai numatomi birželio mėnesį.

SOVIETŲ KARIUOMENĖS VADOVYBĖ SUSTABDĖ LAVONŲ SIUNTIMĄ

PASKUTINĖMIS DIENOMIS PRASIDĖJO ŽIAURI KOVA PRIEŠ ĮSIVERŽUSIUS SOVIETŲ KARIUS

MASKVA, Rusija. — Sovietų kariuomenės vadovybė iki šio meto vežė Afganistane žuvusius karius, bet tai sukėlė didelio susirūpinimo ir pasipiktinimo. Paskutinėmis dienomis žuvusių rusų karių skaičius žymiai padidėjo, bet Sovietų valdžia nesiskuba lavonų įteikti giminėms.

Žurnalistai patyrė, kad paskutinėmis dienomis žymiai padidėjo karo kovų tarp karių ir afganistaniečių kovotojų prieš Sovietų invaziją, bet paskutinių dienų Sovietų valdžia nebeskelbia žuvusių vardus ir laipsnius. Nuo vasario vidurio rusai pakeitė ir žuvusių vežimą ir neskelbia jų vardų.

Sovietų valdžia rusams neskelbia, kad 100,000 Sovietų karių įsiveržė į Afganistaną ir pasiekė veik visus strateginius punktus ne tik slėnyje, bet ir kalnuose. Jiems čia daugiausia trukdo šaltis ir pavieniai afganistaniečių užpuolimai. Sovietų karo jėgos kontroliavo svarbesnius kelius, esančius arti sienų prie Pakistano pasienio, bet prieš dvi savaites pradėjo dingti ne tik pavieniai kariai, bet ir jų grupės.

Sovietų karo vadovybė tvirtina, kad žuvusių karių skaičius yra karo paslaptis. Anksčiau skelbdavo žuvusių karių vardus, laipsnius ir gimimo vietą, o dabar iš viso nieko apie žuvusius nesako. Anksčiau tuojau išveždavo namo žuvusių lavonus, o vietos spauda paskelbdavo žu-

Modernius šautuvus ir gerus žiūronus turintieji afganistaniečiai seka Sovietų transportą kalnų keliais. Dažnai Sovietų kariai sustabdomi, nuginkluojami ir vietoje nušaunami. Kartais laikinai paslėpiami. Nuo kalnų kelių nuverčiami ir Sovietų automobiliai. Sovietų kariuomenės vadovybė dingusių pasigenda. Mano, kad Sovietų kariai pereina pas afganistaniečius.

Paskutinėmis vasario dienomis Sovietų kariuomenės vadovybė siuntė atgal į Sovietų Sąjungą karius musulmonus. Pasirodo, kad daugelis musulmonų įsigijo Koraną. Sovietų Sąjungoje Korano jie negalėjo įsigyti, nors jie priklausė musulmonų tikėjimui ir eidavo melstis į mečetes. Sovietų kariuomenės vadovybė įsakė atimti iš karių Koranus, grąžindami jiems už knygą (Mahometo tikėjimo tiesų rinkinys) sumokėtus pinigus. Nuo praeito pirmadienio kariuomenės vadovybė įsakė išskirti iš dalinių visus musulmonus ir išvežti juos iš Afganistano.

Praeitą šeštadienį ėjo kruvinos kovos tarp afganistaniečių ir Sovietų karo jėgų Jalalabado srityje. Niekam ne paslaptis, kad Sovietų tankai ir malūnsparniai išžudė didoką skaičių Afganistano karių ir partizanų. Praeitą sekmadienį ėjo kruvini susirėmimai Chybar kalnų tarpeklyje, kur Afganistano kariai ir partizanai slapstosi. Sovietų ginkluotos jėgos tankais traiškina afganistaniečius, keliaujančiais kalnų keliais. Sovietų tankai žudo ne tik pirklius, bet jų kupranugarius ir visus palydovus. Bet afganistaniečiai nužudė daugelį Sovietų karių, patruliuojančių Afganistano kalnų kelius.

Nikolai Polianov, užsienio reikalų ministerijos komentatorius ir Brežnevo idėjų dėstytojas, Sovetskaja Rosija pirmadienio numeryje atmetė amerikiečių pasiūlytą planą Afganistano neutralitetui. Sovietinė valdžia nori, kad dabartinė B. Karmalo vyriausybė pasiliktų net ir tuo atveju, jeigu Sovietų vyriausybė atšauktų savo karo jėgas iš Afganistano.

IRANO MULOS NEGAUS AMERIKOS DOLERIŲ

WASHINGTON, D.C. (UPI) — Politics Today žurnalas atspausdino Daniel Drooz straipsnį, sukėlusį daugeliui nustebimą. Rašoma, kad prez. Carteris sustabdė mokėjimus Irano mulloms ir ajatoloms. Mokėjimai pradėti 1953 metais už šacho palaikymą.

Gandais gautomis žiniomis buvo kasmet išmokama apie 400 milijonų dolerių. Jie kurį laiką buvo nutraukti, bet 1977 metais vėl pradėti.

Buvęs Prezidentas Gerald Fordas pareiškė įsitikinimą, kad Ronald Reagan rinkimų nelaimės. Jis galėtų rinkimus laimėti, jeigu partija jį nominuotų.

KALENDORĖLIS

Kovo 4: Alicija, Kazimieras, Daina, Ginutis, Ilgis.

Saulė teka 6:23, leidžiasi 5:43.

Oras kiek šiltesnis, snigs.

TVIRTA SVEIKATA - PASTOVI LAIMĖ

Kūno, proto ir jausmų darnos pagrindai

Naujausių mokslo žinių populiarus perteikimas

JONAS ADOMAVICIUS, M. D.

CUKRALIGĖ NEPAGYDOMA, TIK SUTVARKOMA

Nenusiminkime dėl cukraligės (diabeto) nepagydomumo, ji taip sutvarkoma, kad cukrininkas gali gyventi taip, kaip sveikasis.

(Mediciniška tiesa)

Tikrumoje yra dvi cukraligės rūšys. Tai diabetes insipidus ir diabetes mellitus. Labai reta cukraligės rūšis (diabetes insipidus) esti sukeliama netvarkos vienoje smegenų liaukoje (hipophysis). Tada žmogus ima labai daug gerti ir šlapintis. Cukraus kiekis kraujuje nepakyla ir jo šlapime nesiranda cukraus. Dėl šitos cukraligės rūšies nereikia mums rūpintis, nes ji pasitaiko labai retai. Už tai daugelis visai nežino, kad iš viso tokia cukraligės rūšis randasi.

Visai kas kita atsitinka su visiems girdėta cukraligės rūšimi. Tai visiems žinoma cukraligės rūšis (diabetes mellitus), tai saldžioji cukraligė. Ji dažnai pasitaiko ir lietuvių tarpe, todėl tik apie šitą cukraligę ir bus tęsiamas žinių perdavimas šiame skyriuje. Kiekvienas turime nuo šios rūšies cukraligės apsisaugoti. Todėl gilinkimės į šios cukraligės reiškinius toliau.

Ar cukraligė pagydoma?

Ne, cukraligė yra nepagydoma liga. Ji esti tik sutvarkoma. Todėl gydytis nuo cukraligės (diabetes mellitus — diabeto) reikia per visą amžių. Žinoma, mokslas ateityje gal ir suras priemones šiai cukraligei pagydyti.

Nežiūrint cukraligės nepagydomumo, visai nėra pagrindo cukrininkams (diabetikams) nusiminti. Tik reikia kiekvienam rimtai žiūrėti į šią ligą: anksti ją susekti, kreiptis pas gydytoją ir pildyti jo nurodymus.

Pirmas dalykas, tvarkantis su cukralige, yra atsakančios dietos (maisto) prisilaikymas. Gydytojas pataria cukrininkui valgyti tik tokį maistą, kuriame bus tik tiek cukraus ,kiek to paciento kūnas gali sunaudoti. Kasa (pancreas) išdirba visada šiek tiek insulino, bet pas diabetiką to insulino kiekio nepakanka reikiamam kūnui cukraus apdirbimui. Kasa (pancreas) nepagamina reikiamą kūnui insulino kiekį, todėl toks žmogus suserga diabetu (cukralige). Todėl atsakanti dieta cukrininkui yra būtina. Kartais jos vienos pakanka cukraligės sukontroliavimui.

Antras svarbus dalykas, kiekvienam žinotinas: jei kasa (pancreas) pagamina taip mažai insulino cukraus apdirbimui, kad to insulino nepakanka kūnui būtinam cukraus kiekiui apdirbti, tada prisieina injektuoti po odą insulino tokiam pacientui. Net senelės cukrininkės išmokste nurodytą gydytojo insulino kiekį susileisti sau po oda.

Medicina negali pagydyti cukraligės, nes nežino, kaip reikia kasą (pancreas) paraginti gaminti daugiau insulino, jei ta kasa ėmė sumažinti tą insuliną gaminti. Bet mes galime du dalykus atlikti cukraligės sukontroliavimui. Tie du, kiekvienam cukrininkui atliktini dalykai, yra: 1) suteikimas kūnui tiek insulino, kiek sutingusi kasa (pancreas) apsileidžia ir jo reikiamo kiekio nepagamina, 2) atsakanti dieta yra būtina. Negalima insuliną ir valgyti perskaitant. Tiek insulinas, tiek maiste cukrus turi būti subalansuota, kūnui pristatomas.

Insuliną negalima imti per burną

Visi diabetikai pageidauja, kad insulinas būtų nuryjamas, per burną imamas. Taip būtų jiems daug patogiau cukraligę gydytis. Deja, taip elgtis su insulinu negalima. Mat, insuliną skrandžio sultys pakeičia — jis lieka neaktyvus. Todėl jis turi būti po oda suleidžiamas.

O kaip apie tabletes, dėl cukraligės imamas?

Tabletės, kurias kai kurie cukrininkai ima per burną, NĖRA INSULINAS. Tai vaistai pagaminti iš SULFANYLUREA. Jie mažina cukraus kiekį kraujuje (todėl vadinami "HYPOGLYCEMIC AGENTS"). Tokių vaistų piliulės yra labai plačiai cukrininkų naudojamos. Tik čia irgi reikia žinoti, kad ne kiekvienas cukrininkas gali savo cukraligę sukontroliuoti vien tabletėmis

Dabar gaminamos prieš cukraligę tabletės n e d u o d a m o s iems diabetikams, kurie turi acetono šlapime, ir dar kitais tos ligos atsitikimais, kuriuos gydytojas nusprendžia kaip tvarkyti. Mat, tos tabletės visai neveikia prieš cukraligę, jei kasa (pancreas) negamina kiek insulino natūraliai. Todėl, jei diabetas yra sunkus, tai yra, jei kasa gamina labai mažai insulino, arbai jei ji jo visai negamina, tada tik insulinu prisieina cukraligę kontroliuoti. Tais atvejais tabletės prieš cukraligę neveikia.

Punktukas Anykščiuose

Tabletės prieš cukraligę neveikia dar ir kitais atvejais. 1) Tabletės nepakankamai veikios sunkiais, kaip minėta, cukraligės atvejais; 2) jos neveikia, kai cukraligė esti prasidėjusi vaikystėje, ar anksti žmogaus gyvenime; 3) jos neveikia moteriškei esant sunkumoje; 4) nieko netalkina tabletės esant cukraligės komplikacijoms: parūgštėjusiam kraujui (acidosis), sąmonės netekus (coma); 5) tabletės nevartojamos tiems cukrininkams, kurie jau turi kraujo pakitimus, vidurių sutrikimus — pykinimą, menką apetitą.

Tabletės prieš cukraligę vartojamos tik lengvais cukraligės atsitikimais, ypač tokių cukraligės atveju, kai ji prasidėjo sulaukus žmogui 50 metų amžiaus. Taip pat tabletės vartojamos tais prieš cukraligę atvejais, kai pacientas prisilaiko dietos ir gali apsieiti be insulino. Dar ir tada minėtos tabletės vartojamos, kai tik labai mažas kiekis esti reikalingas insulino sukontroliavimui cukraligės.

Kaip taisyklė, tabletės ir reikiama dieta gali ganėtinai sukontroliuoti tokius cukraligės atvejus, kurių sukontroliavimui prisieina vartoti po 30 insulino vienetų per dieną (ar kiek mažiau). Daugiau insulino reikalaujanti cukraligė kontroliuojama hormonu insulinu, jį suleidžiant po oda. Kai kuriais cukraligės atvejais kombinuojama tabletės su insulinu. Bet daugeliui cukrininkų tenka vienu insulinu kontroliuoti jų diabetą.

Ar pats ligonis gali leistis sau insuliną?

Taip, ganėtinai inteligentiškas pacientas gali leistis sau po oda insuliną. Gydytojas išmokina pacientą kaip naudoti švirkštą, kaip įtraukti į jį nurodytą insulino kiekį. Net seniausieji pacientai išmoksta ir gerai tvarkosi.

Insulinas nesukelia pripratimo prie šio vaisto

Nors ir įšvirkščiamas po oda insulinas neveda žmogų į įpratimą jį vartoti. Atsimintina, kad insuliną reikia būtinai kiekvieną dieną leistis po oda, jei jis jisoj yra reikalingas. Negalima apsileisti, arba bent vieną dieną be insulino apsieiti. Čia žmonės padaro didelę klaidą, kai jie dėl kvailių priežasčių pamiršta sau susileisti insuliną kiekvieną dieną. Niekada insulinas nelei džiamas pradėmui, ar kaip kitaip. Jei jis žmogui reikalingas jis turi būti suleidžiamas kasdien. Jei cukrininkas kada negali susileisti pats, jis turi iš anksto paprašyti, kad jam kas nors kitas suleistų reikiamą insulino kiekį.

Insulinas nėra mirtinas. Jei jis žmogui reikalingas to hormono

VYNO RAGAVIMAS IR MERGINŲ MYLAVIMAS

Klausimas: Gerb. Daktare, savo radijo valandėlėj kalbi ir šiame skyriuje rašai, kad svaigalų lašai mums negerai. Manau, kad tai ne tiesa, nes Jaunimo Centras žino ką jis daro. Jis nerengtų Vyno Ragavimo Penkladienių, jei svaigalai jaunimui kenktų. Tai kame čia dabar teisybė?

Atsakymas: Šiame reikale Jaunimo Centro teisybė prilygsta pečiaus šviesybei. Nuo Vyno Ragavimo Penktadienių jis taip smukdamas, greitai prieis prie Merginų Mylavimų Šeštadienių. Tada jo skolos dar sparčiau tirps, bet kartu su jomsi ims nykti ir jaunimas — jis dar sparčiau ims veržtis į nesitvarkančio senimo gretas. O pastarasis dabar rudens lapais krenta pačioje savo amžiaus vasaroje nuo rūkalų, svaigalų — nuo tų "gėrybių", kuriomis Jaunimo Centras mėgina savo veiklą remti. Nė vienam lietuviui su tokiais ragautojais ir myluotojais nepakeliui. Taip, ir nė per dulkę kitaip!

Vienam tokiam ragautojui, pavarde besibaigiant "ski", prisiėjo prieš porą dienų teikti pirmą pagalbą apskrities ligoninėje. Jis atvyko geltoną kaip citrina odą turėdamas ir kraujais vemdamas. Negalėjo gydytojas sulaikyti kraujavimo lediniu vandeniu jo skrandį plaudamas. Prisiėjo jo skrandį tirti gastroskopu. Kaip ant delno matėsi vingiuotos išsiplėtusios venos jo stemplėje. O skrandis buvo vien žaizdomis — erozijomis padengtas. Iš viso skrandžio liejosi kraujo srovelės. Dėl pragertų kepenų, jis buvo mažai samoningas.

Taip baigia jaunas dienas ne tik pavardės gale "ski" turėdami, bet ir mūsiškiai labai mums reikalingi, naudingi ir garbingi asmenys. Ne tam Jaunimo Centras buvo mūsų visuomenės skaitkais lėpdomas, kad dabar svaigalų ragavimo smukle virtęs, mūsų jaunuosius vestų liguistų senuolių keliais. Taigi, Jaunimo Centre, kol dar laikas — liaukis būti paikas!

* * *

ADELĖS DUOBLIENĖS SVEIKO MAISTO RECEPTAS

Adelė Duoblienė

GRIKIŲ PAPLOTĖLIAI SU PEANUTŲ PADAŽU

Prod.: ½ puoduko grikių, ½ puoduko verdančio vandens, ½ puoduko kvietinių, pilnų grūdų, miltų, 2 šaukštai šviežių ar šaldytų apšutintų ir sumaltų špinatų, chards, gručkų, ropių ar kasaropių lapų, ¼ šaukštelio druskos, 1 šaukštas kvietinių miltų kočiojimui ir lentos pabarstymui.

Darbas: Grikius keptuvėje ant vidutinės ugnies, nuolat šaukštu maišant, 2-3 minutes apdžiovinti ir ant lentos su buteliu juos sutrinti iki norimo smulkumo. Užplikyti karštu vandeniu, sudėti apšutintus ir sumaltus žalėsų lapus, druską ir gerai mediniu šaukštu išsukti. Sudėti kvietinius miltus ir sumaišyti į vientisą tešlos gabalą.

Pabarstyti lentą miltais. Suruliuoti 24 colių lygų tešlos ruli. Supiaustyti vienodais vieno colio didumo gabaliukais. Kiekvieną suformuoti į rutuliuką ir jį delnais suplotį į vidutinio didumo paplotėlį. Virti vandenyje be druskos apie 5 minutes iki paplotėliai iškils į paviršių.

PRIE JŲ PEANUTŲ PADAŽAS:

Prod.: ½ oz. arba 1 šaukštas išlukštentų, nesūdytų peanutų (žemės riešutų), ½ puoduko arba 4 oz. savo gamybos arba Lowfat Plain jogurto, 2 oz. varškės 1% riebumo, ½ šaukšto saulėgrąžų (Sunflower, cold press) alyvos, trupinėlis druskos.

Darbas: Peanutus išlukštenti ir 20 minučių įkaitintoje orkaitėje prie 300°F apdžiovinti. Juos su odele sumalti, sutrinti ar sugrūsti. Sumaišyti su varške, jogurtu, alyva ir druska. Naudoti, po truputį uždedant atskirai ant kiekvieno paplotėlio, jo nepiaustant, ir visą, dedant į burną, valgyti.

Great American Dream Machine.

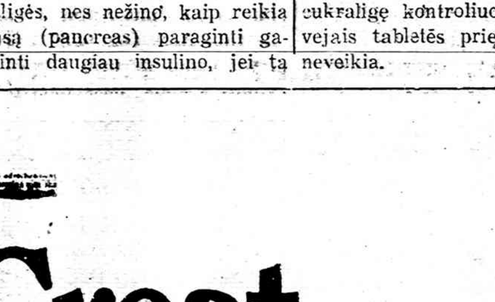

America is the place that is made ...ck of dreams. And, U.S. Savings Bonds have been helping to make happy dreams come true for years.

Now, Bonds mature in less than ...x years. That means your dreams can come true faster than ever before.

You can buy shares in your particular dream by joining the Payroll Savings Plan where you work, or the Bank-a-Month plan where you bank.

Before you know it, your American ...ill be a reality.

Now E Bonds pay 6% interest when held to maturity of 5 years, 10 months (4% the first year). Bonds are replaced if lost, stolen, or destroyed. When needed they can be cashed at your bank. Interest is not subject to state or local income taxes and federal tax may be deferred until redemption.

Take stock in America.

Now Bonds mature in less than six years.

Ar gali vien dieta padėti cukrininkui?

Visai gerai kai kuriems cukrininkams talkina diabetinė dieta. Kaip minėta, kai kurių cukrininkų cukrinę ligą galima su kontroliuoti vien dieta, be piliulių ir be insulino. Čia labai svarbu, kad pacientas būtų pakankamai sava asmenybe susitvarkęs (inteligentiškas), kad jis pajėgtų visą laiką prisilaikyti gydytojo jam nurodytos dietos.

Jei kuris pacientas pradeda nesilaikyti jam priskirtos dietos, tai jo cukraligė tiek pablogėja, kad jam prisieina imti insuliną po oda. Čia ir prieiname svarbiausią k i e k v i e n o ligos tvarkyme dalyką — paciento asmenybės tvarkingumą. Net ir sunkiausioje ligoje tvarkingasis pacientas sveiksta, o netvarkingasis net lengviausią savo negalę sukomplikuoja iki sunkiai pataisomo stovio. Todėl nustokime visą ligos gydymą pavesti tabletei; nepaveskime ir cukraligės sukontroliavimą vien tabletei bei insulinui. Būtinai visais atvejais reikia prisilaikyti nustatytos dietos.

Cukraligė yra tikrai paslapinga liga. Jei kartą ją gydytojas pas tamstą susekė, nė nebandyk kaip nors mediciniškai atsikratyti nuo jos; niekada tamstai toks bandymas nepasiseks. Reikia griežtu dietos prisilaikymu — nuolatiniu, o ne kai kada dietos prisilaikymu kontroliuoti savo cukraligę. Kartais prisieina imti tabletes bei insuliną.

Apgaudinėjimas cukraligėje apgauna tik patį pacientą

Niekada nemėgink valgyti tokį maistą, kurį cukraligę turėdamas neprivalai valgyti taip pat negerk tokių dalykų, kurių gydytojo patartas neprivalai gerti; taip pat nekirsk maisto daugiau, negu tamstai nurodyta gydytojo ar jo žinioje esamos ligoninės. Taip nesielkime ir nemanykime, kad tamstos klaidas gydytojas išlygins vaistais.

Nemėgink nė karto "apgaudinėti" dietos prisilaikyme bei vaistų priėmime gydytoją. Jo neapgausi, o tik pats save prigausi.

Išvada: Švieskimės cukraligės pagrinduose. Tada lengviau mums seksis sukontroliuoti savo diabetą. Daugiau apie tai — kitą kartą.

Pasiskaityti: Joseph G. Molner, M.D. — Diabetes The Sneaky Disease. Field Enterprises, Inc.

STENKIMĖS TEISINGU ATSAKYMŲ PASINAUDOTI

JONAS VAIČIŪNAS

IŠ TIKRŲJŲ: KO NORIMA?

(Tęsinys)

Antraip žiūrint: kažin ką pasakytų mūsų bičiuliai ar mums palankūs šio krašto įtakingieji asmenys, kada pati Amerika stabdo, o lietuviai važiuoja, kaip ir važiavo... Šia prasme mes visi privalome būti labai solidarūs Amerikos vyriausybei, — mūsų parama jai boikoto prasme, be abejonės, sudarys gerą vaizdą aukštuose JAV sluoksniuose ir galės pagelbėti mūsų kovai už Lietuvos laisvę.

Taigi, mielas pone Butkau... Reikia galvoti ir dar kartą galvoti. Ir dar galvoti, o tik paskui savo proto išdavas skelbti. Juo daugiau svarstysime prieš akis besisukančius įvykius, juo daugiau laimėsime, ypač, jeigu užmiršime ir asmeniškumus ar kokius partinius ar kitokius nusistatymus.

Priedui: VLIKas niekad nėra uždraudęs visiško, privataus lankymosi okupuotoje Lietuvoje, tik tarės prieš organizuotas išvykas, viešus bendradarbiavimus. Tiesa, veiksniai yra keletą kartų siūlę prisilaikyti nuo važiavimo, būtent, kada ten vykdavo kokios šventės ar iškilmingi tarybiniai minėjimai. Greičiausia, ir čia yra tik atskiras atsitikimas, nors toks atsitikimas, tik mano manymu, gali trukti gana ilgai: tol, kol santykiai tarp JAV ir Sovietų Sąjungos bus tokie, kaip dabar, ar net dar daugiau įsitempę. O, jeigu norime tikėtis iš gyvenamojo krašto pagalbos, turime eiti su juo, ypač kada vadovaujamieji asmenys, pradedant pačiu valstybės P r e z i dentu, atsistojo mums palankia prasme, prieš Lietuvos pavergėją.

Turiu "Tėviškės Žiburius", skaičiaus jo nurodytą straipsnį, bet nieko į tai nereagavau, nes maniau, kad neverta plėsti klausimo, ypač, kad viena jauna lietuvaitė, jau pavardės nenoriu minėti, savo išsitarime nesąmoningai (aš taip manau — J.V.) išmeta mums nepalankią propagandą. Butkus cituoja ištisai, ir be reikalo. Dalį perduosiu ir aš: "Visai netikėtai man teko aplankyti Lietuvą prieš kelerius metus. Gyvenau mėnesį savo tėvynėje — savo tėvų ir protėvių krašte..."

Norėčiau pono Butkaus vėl klustelėti: ar Jums žinoma, kiek dienų nuvažiavęs normaliai turi teisę svečiuotis aneksuotoje Lietuvoje? Jeigu ne, galiu pasakyti, kad tik penkias dienas, ir tai tik Vilniuje, gal su maža išvyka Kaunan. Mėnuo laiko nuskamba neskaniai.

Štai dėl ko nenorėjau nieko apie tai tarti, bet Jūs mane išprovokavote, pone Butkau!

"...tai jo (VLIKo — J.V.) paties atsišaukimo t r e č i a m punkte išdėstytas pageidavimas — "Savo tėvų išlaikytą Lietuvių Tautos gyvybę lietuvis perduoda ateities kartoms, kad amžinai gintume Lietuvą" — praranda labai didelį ir stiprų talkininką, ypatingai jaunime", aiškina Butkus, po to duodamas pavyzdžius iš to jaunimo minčių. Iš jų vieną Mielam Skaitytojui nurodžiau.

Jeigu jau Antanas Butkus taip labai didelis entuziastas kelionių okupuoton Lietuvon, kas jam gali drausti ar, tikriau, uždrausti? Neatrodo, kad jis skaitytųsi su VLIKo įtaigojimais. Tai ką galima tarti apie jaunimą? Nežinau Butkaus amžiaus (gal jis dr. Butkus?), bet iš jo rašinio neatrodo, kad būtų pirmosios jaunystės asmuo. Taigi, jeigu jau tokius, net viešus, įtaigojimus Butkus duoda net viešai, ką tas jaunimėlis galėtų sakyti? Kaip tik, jaunimas vyresniųjų turėtų būti veikiamas ta prasme, kurią siūlo Lietuvos Laisvinimo veiksniai. Jaunimas, mūsų jaunimėlis, gražus ir mielas, nors jo "nutrupa" kaskart vis daugiau, jeigu iš šalies tokius užmojus girdės, nėra abejonės, kad dalis jo atskils nuo bendros Lietuvai laisvinti linijos. Dėl to siūlau ponui Butkui besiblaškantį jaunimą kreipti teigiama linkme.

Apie įvykį VLIKo su PLB ryšininku Algimantu Gurecku daug ir visur buvo rašyta, bet tiesa labai aiški: VLIKo pirmininkas negalėjo leistis net prie to, kad pati organizacija būtų buvusi žeminama. Tai turėtų žinoti visi tie, kurie nesupranta ar nenori, gal nepajėgia suprasti, kas tas VLIKas yra, kokia gyvybinė jo reikšmė.

Baigdamas A. Butkus rašo: "Pabaigai tenka paklausti: nejaugi šis VLIKo atsišaukimas reiškia Lietuvos okupacijos pripažinimą?"

Argi iš tikrųjų Butkus taip galvoja? Tegul jis sau ir galvoja, bet taip neturėtų galvoti "Draugo" redakcija, išspausdinusi tą rašinį, kad ir "Pastabos ir nuomonės" skyriuje. Butkus vargiai kur būtų radęs kitą dirvą savo sėklai.

(Pabaiga)

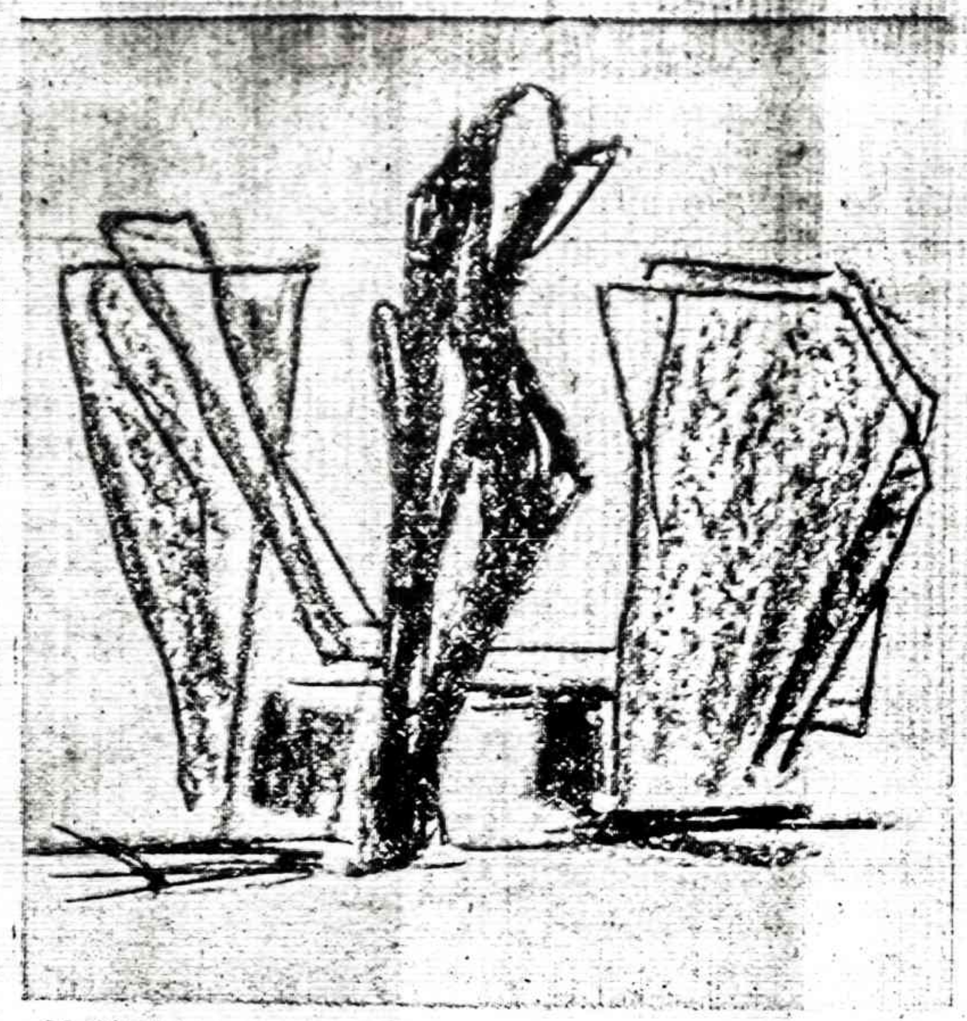

M. Šileikis — Vartų liekanos (grafika)

GYVENIMO NUOTRUPOS

Studijuodamas ekonominius mokslus Vytauto Didžiojo universitete, priklausiau ateitininkams, Vytauto klubui. Dr. K. Ambrozaitis ir dr. P. Radzevičius panoro suorganizuoti iš ateitininkų Darbo Federacijos būrelį. Vadovavo K. Mockus. Iš viso buvome 12 asmenų. Daktaras Ambrozaitis nusivesdavo į seimą. Vieną kartą teko girdėti, kaip dr. A. Draugelis smarkokai sukirto J. Plečkaitį. Mes vienas antras parašydavome Darbininkui straipsnelį ir palaikėme artimą kontaktą su Darbo Federacija. Aš artimai sugyvenau su seimo nariu J. Valaičiu. Jis nusivesdavo ir į susirinkimus Vilkaviškio skyriuje.

J. Katilius, federantas kilęs nuo Vilkaviškio, neprisimenu už ką buvo Tautininkų valdžios ištremtas į Vilkaviškį. Dažnokai susitikdavome ir pasidalindavome palitinėmis aktualijomis. Be to, jo brolis Vladas, vienas iš kooperacijos kursantų, buvo priimtas į koop. "Žiedas" tarnauti. Priklausė pavasarininkams, Katedros chorui, buvo gabus tarnautojas ir visų mėgiamas, nes mokėjo gražiai anekdotus papasakoti. Žuvo karo metu.

J. Katilius sukūrė šeimą su Vilkaviškio gimnazijos mokytoja, p-le Šaltenyte. Girdėjau, buvo ištremtas su vaikais į Sibirą.

J. Katilius, berods, grįžęs iš vokiečių kaceto pasivadino V. Vaitiekūnu. Būdamas VLIKe mėgdavo sukelti kibirščių, kurios vadovybei būdavo nevisai malonios.

Skaitau Darbininke jo straipsnį apie prof. J. Brazaitį. Profesorių Brazaitį reikia pripažinti šakota asmenybe: profesorius, ministeris pirmininkas, politikas, rašytojas, literatūros kritikas ir labai švelnaus craракterio žmogus.

V. Vaitiekūnas jo mirties penkerių metų proga analizuoja prof. J. Brazaičio politinius ir kitus asmens ir veiklos aspektus. Cituoju: "**Jis vis dėlto laikė naudingu uždaviniu įtaigoti lietuviams nepasaulėžiūrinės politikos supratimą.**" (Darbininkas, 1980 m. vasario 8 d.)

Ten pat: Prof. J. Brazaičiui imponavo Prancūzijoje kilęs naujas sąjūdis MRP. **Pagrinde noras išjungti iš valstybės politikos konfesinius klausimus.** Tąja nauja idėja jis susižavėjo ir ant šio kurpalio frontininkai tempia ir dabar Liet. B-nės veikimą, nes J.B. vienas iš ideologų ir tos naujos idėjos propagatorius.

* * *

Gyvenau stovyklose anglų zonoje. Bemaž visuose krikšč. demokratų ir ateitininkų suvažiavimuose teko dalyvauti. Viename iš tokių suvažiavimų susikirto principiniuose klausimuose prel. M. Krupavičius su frontininkų pirmūnais. Prelatas sakė: "Gal mes nesulauksim, bet Lietuvos valstybė atsikurs. **Ji turės politinę partiją su religiniu pradu, o Jūs jį išjungėt".**

Kaip dabar matome, pas frontininkus patenka visokio tipo politikieriai, kultūrininkai. Jų užmojai skirtingi nuo tų organizacijų, klubų, kurie prieš 40 metų sukūrė ALTą. Vyčiai, veikdami 66 metus, buvo tiesiog tautinio sąjūdžio avangarde. (Dabar frontininkai infiltravo priešingos ideologijos žmonių.) O kur susivienijimai ir kitos lokalinės organizacijos? Jos ateivių buvo tiesiog ignoruojamos. Ir dabar Liet. B-nė stengiasi užgožti pirmiausia finansines, kultūrines organizacijas ir nori primesti savo valią ALTai, mus išgelbėjusiai nuo išdavimo komunistams, ir VLIKui, vyriausiai Lietuvos išlaisvinimo institucjai.

Per dvi savaites tariasi surinkę 8,000 balsų iš pusės milijono lietuvių ir pretenduoja į visuotinumą! Dėl mūsų pasyvumo ir laiku nesusiorientavimo pristeigė aibę komitetų, kurių atstovai dažnokai landžioja per užpakalines duris į Baltuosius Rūmus su tariamais projektais.

Stengiasi užgožti organizacijų vadovybes ir primesti savo valią. Nerodo jokio kovingumo prieš kolaborantus, kurių pernelyg daug priviso. Stengiasi bendradarbiauti, talkinti koncertų ruošime, filmų rodyme ir kituose užmojuose.

Chicagoje Jėzuitų namuose, senokai Paulina gatvėje, krikščionių demokratų susirinkime dr. P. Karvelis darė pranešimą. Dalyvavo per 40 asmenų. Tarp kitų dalykų jis papasakojo kilusį incidentą VLIKe tarp frontininkų ir kitų delegatų. Esą viename VLIKo posėdy pulk. Šova perskaitė raštą, kad prof. J. Brazaitis esąs atitinkamame kontakte su Amerikos vyriausybės institucijomis. Prof. J. Brazaitis griežtai pareikalavo atšaukti, nes aš, girdi, Lietuvos atsikūrimo atveju, tegalėsiu tik ligi Kybartų nuvažiuoti. Vienok VLIKo vadovybė to teigimo neatšaukė. Frontininkai iš VLIKo pasitraukė.

Pagaliau po gerokos pertraukos sugrįžo į VLIKą, bet nuolat drumsčia tarpusavio ramybę ir kelia nesantaiką. (Malonėkite įsigilinti į A. Pleškio Naujienose paskelbtus komentarus.) Įdomu būtų žinoti, ar į VLIKo archyvą pateko pulk. Šovos pranešimas apie prof. J. Brazaičio dvilypes pareigas.

* * *

Chicagos krikščionių demokratų skyriaus valdyba dažnai posėdžiaudavo L. Šimučio bute. Ten dalyvaudavo: A. Repšys, J Bičiūnas, savanoris J. Sabaliauskas ir dar vienas kitas. Viename posėdyje L. Šimutis papasakojo, kaip iš ekskursijos pabėgusi geografijos profesorė nesidavė tardoma FBI. Grėsė pavojus ištremti. ALTa turėjo artimą kontaktą su vyriausybės sferomis. Kitos išeities nebuvo — gelbėti ir ALTos atsakomybėn pasiimti. Tik dėka prof. J. Brazaičio intervencijos, Leonas Prapuolenis pirmas turėjo progos pasimatyti su profesore. Ji buvo apsaugota nuo išdavimo rusams.

Kiek vėliau profesorė susigriebė nuo kokio bastūno vaiką ir metus nekrikštijo. Marquette Parko parapijos bažnyčios biuletenyje buvo piktas priekaištas visiems tiems, kurie delsia krikštyti vaikus. Tuo viskas ir baigėsi. Niekas jos nežino. Man papasakojo krikšto tėvas P., nes ji, nesulaukusi iš Vokietijos numatyto krikšto tėvo, pakvietė P.

* * *

Trumpai papasakosiu trumpą epizodėlį iš laidotuvių politiko, teisininko p. Talalo.

1979 m. balandžio 18 d. susitikau p. Talalą Ramunės restorane. Ten mano prietelio Vilkaviškio koop. "Žiedas" direktoriaus J. Arvydo šeimos nariai rinkosi švęsti vardines. Buvau ir aš pakviestas. Talalas užsisakęs pietus ir buvo benešinąs namo. Jis man sako: "Pasakysiu naujieną: pas J. Kreivėną Ciceroje atvykę iš rusų pasiuntinybės Mališauskas ir Lukoševičius, ten jie dabar posėdžiauja. Jie atvežė naujų instrukcijų, kaip sukelti obstrukcijas mūsų tautiečių tarpe. Taip pat su panašia misija atsiųsti pas lenkus dų lenkų agentai".

Stebėtinai puikiai informuotas! Ir tik tokių žmonių dėka galėjo iškilti garsioji Kersteno rezoliucija, kurioje buvo tiek tomai sutelkta medžiagos Lietuvos kovų e opėjai.

Talalas neužilgo mirė. Laidotuvių išvakarėse teis. Smalenskas organizavo karsto nešėjus. Pakvietė P. Stravinską, mane ir kitus asmenis. Pamaldas Marquette Parko Šv. M. Gimimo parapijos bažnyčioje laikė kan. V. Zakarauskas. Pasakė gražų pamokslą. Jis buvo socialdemokratas socialiniuose ir politiniuose reikaluose, bet ir aktyvus katalikas.

Pamaldose dalyvavo vysk. V Brizgys ir daug inteliegntijos.

Po pamaldų į Tautines kapines vežė buvęs savanoris, teisininkas B. Žukauskas. (Jis nuo sušaudymo išgelbėjęs kun. M. Krupavičių Voronežo laikais.) Ne be ko užvirė politinė dvikova dėl rinkimų. Teis. Smalenskas pasisakė eisiąs balsuoti, o mes visi — ne.

Toliau B. Žukauskas, aukšto rango politikierius ir valdininkas, susidurdavo ir su vadizmo politikieriais. Viename subuvime susikirto su prof. J. Brazaičiu. Profesorius patylėjęs po Bernardo replikos, pakeltu tonu sušuko: "Prašau išsikinkyti!"

Jokių kalbų, diskusijų negali būti, klausyti vado — diktatoriaus įsakymo! Štai kas vadizmas, diktatūriniai įsakai! Aš priminiau prel. M. Krupavičiaus priekaištus, padarytus frontininkų vadovybei. Automobilyje vyko gyvos diskusijos.

Gen. K. Musteikis, be karo mokslų, Vienoje baigė ekonominius mokslus. Drauge su juo Vienoje studijavo mano klasės draugas Al. Stadalninkas, suolo draugas dr. St. Didrikis, dr. K. Dabrila, Londone Lietuvos atstovas V. Baličkas ir kiti. Jie grįžę pasakojo, kad visuomet buvo artimame kontake su anuomet majoru K. Musteikiu.

(Bus daugiau)

K. P.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

GERA PROGA NAUJIEMS SKAITYTOJAMS

UŽ DEŠIMT DOLERIŲ NAUJIENOS SIUNČIAMOS TREČDALĮ METŲ!

Visi lietuviai kviečiami atkreipti į Naujienas savo asmenišką dėmesį, gerai su jomis susipažinti ir jas užsisakyti.

NAUJIEMS SKAITYTOJAMS, NORINTIEMS TINKAMIAU SUSIPAŽINTI SU DIENRAŠČIU, NAUJIENAS SIUNČIAME 4 MĖNESIUS UŽ 10 DOLERIŲ.

Nuoširdžiai kviečiame visas ir visus į platinimo vajaus talką!

Prenumeratos pratęsimo, užsakymų, bei galimų skaitytojų reikalais prašoma pasinaudoti žemiau esančiomis atkarpomis.

NAUJIENOS
1739 S. HALSTED ST.
CHICAGO, IL 60608

● Iš anksto be raginimo pratęsiu savo prenumeratą, taupydamas laiką ir mažindamas susirašinėjimo išlaidas. Priede ______ dol.
Pavardė ir vardas ______
Adresas ______

● Užsakau Naujienas kaip dovaną savo ______, kuris yra naujas skaitytojas. Priede ______ dol.
Pavardė ir vardas ______
Adresas ______
Sponsoriaus pavardė, vardas ir vietovė ______

● Platinimo vajaus proga, palaikydamas lietuvišką spaudą ir Naujienų pastangas, prašau jas siuntinėti už pridedamus ______ dol.
Pavardė ir vardas ______
Adresas ______

● Platinimo vajaus proga, prašau siuntinėti Naujienas dvi savaites susipažinimui nemokamai be jokių įsipareigojimų.
Pavardė ir vardas ______
Adresas ______

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

● RŪPESTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI ● FANNIE MAY SALDUMYNAI ● KOSMETIKOS REIKMENYS

Atdara šiokiadieniais nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistininkas

Tel. 476-2206

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI

NAUJIENOSE GALIMA GAUTI NEPAPRASTAI ĮDOMIUS GYDYTOJO, VISUOMENĖS VEIKĖJO IR RAŠYTOJO ATSIMINIMUS

Dr. A. J. Gussen — MINTYS IR DARBAI, 250 psl., liečiančios 1905 metų įvykius, Jablonskio ir Totoraičio jaunas dienas ir sunkų rūpinimą ______ $2.00

Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais, vietoje $4.00 dabar tik ______ $3.00
Minkštais viršeliais tik ______ $2.00

Dr. A. J. Gussen — AUKŠTA KULTŪRA — ŽIAURŪS ŽMONĖS. Kelionės po Europą įspūdžiai. Dabar tik ______ $2.00

Galima taip pat užsisakyti paštu, atsiunčiant čekį arba money orderį, prie nurodytos kainos pridedant 50c. persiuntimo išlaidoms.

NAUJIENOS,
1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

Turime po kelias RETAS KNYGAS

1. Kun. M. Valadkos UŽ LAISVĄ LIETUVĮ
Minkšti viršeliai, 410 psl. ______ $10.00

2. V. Biržiškos SENOVĖS LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA, I ir II dalis.
Minkšti viršeliai ______ $10.00

3. A. Ambrosės CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA.
Minkšti viršeliai ______ $15.00

4. J. Laukio ORAKULAS. 414 psl.
Minkšti viršeliai ______ $10.00

Čekį reikia išrašyti:

NAUJIENOS, 1739 So. Halsted St.
Chicago, Ill., 60608

Pridėti dolerį pašto išlaidoms.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608. Telephone 421-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of January 1, 1980
Subscription Rates:

Chicago $45.00 per year, $24.00 per six months, $12.00 per 3 months. In other USA localities $40.00 per year, $22.00 per six months, $12.00 per three months. Canada $45.00 per year; other countries $48.00 per year.

25 cents per copy

Nuo sausio pirmos dienos
Dienraščio kainos:

Chicagoje ir priemiesčiuose:
metams $45.00
pusei metų $24.00
trims mėnesiams $12.00
vienam mėnesiui $5.00

Kitose JAV vietose:
metams $40.00
pusei metų $22.00
trims mėnesiams $15.00
vienam mėnesiui .... $ 4.00

Kanadoje:
metams $45.00
pusei metų $24.00
vienam mėnesiui .... $ 5.00

Užsieniuose:
metams $48.00
pusei metų $26.00

Naujienos eina kasdien. išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, IL 60608. Telef. 421-6100.

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Šeštadieniais — iki 12 val.

Kongreso atstovai apie lietuvius

Praeitą savaitę trumpai priminėme, kokį didelį darbą pavergtai Lietuvai ir Amerikos lietuviams padarė Kongreso atstovas Frank Annunzio ir jo kolega Edward J. Derwinski. Jų kalbos, pasakytos JAV Kongrese neįkainuojamos. Propagandos agentūros paimtų milijonus dolerių už kartų Sovietų valdžiai priminimą apie lietuvių tautai padarytą skriaudą.

Atstovų Rūmų pirmininku yra įtakingas demokratas T. O'Neal. Dažniausiai jis pats pirmininkauj Kongreso sesijoms, Bet kartais tos sesijos ilgai užtrunka, arba kartais jis privalo dalyvauti kur tai kitur ar užeiti į šeimos pobūvį, tai jis pirmininkavimą paveda kitam Kongreso atstovui, kuris taip pat kandidatavo Atstovų Rūmų pirmininko pareigoms. Taip atsitiko ir vasario 13 dieną. Pats pirmininkas O'Neal turėjo išvažiuoti, tada pirmininkavimas buvo pavestas Iowa atstovui Smith. Pirmininkas O'Neal išvažiavo, bet jis informavo laikiną Kongreso pirmininką apie nutartą dienotvakę ir svarstymų eigą. Jis net pasakė, kad vasario 13 d. popietų JAV Kongresas paminės Lietuvos neneplausomybę ir kad tai iškilmei vadovaus demokratas Frank Annunzio.

Kongreso atstovas Annunzio pasakė trumpą kalbą apie pavergtą Lietuvą, lietuvių pageidavimus ir Amerikos lietuvių norą padėti pavergtai Lietuvai atgauti laisvę. Visa eilė valstybių karo metu ir tuojau po karo atgavo savo nepriklausomybę ir patys tvarko pagridinius savo ekonominius, dvasinius ir kultūrinius reikalus, o Lietuva, prieš tą karą pati tvarkiusi savo reikalus, dabar jokiu būdu negali atgauti teisių, kurias turėjo prieš karą. Lietuvai atėmė tas teises du jos galingi kaimynai iš anksto susitarę. Vokietijos naciai ne tik prarado visas teises į Klaipėdą ir Mažą Lietuvą, bet neteko labai didelių savo žemės plotų. Turėtų nuo pagrobtų žemių atsisakyti ir rusai, bet jie to nedaro. Jiems labai naudinga išnaudoti lietuvius, valgyti jų išaugintą duoną ir kitą jų pagamintą maistą.

Jeigu Rusijos valdovai būtų protingi ir geros valios žmonės, tai jie seniai būtų atsisakę nuo pagrobtų žemių ir pavergtų žmonių išnaudojimo, bet jie to nedaro.

Kaip antras pasaulinis karas buvo reikalingas Vokietiją pavergusiems naciams sumušti, taip bus reikalingas trečiasis pas. karas, kuris padės rusams nusikratyti bolševikų ir pavergtos tautos atgaus laisvę.

Kongreso atstovas Annunzio papasakojęs apie lietuvių tautos buv. npriklausomą valstybę, pirmiausia pakvietė Pennsylvanijos Kongreso atstovą W. Daughety pasakyti kalbą, kurios jis seniai prašė. Jam pavergtos Lietuvos reikalai rūpėję, ir jis, kaip Kongreso atstovas, norėjo savo nuomonę pasakyti. Be kitų dalykų, jis tarė:

"Pone pirmininke, neseniai įvykdytas Sovietų įsiveržimas į Afganistaną yra senos ir žiaurus Sovietų karo jėgų demonstravimas prieš nedideles nepriklausomas valstybes, kaip Lietuva. Pagerbiant tą lietuvių kovą už nepriklausomybę, reikia padėti išlaikyti Lietuvos diplomatinę atstovybę šiame krašte, tai bus nedidelis, bet reikšmingas Amerikos veiksmų priedas.

"JAV visuomet turi stoti už tas tautas, kurios siekią laisvės, tautinio apsisprendimo ir nepriklausomybės. Mažiau atlikti mums nederėtų."

(Congressional Record, Feb. 13, 1980 m., H 882 psl.).

Mes žinome atstovo Dougheity gerus norus ir turime padėkoti. Tuo reikalu rūpinosi Dr. Bobelio vadovaujamas VLIKas,Lietuvos, Latvijos ir Estijos atstovai, Valtybės Departamento atsakingi pareigūnai nieko prieš neturi. Šį klausimą jie aptarė ir priėjo visiems reikalingų išvadų.

Kiekvienam lietuviui malonu, kad respublikonas demokratiniame Kongrese pasakė gražią kalbą apie rusų pavergtą Lietuvą. Demokratas Annunzio, taręs įvadinį žodį ir pridėjęs kelis dokumentus į Kongreso protokolą, gerų norų vedamas, pasakė kiekvienam lietuviui,demokratui ar respublikonui, gražią kalbą.

Savo kalbą atstovas Daugheity pradėjo tokiomis mintimis apie Lietuvą:

"Ponas pirmininke, nuo 1918 metų vasario 16 dienos, kada lietuviai pirmiausia atgavo savo nepriklausomybę ir demokratinę valdymosi formą, Jungtinių Amerikos Valstybių atstovai sekė su giliu susidomėjimu ir simpatingu žingeidumu lietuvių daromą pažangą savivaldoje." (Ten pat).

Kiekvienas Kongreso atstovo žodis teisingas ir kiekvienam lietuviui yra arti prie širdies. Visi žinome, kad lietuviai patys paskelbė savo krašto nepriklausomybę, atpalaiduodami visus lietuvius nuo visų ryšių su kitomis valstybėmis, padoriai pravedė demokratinius rinkimus, išrinko Steigiamąjį Seimą, priėmė Konstituciją ir rengėsi prie naujų savivaldos darbų. Tiktai maža grupelė jaunuolių, kurie įsivaizdavo, kad jie daugiau žino, negu krašto dauguma ir valstybės reikalus geriau suprato ,negu gyventojų rinkti atstovai, ryžosi panaikinti demonkratinę tvarką.

Tuo metu keliose Euroops valstybėse buvo tokia mada. Bet perversmininkai didelės išminties neparodė, o naudingų darbų buvo dar mažiau. Jie pradėjo tarp savęs vesti kovas, kurioms nebuvo galo. Savo propagandai okupantai tas tarpe savęs kovas naudoja Lietuvai pavergti.

Amerikiečius, pasiryžusius padėti pavergtiems lietuviams ,reikia tiksliai informuoti apie lietuvių kovas už krašto laisvę ir apie kelius lietuvių silpnus politikus, įsivaizdavusius, kad jie daugiau žino, bet nesidomėjo Lietuvos politiniu gyvenimu. Juo daugiau žinosime apie savo tautos praeities kovas už krašto gerbūvį, tuo būsime naudingesni savo kraštui.

Kongresmanas Frank Annunzio

A. SVILONIS

RAŠINYS, KURIS VERTAS "PREMIJOS"

(Tęsinys)

Pagaliau, šiandien kiekvienas amerikietis žino, kad yra Irane pagrobta 50 Amerikos ambasados tarnautojų. Bet spaudoje bei televizijoje apie juos kalbant ar net rašant nevengiama pridėti epitetą "in captivity". Iš viso, kyla klausimas ar tokių epitetų pridėjimas nesiderina su religine bei tautine dvasia? Kodėl? Gal nenorime užgauti pavergėjo, nes jis kiekvienu atveju, prideda tarybinė, išvaduota Lietuva.

Todėl nestebėtina, kad kas, perskaitęs tokį Juozo Vaišnio įtaigojimą, gali sakyti, kad "Laiškų lietuviams" redaktorius nori parodyti, kad Lietuva ne pavergta, ne okupuota. Tat, toks jo įtaigojimas turėtų būt apmokėtas tūkstantine dolerių, kurią jis žada duoti tam, kas įrodys, kad jis skelbia neokupuota Lietuva.

Tą savo įtaigojimą nerašyti okupuota ar pavergta jis remia dar ir tuo, kad visi žino, jog Lietuva yra pavergta ir rusų kontroliuojama. Man atrodo, kad Juozas Vaišnys nesugeba atskirti žinojimo, kad Lietuva praradusi nepriklausomybę nuo tylėjimo. Jei žinome, tai kodėl tylėti, vengti rašyti ar sakyti, kad ji okupuota? Jei žinome, kad ji pavergta ir vergijoje, tai kodėl to ne skelbti?

II.

Neseniai "Akiračiuose" buvo atspausdintas gan ilgokas Br. Nainio rašinys: "Plyta organizuotos veiklos priemonė". Šis rašinys skirtas puoselėti kolaboravimą su okupanto samdiniais, ypač su tais čion atsiunčiamais po priedanga meno ar turizmo. Jame Br. Nainys reiškia labai didelį pasipiktinimą tais, kurie piketavo V. Daunoro koncertą. Tas jo mintis, tik truputį kitais žodžiais, bet jau savo vardu Juozas Vaišnys, S.J., kartoja religinės ir tautinės minties žurnale, kartoja tuos pačius Br. Nainio svaičiojimus ir jo politinio nusivokimo bankrotą.

Juozas Vaišnys pradžioje V. Daunorui reiškia lyg ir užuojautą, girdi, jis daug kentėjo, buvo persekiojamas, niekinamas. Jis rašė net protesto laiškus valdžios pareigūnams, rei kalavo jį išleisti užsienin, nes Lietuvoje (nerašo "okupuota") jam gyvenimas neįmanomas.

Argi nekeista, kad Juozas Vaišnys reiškia tokį sentimentalų apgailestavimą tik V. Daunorui. Nejaugi, jo būklė buvo daug tragiškesnė už tų, kurie yra prievartaujami fiziškai ir dvasiškai Sibiro kacetuose bei kalėjimuose? Už tų, kurie ken čia baisų šaltį, nugrūsti prie Lediniuotojo vandenyno? O tokių, ten yra tūkstančiai. Ar nekeista, kad V. Daunorą po tokio žiauraus persekiojimo okupantas išleido į Ameriką palinksminti lietuvišką išeiviją. Įrodytų, kad jo persekiotojai susigraudino ir jį lyg atsiprašydami, ryžosi jam suteikti malonę pasivažinėti po laisvąją Ameriką. Bet ar kas gali abejoti, kad jį pavergėjas siųsdamas nesiekė savo tikslų? Tikrai V. Daunoras jam patarnavo, o ne išeivijai.

Tiesa, Juozas Vaišnys skelbia, kad menininkai atvažiuoja neskaldyti. Bet ar daug tokių yra, kurie patikėtų Juozui Vaišniui, kad jis rašo tiesą? Tik tie, jam gali patikėti, kurie yra naivūs, kurie vis dar nežino, kad okupantas yra klastingas. Argi V. Daunoro koncertas nesukėlė biaurų erzelį lietuvių tarpe? Ar tuo nebuvo patarnauta okupantui? Bet Juozas Vaišnys, to dar iki šiol nežino. Sunku pasakyti, ar jis dėl savo naivumo nori apginti atsiunčiamus menininkus, būk jų tikslas ne mus skaldyti, nesukelti mūsų tarpe erzelio, bet tik pasižmonėti, pakvėpuoti grynu laisvės oru, o svarbiausia palinksminti išeivius. O gal okupantas juos čia atsiunčia, kad jam rūpi mūsų lietuviškumas? Nejaugi, Juozas Vaišnys to dar iki šiol nežino, net gi būdamas tokio žurnalo redaktorius, kad okupantas per juos siekia savo tikslų? Bet tą žino Chicagos sąmoningoji visuomenė, ko jis atsiųsdamas menininkus siekia. Todėl ji piketuoja, ir ... menininkus kaip tokius, bet prieš tą, ko okupantas per juos siekia. Ir reikia pasakyti, kad am jie patarnauja. Ar V. Daunoras savo koncertu dar labiau nesupjudė lietuvius?

Juozas Vaišnys rašo, tegu Maskva pas mus siunčia, kad ir kasdien solistus, muzikus ir ansamblius. Tik Chicagos visuomenė turi būt protinga, nekreipti dėmesio. Tai reiškia tie, pagal jo išmonę, kurie netyli ir kreipia reikiamą dėmesį neprotingi. Tie, kurie protestuoja, kad kolaborantų ruošiami koncertai nebūtų vykdomi Jaunimo Centre? Tie, kurie piketais protestuoja, kad nebūt rodomi Maskvos pagaminti propagandiniai filmai tame minėtame Centre? Ir pagal Juozo Vaišnio galvą, jie būtų protingi, jei tik tylėtų, sėdėtų kartu su Chicagos komunistais, minėtame Centre, ten klausytų atsiųstųjų solistų koncertų ir jiems keltų ovacijas.

(Bus daugiau)

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

PETRAS TARULIS

ŽIRGELIAI PADEBESIAIS

MAŽASIS BURTININKAS

(Tęsinys)

Nikodemas taip pat nepaslėpė savo susijaudinimo, nes jo rankos vis dar drebėjo, kai jis rūpestingai rodė Kazimierui, kaip laikrodį užvesti ir kaip jį išvalyti. Čia pat jis įspėjo laikrodį saugoti, nepamesti, žiūrėti, kad nepavogtų. Laikrodis esąs ne bet koks, tikrai sidabrinis, su akmenėliais. Čia ne juokai! Pasilenkė Nikodemas nepatogiai prie lango, norėdamas pamatyti, kaip aukštai saulė.

— Kuri dabar vaalnda galėtų būti?

Nikodemas, kiek dabar spėjo, nustatė valandą, pats vėl įdėjo Kazimierui laikrodį į liemenės kišenių ir nežinodamas, kas toliau veikti, atsisedo ant suolo. Jo veide tebebuvo neaiški išraiška, iš kurios negalėjai atspėti, ar jis patenkintas laikrodį padovanojęs, ar jo gailisi. O tas laikrodis lig šiai dienai buvo stropiai saugomas ir vis gulėdavo tame kuparėlyje į skepetaitę surištas. Ir tik kokią iškilmingą dieną Nikodemas išimdavo jį, atidarydavo visas dureles, atsargiai išpūsdavo dulkes, taip pat kaip šiandie, kokios valandos tikslumu nustatydavo, prieš tai pažiūrėdavo pro langą, kaip aukštai saudė. Jie taip pat neužmiršdavo maloniai paklausyti, prie ausies pridėjęs, kaip laikrodis ciksi. Ir tik kur eidamas, Nikodemas įsidėdavo laikrodį į savo senos, jau blizgančios, kaip stiklas, liemenės kišenėlį. Lig šiai dienai niekas nedrįso laikrodžio į rankas paimti.

Ką besakyti — minutė buvo iškilminga! Nikodemas štai dabar išleido iš savo rankų tą sigalutinai. Visa šeimyna susirinko aplinkui. Vidabrinį laikrodį, atidavė jaunikliui Kazimierui si sujaudinti spoksojo į šį neparastą vaizdą.

Gabrys, atėjęs iš lauko pusryčių, taip pat prilindo iš visų arčiausia, taip pat sujaudintas neatvangiai žiūrėjo į laikrodį, o paskui į pakibusią gelsvą storą grandinėlę, kuri tylutėliai sužvangėdavo, kai Kazimieras judėjo.

— Eik šalin, čia tavęs nereikia! — subarė piemenuką Nikodemas. O Kazimierui dar pridūrė: — Tu netraukinėk be reikalo laikrodžio iš kišeniaus! Žinai — dyla . . .

Kai po pusryčių Kazimieras išėjo arklių kinkyti, senė Surgailienė, kaip visados šventadieniais turėdama laiko, apsimetė negaluojančia ir gulėdama ant pečiaus savo girgdždančiu balsu įspėjo:

— Pasakykit Kazimierui, kad kermošiuj nesusidėtų bet su kuo. Tegu atsimena, kad iš Surgailių jis . . .

Tėvas klusniai atsikėlė nuo suolo, nuėjo prie durų ir jas atidaręs šūktelėjo į kiemą:

—Kazimierai,o Kazimierai, senelė sako, nesusidėk kermošiuje su kokiais pusberniais. Žinok savo vietą! . . .

Žinau, jau žinau! — nepatenkintas Kazimieras numojo ranka ir paėmęs akmenį piktai sviedė į žvirblius, kurie čežėjo kanapėse, čia pat už statinių tvorelės.

O Gabrys, mane sutikęs, tuojau išpasakojo viską. Ir kaip dėdė Nikodemas atnešė laikrodį, ir kaip jį atidavė Kazimierui, ir kaip užsuko.

— Kai aš būsiu didelis, — išdidžiai jis pareiškė, — pats tokį laikrodį sau pasidirbsiu . . .

Aš žiūrėjau į Gabrį nustebęs ir, žinoma, nė trupučio neabejojau, kad užaugęs Gabrys tokį laikrodį sau pasidirbs . . .

* * *

— Dėde, a dėde! — iš susijaudinimo garsiau negu reikia šūktelėjo Kazimieras Nikodemui:— Laikrodžio nebėra! . . .

— Ką? Kaip . . . nebėra? . . .

Buvo pusryčių metas, pirmadienis. Kazimieras, grįžęs iš darbo, neiškentė nepasidžiaugęs laikrodžiu. Nuėjo jis į kamaraitę, įkišo ranką į liemenės kišenių — tuščia! Iškratė kišenius, apžiūrėjo aplinkui — niekur nėra! Tada jis taip išsigando, kad nieko nelaukęs tuojau nubėgo pasiguosti Nikodemui.

— Kada paskutinį kartą turėjai laikrodį? — apklausė Nikodemas, atsiminęs anuos laikus, kai senas kareivis būdamas, panašius reikalus mitriai tvarkė.

— Grįžęs namo, čia gonkely,— smakru parodė kazimiras gonkelio linkui.

— Ar prieš vakaruškas, ar po?

— Po. Po vakaruškų. Tyčia norėjau sužinoti, kada atsigulsiu.

— Nu?

— Laikrodis buvo tvarkoj, Dar paklausiau — ėjo smarkiai. . . .

— Nu?

— Nežinau ir pats . . . — visai sumišo Kazimieras.

Jie abu įėjo į grįčia.

— Laikrodis dingo! . . . — pats Nikodemas pareiškė garsiai.

— Vaikeli, kaipgi tu neapsižiūrėjai? — sudejavo motina, išsigandusiom akim žiūrėdama į Kazimiera.

—Jis čio nekaltas,—labai ramiai ištarė Nikodemas. — Aš jau žinau . . .

Suprantamas nerimas apėmė visą šeimyną. Bet Nekodemas kietai ir tuo pat metu paslaptingai ištarė:

— Nebijokit! Laikrod's tuojau atsiras . . .

(Bus daugiau)

SVENTO RASTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI

KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

"Jis vedė juos tiesiu keliu, kad eitu į gyvenamą miestą." — Psal. 107:7.

Viešpats ypatingai veda tiesiu ir geru keliu dvasiškus Izraelitus; todėl visi jo žmonės turi eiti jo nurodytu keliu ir klausyti jo paliepimų. Juo geriau mes pažįstame Viešpatį ir jo meilę, tuo didesnis bus mūsų tikėjimas. Todėl klausydami Viešpaties patarimų žygiuokime pirmyn, kovodami gerąją tikėjimo kovą ir nugalėdami pasaulį, kūną ir didįjį Priešą, būdami stiprūs ne savyje, bet tame, kuris mus pšaukė ir iki šiol vedė savo keliu. Atsiminkime, kad Krikščionio kelias yra siauras ir nelygus, todėl reikia atsargumo ir uolumo.

ŠV. RASTO TYRINĖTOJAI
J. Muzikant. 195 Van Pelt Avenue, Staten Island, N.Y. 10303

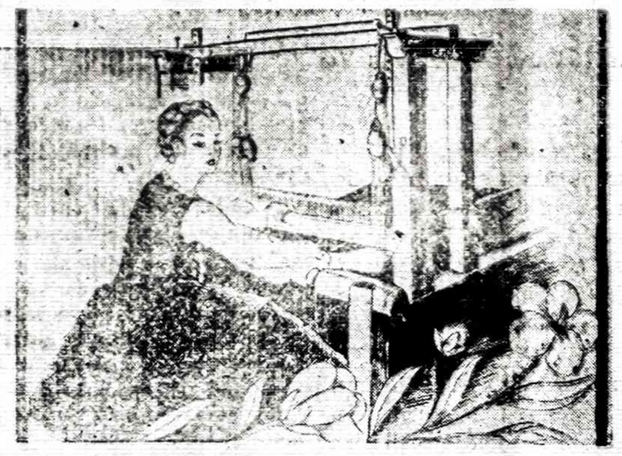

DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446
Priima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8006

DR. PAUL V. DARGIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community Clinic
Medicinos direktorius
4938 S. Manheim Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 3—9 darbo dienomis ir kas antra šeštadienį 8—3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

TEL. — BE 3-5893
DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVIŠKAI
2618 W. 71 St. Tel. 737-5145
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Uždaryta trec

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val. antrad. 1—4 popiet.
ketvirtd. 5—7 val. vak.
Ofiso telef.: 776-2880
Rezidencijos telef.: 448-5545

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Šeimos praktika, spec. MOTERŲ ligos.
Ofisas 2652 WEST 59th STREET
Tel. PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antrad., trečiad. ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais 2-4 val. popiet ir kitu laiku pagal susitarimą.

F. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai. Med. bandažai. Specialė pagalba kojoms. Arch supports ir t. t.
Val.: 9—4 ir 6—8. Šeštadieniais 9—1
2350 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PRospect 6-5864

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS
Prostatos, inkstų ir šlapumo takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33710
Tel. (813) 321-4200

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ŽEMA KAINA
R. ŠERĖNAS
Tel. WA 5-8063

MOVING
Apdraustas perkraustymas iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

PATS SKAITYK IR DAR KITUS PARAGINK SKAITYTI DIENRAŠTĮ "NAUJIENOS"

STEPAS VARANKA

LENKŲ ŠOVINIZMAS VILNIUJE

(Lenko žurnalisto atsiminimai iš Vilniaus okupacijos laikų — 1939-1941 m.)

(Tęsinys)

Lapkričio 6 d. vėl aplankėme Trimaką, kuris pranešė, kad pabėgėliams nebus keičiami zlotai ir jiems negalima važinėti į Kauną. Dėl leidimo laikraščio Trimakas, o gal politinio skyriaus vedėjas Cecota, buv. vicekonsulas, sakė, kad leidimas bus duotas. Žinojome, kad "Kurier Wilenski" buvo griežtai cenzūruojamas. Žinios buvo daugiau gandų pobūdžio, negu teisybės. Buvo rašoma, kad Lito kaina krinta. Maisto ir kitų produktų artėjantis trūkumas. Apie sovietų-vokiečių susirėmimus ir artėjantį jų konfliktą, pie Vokietijos kėslus Lietuvą įtraukti į savo įtakų sferą. Plintantiems panikos gandams galo nebuvo. Juodoji birža koncentravosi kaip ir lenkų laikais Rudnickio gatvėje. Ten žydai supirkinėjo užsienio valiutą ir auksą. Neužilgo žydai atbėgėliai gavo iš Merkio pripažinimą-legalizaciją.

Lenkų tautinė šventė.

Lapkričio 11 diena yra Lenkijos nepriklausomybės atstatymo šventė. Vilniaus lenkai tą dieną Vilnių papuošė. Bažnyčios buvo pilnos žmonių. Žmonės lankė Rasų kapines ir Pilsudskio širdies vietą. Šventė praėjo be jokių demonstracijų, galima sakyti ramiai. Tą dieną vakare, lenkų aktorai pastatė revilją, vaidino žinomi į Vilnių atbėgę aktorai, Conti - Sejmanowa, dainavo Garda. Tą pačia dieną Merkys pasakė kalbą, pakydamas pabrėžtinai, kad lenkai nesusigaudo dėl paskelbimo politinės padėties. Jų šventę, jiems yra leidžiama švęsti taip, kaip jie leido ją švęsti Vilniaus kraštо lietuviams.

Lapkričio 13 d. lenkų žurnalistai turėjo susirinkimą. Dalyvavo 20 žmonių. Jie smarkiai kritikavo "Pabėgėlių Komitetą", kuriam vadovavo anksčiau minimas Zagorskis, prof. Pelczar ir Petrusewiczowa. Prikišta jiems, kad jie per daug taupo. Buvo kalbama, kad jie gavo 100.000 zlotų, o išleido tik 3.000 administracijai. Buvo skelbiama, kad tai yra lietuvių politika pabėgėlių problemai likviduoti. Žydai patarė, kad lenkai susirištų su jų organizacija "Joint". Tdji organizacija lenkams daug padėjo finansiniai ir moraliai. Pradžiai davė 1.000 litų smulkmenoms įsigyti. Žydų organizacijos atstovu buvo Beckelman.

Lietuvos kariuomenės šventė.

Lapkričio 23 dieną įvyko Lietuvos kariuomenės šventė. Kariuomenės paradą priėmė gen. Raštikis. Padangėje skraidė keletas Lėktuvų. Vienas iš lakūnų darė puikias akrobatikas su lėktuvu. Lietuvių policija labai jautri pajuokai, keletą žiūrovų suėmė. Šventė praėjo be didesnio įspūdžio. Gruodžio 1 dieną oficialiai buvo atidarytas "internat", kurį aplankė amerikiečių konsulas Redfern, Pabėgėlių atstovas Panski ir Lietuvos Raudonojo Kryžiaus atstovas Šeinius. Sekančią dieną aplankė "bursa" — XX Amžiaus bendradarbis, buvęs lenkų kariuomenės karys ir kiti spaudos žmonės. Toji įstaiga ir jos patalpos nepajėgė visų užsiregistravusių aprūpinti. Laikas slinko beviltiškai. Tokioje padėtyje atsiranda ir visokiausių nesusipratimų ir intrigų. Atėjo ir praėjo Kalėdos ir Nauji metai. Naujiems metams [illegible] pakviesti pas "[illegible] Wilenski".

[illegible], įpusėjus, gavome iš Lietuvių policijos užpildyti ilgiausius blankus. Iš to nesitikėjome nieko gero. Po savaitės prasidėjo suėmimai. Buvo sakoma, kad tas buvo padaryta NKVD spaudimu. Neva tai buvo rastas pas žurnalistą-poetą Teodorą Bujnicki įtartinas sąrašas aukotojų Vilniui vaduoti. Tarpe sulmtųjų buvo PAT agentūros vedėjas Patrycy už slaptą trumpų bangų radijo siųstuvą. Visi buvo apkaltinti, kad rinko [illegible] dėl išvažiavimo į vakarus. "Internate" taip pat įvyko kratos. Policija konfiskavo kartotekų, kasos dokumentus ir susirašinėjimą. Tie dalykai buvo grąžinti Trimakui tarpininkaujant. Pabėgėliams policija pradėjo skirti apsigyvenimo vietas. Tas reikalas visus jaudino.

Lietuvių žurnalistų apsilankymas.

Sausio 18 d. "Bendrabutį" aplankė 5 lietuviai žurnalistai su Vilniaus Raudonojo Kryžiaus pirmininku Šeinium ir Trimaku. Linski's, neredanas pasirodyti savo gabumais, atvykusiems pasakė prakalbą lietuvių kalba, kurią išmoko laike 3 mėnesių. Jis net rašė straipsnius lietuviškai spaudai. Autorius sako, jis taip pat pradėjo mokytis lietuvių kalbos, bet dėl jos sunkumo ir kitų priežasčių nutraukė mokymąsi. Mūsų svečiai pasakė ruminančias kalbas apie draugiškumą ir paramą. Neužilgo, tačiau, pasirodė Lietuvos Aiduose patvarkymai pabėgėliams, draudžiantieji bet kokį bendradarbiavimą su lietuviška ir užsienio spauda. Trimakas aiškino, kad tas patvarkymas buvo paskelbtas spaudžiant rusams ir vokiečiams. Sausio 22 d. "Lietuvos Aidas" paskelbė niekinantį straipsnį apie lenkų spaudą Vilniuje.

Atsiminimų autorius rašo, kad lietuviai greičiausiai norėjo kokiu nors būdu nusikratyti didžiulių skaičiumi pabėgėlių. Nereikia tuomi stebėtis, jis sako. Sunku buvo mažai valstybei, turinčiai virš vieno milijono gyventojų. Sausio gale lietuviai vėl išgalvojo naują registraciją pabėgėliams iš vokiečių okupacijos, pareiškiant priežastį kodėl negrįžta į gyvenamąsias vietas. Pabėgėlius apėmė baimė, kad sarąšai nepakliūtų į Gestapo rankas.

Kaž kokiu būdu pavyko mums užmegsti kontaktą su vakarų spaudos žmonėmis. Gavome iš Władysławo Bestermano iš Paryžiaus pranešimą, apie steigiamą sindikatą. Su Varšuva taip pat pavyko susirišti. Kaž kodėl lietuviai uždarė Vrublevskio biblioteką, kurioje autorius pradėjo dirbti-tyrinėti Onos Jogailaitės gyvenimą. Lietuviai bijojo lenkiškos įtakos. Prasidėjo priverstinis lietuvinimas. Iškabos krautuvėse turėjo būti lietuviškos. Mokantieji lenkiškai nustojo kalbėti. Buvo reikalaujama, kad adresuojant laiškus būtų rašoma Vilnius o ne Wilno. Kitaip laiškai nebus pristatomi. Lietuvos policija, vyrai kaip ažuolai, lenkų atžvilgiu buvo brutalūs ir dėl mažiausios priežasties stverdavosi "banano"-lazdos. "Dėkinga" gatvė vadindavo policininkus "kalakutais". Už tai jie pyko. Pabaigoje vasario įvyko dar viena registracija. Buvo išduodami lietuviški pažymėjimai. Alekna — pabėgėlių reikalams komisaras ne labai didelios kultūros, vis grėžčiau reikalavo pabėgėlių iškraustymo.

Ne tik lenkų visuomenė, bet visi Vilniaus gyventojai su dideliu įdomumu stebėjome Sovietų Sąjungos - Somijos karą. Dėl to karo buvo daug įvairių kalbų. Jis baigėsi kovo 29 dieną. Lietuvių spaudoje pradėjo rodytis daug nepalankių straipsnių Lenkijai. Tuos straipsnius raše ne tik lietuviai, bet ir lenkai mokantieji lietuviškai kaltindami Lenkijos vyriausybę ir kariuomenės vadovybę.

Per Velykas, kovo 24 d., prie stalo susėdome 100 asmenų. Iš komiteto gavome papildomai 200 litų maistui pagerinti. Kalbos sukosi apie neaiškią mūsų ir Lenkijos ateitį. Atvykę žmonės iš Lvovo pasakoje, kad ten prasidėjo suėmimai ir išvežimai į Sibirą. Autorius rašo, kad Tarptautinė žurnalistų sąjunga kreipėsi į Lietuvos Žurnalistų Sąjungą dėl autoriaus išvykimo į užsienį. Iš to plano nieko neišėjo. Kiti lenkai žurnalistai, autoriaus grupę paskelbė kaipo žydams tarnaujančią. Dėl Krzepkowski'o grupė turėjo daug vargo, nemalonumų ir draugišką teisimą. Iš užsienio radijo skelbiamų pranešimų sklido liūdnos žinios. Valstybės viena po kitos krito po vokišku durtuvu. Norvegijoje kovoje lenkų Podhalanska divizija. Vilniuje nelegaliai rezidavo Lenkijos egzilinės vyriausybės atstovas grafas Michał Tyszkiewicz. Deja, jis ne daug ką galėjo padėti. Žydai buvo gavę iš Lietuvos R. Kryžiaus 100.000 litų pagelbos iš kurių 30.000 litų perleido autoriaus grupei. Vyskupas Jalbrzykowski's pasižymėjo neapykantą lietuviams.

Vilniaus krašte lietuviams nepalankus buvo vyskupas Jalbrzykowski's. Dėl jo potvarkių vilniečiai lietuviai buvo skriaudžiami religinėje srityje panašiai, kaip dabar Punsko lietuviai katalikai. Balandžio 21 dieną suspendavo Katedroje pamaldas, neva už tai, kad lietuviai giedojo giesmes, kurios buvo uždraustos visoje Lietuvoje.

(Bus daugiau

Arthritis Sufferers!
Now, Get relief for painful inflammation and protection for your stomach!
For minor arthritis pain, *Arthritis Pain Formula* has 50% more medicine than ordinary headache tablets. Plus two antacids for double stomach protection. Try *Arthritis Pain Formula*, the arthritis specialist, from the makers of Anacin.

SUSIRINKIMŲ PRANEŠIMAI

★

Upytės Draugiško klubo susirinkimas įvyks penktadienį, kovo 7 d., 1 val. popiet Anelės salėje, 4500 So. Talman Ave. Nariai prašomi atsilankyti, nes yra daug svarbių reikalų aptarti. Po susirinkimo bus vaišės.
A. Kalys, rašt.

A. † A.

STELLA RADŽIUS

(PAGAL TĖVUS — BUDŽIUS)

(Gyveno Chicagoje, Marquette Parko apyl.)

Mirė 1980 m. kovo 3 d., 7:30 val. ryto, sulaukusi 84 metų amžiaus. Gimusi Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 67 metus.

Paliko nuliūdę: duktė Virginia Nelson, žentas Donald, sūnus Robert Rogers, marti Bobbie, du anūkai — Robert ir David Nelson, švogerka Helen Rogers, švogeris Fritz Rodjus su žmona Stella ir kiti giminės, draugai bei pažįstami.

Velionė buvo našlė a.a. Gust Radžius.

Kūnas bus pašarvotas antradienį 2 val. popiet Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71st St., Chicago.

Trečiadienį, kovo 5 d., 10 val. ryto bus lydima iš koplyčios į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojama Šv. Kazimiero Liet. kapinėse.

Visi a.a. Stellos Radžius giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:
Duktė, sūnus, anūkai, giminės.

Laidotuvių direktorius Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

Id yur node stuffed ub?
Get instant relief with BENZEDREX INHALER
nasal decongestant

Mažeika & Evans
Laidotuvių Direktoriai
6845 SOUTH WESTERN AVE
Trys Moderniškos Koplyčios
Mašinoms Vieta
Tel. 737-8600
Tel. 737-8601

EUDEIKIS
GAIDAS — DAIMID
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 — 1742
4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef. 476-2345
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖS AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

NARIAI:
Chicagos
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANSO PATARNAVIMAS
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE.

PHILLIPS - LABANAUSKAS
3307 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Tel.: OLympic 2-1001

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Tel.: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138 - 1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIrginia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4416

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

SOPHIE BARCUS
RADIJO ŠOUMOS VALANDOS
Vieno programos iš WOPA
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 4:00 4:30 val. vak. šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto
Vedėja Aldona Daukus
Telef.: Hillcrest 4-2413
7139 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

Powerful anti-itch drug you can buy without an Rx!
Stop itching fast of external vaginal, rectal, and other skin conditions. Doctors find even severe itching can be treated with a special drug. You can now get this anti-itch drug ingredient with no prescription in BiCOZENE®. Use only as directed. The medically proven creme for itching. ® BICOZENE

VYRESNIŲJŲ ATSARGUMAS IR JAUNŲJŲ ENTUZIAZMAS

"Eltos Informacijos" š m. sausio mėn. laidoje paskelbė tokį trumpą, bet reikšmingą pranešimą:

"VLIKo valdyba sausio 19 d. posėdy priėmė atsišaukimą į išeivijos lietuvius, kviesdama juos šiuo metu susilaikyti nuo lankymosi okupuotoje Lietuvoje ir nevykti į 1980 m. olimpiadą Maskvoje, jeigu ji ten įvyktų. Tai mūsų protestas prieš naujus grobuoniškus Sovietų veiksmus. Be to, naujas Sovietų pilietybės įstatymas sudaro pavojų asmenims, kuriems Sovietai nori primesti savo pilietybę, todėl reikalingas atsargumas."

Atsiminkime, kad vadinama "atlydžio" gadynė pasibaigė, santykiai tarp JAV ir Sov. S-gos labai įtempti ir nežinia, kuo tas viskas baigsis. Todėl VLIKas visai teisingai laiko savo pareiga įspėti nuo galimų pavojų ir kviečia *šiuo metu* susilaikyti nuo kelionių į okup. Lietuvą. Atsargumas visados apsimoka. Tuo tarpu Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos valdyba savo atsišaukime vadovaujasi ne politine nuovoka, bet emocijomis, kad "okupuotos Lietuvos gyventojai nėra atsakingi už Sovietų agresiją. Asmeniški kontaktai su Lietuvos gyventojais yra mums svarbūs ir reikalingi... kuo glaudesni ryšiai tarp okupuotos tėvynės ir išeivijos stiprins mūsų bendras jėgas". Tai retorika ir atsakomybės jausmo stoka.

Pagal naują SSSR pilietybės įstatymą, užsieny gimę jauni žmonės, kurių tėvus Sovietai laiko savo piliečiais, gali būti verčiami atlikti karinę prievolę Sovietų kariuomenėje. Dar blogiau: jie gali būti nubausti už tokios prievolės vengimą kaip dezertyrai. Ar PLJ S-gos valdyba mano, kad ji galėtų išgelbėti kurį nors patekusį į tokius spąstus? Amerikiečiai ir savo diplomatų negali išvaduoti Irane iš "revoliucionierių" (užsimaskavusių komunistų) nagų.

Tiesa, vadinamas "Lietuvos TSR teisingumo ministeris' Pranas Kuras per Maskvos radiją, skirtą užsieniečiams, pareiškė, kad "nėra jokio pagrindo bijotis" ir "aš nematau jokio teisinio pagrindo buvusių Sovietijos gyventojų persekiojimui, kol jie nepadaro jokių nusikaltimų besilankydami mūsų šalyje". Tačiau mes žinome, kad visokius "nusikaltimus" ten yra labai lengva primesti, kaip apkaltinant špionažu, spekuliacija, nusižengimu valiutos taisyklėms, arba "priešiška propaganda ir Tarybų Sąjungos šmeižimu". Taip L. Niedre, latvis iš Švedijos, atvykęs kaip turistas, buvo 1980 m. nuteistas 10 metų nevaužšnipinėjimą, mat, jis fotografavo sugriautas bažnyčias ir apleistas sodybas.

Lietuvoje prasidėjo nauja persekiojimu banga, beveik kaip buvo Stalino laikais. Per paskutinius mėnesius suimti Antanas Terleckas, Julius Sasnauskas, Arvydas Čechanavičius ir Vytautas Skuodys. Tai ne kokie eiliniai kriminalistai, bet žymūs lietuviai kovotojai už žmogaus teises. Dar visa eilė kitų buvo tardyti, jų butai iškrėsti, atimtos rašomosios mašinėlės, knygos ir rankraščiai. Jaunimas privalėtų apie tai žinoti. Todėl šiandien į okupuotą Lietuvą gali be rizikos vykti tik komunistai ir pagarsėję jų simpatikai. Sveikas protas diktuoja, kad šią vasarą nuo kelionių į Lietuvą reikia susilaikyti. Kaip bus toliau — pamatysime.

Niekas nekaltina okupuotos Lietuvos gyventojų už Sovietų agresiją. Tačiau JAV-bės ir eilė kitų laisvojo pasaulio kraštų pareikš savo protestą boikotuodami olimpiadą Maskvoje, kuri, pirmiausia, tarnaus sovietinei propagandai. Gal kokia grupė "pažangiųjų" nuvyks dalyvauti Lietuvos susovietinimo 40-ties metų sukaktuvėse, tačiau nemanome, kad prie jų prisidės ir PLJS-ga. Tai jai egzaminas.

Dr. J. B.

TRUMPAI

★

— **Kostas Venckus** iš Marquette Parko lankėsi Naujienose. Dėkui už vizitą, naudingus pokalbius, ankstyvą prenumeratos pratęsimą ir už $10 auką. Irgi dėkui tos apylinkės tautietei, užsisakiusiai Naujienas trečdaliui metų, bet pavardės prašiusiai neskelbti.

— **Ponia Anna Zorskas**, Scranton, Pa., sužinojusi apie Naujienų specialų vajų, paaukojo per Eufroziną Mikužiūtę, SLA organizacijos veikėją ir specialaus vajaus pirmininkę, šimtą dolerių ($100). Dėkui.

— **Elena ir Klemensas Čižauskai** iš Marquette Parko nuolat remia Naujienų leidimą aukomis bei dalyvavimu renginiuose. Dėkui už ankstyvą prenumeratos pratęsimą ir už įteiktą penkių dolerių auką.

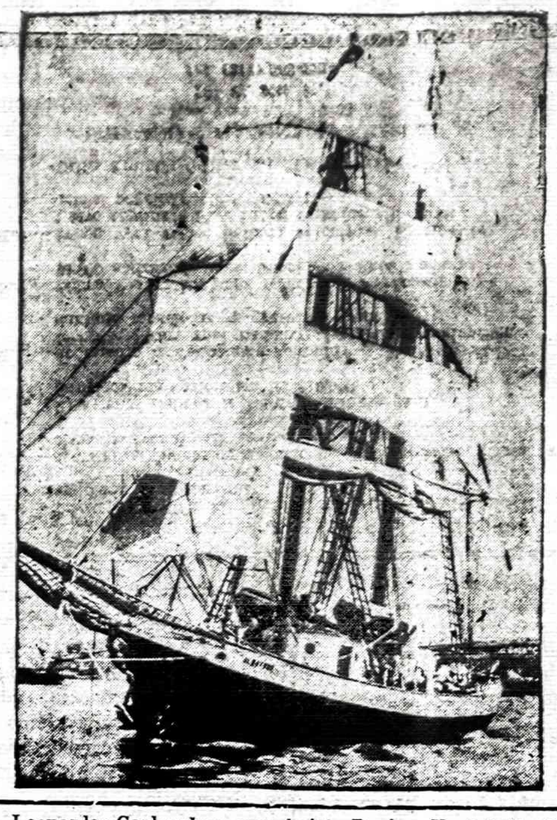

— **Leonardas Garlauskas,** gyv. Marquette Parke, atvykęs iš Pietų Amerikos ir ten turįs investavimų, pratęsdamas prenumeratą, atsiuntė $5 auką už kalendorių. Dėkui.

— **Field Gamtos Muziejus,** esantis prie 12-tos gatvės ir Lake Shore Drive, praneša, kad nuo kovo 1 d. įvedamos naujos lankymo valandos — nuo 9 ryto iki 5 val. popiet, tik pentkadieniais būna atdaras iki 9 val. vak. Tą dieną įėjimas į muziejų yra nemokamas.

— **A.a. Michael Jonikas,** gyvenęs Marquette Parke, mirė vasario 19 d. sulaukęs 101 metų. Liūdėti liko du sūnūs, 7 anūkai ir 6 proanūkiai. Velionis buvo gimęs Lietuvoje, dirbo Swift mėsos apdirbimo bendrovėje.

— **Vytenis P. Rasutis ir Marija Dimaitė** iš Marquette Parko yra Illinois universiteto Urbanoje garbės studentų sąrašuose. Jis studijuoja agronomiją, ji — humanitarinius mokslus.

— **Marijos aukšt. mokykla** paskelbė sąrašą garbės mokinių, geriausiais pažymiais baigusių antrąjį trimestrą. Tarp jų yra Sofija Daukutė, Raminta Jautokaitė, Regina Krutulytė, Diana Maskaliūnaitė, Vida Mikalūnaitė, Ginta Remeikytė, Ramunė Tričytė, Marilyn Augustyn, Melanija A. Barakauskaitė, Lina Vieraitytė, Debora Wenta, Debora Žilvitytė, Silvija Fabijonaitė, Rita Stukaitė, Kathy Szydagis, Neringa Žadeikytė, Shirley Žilvitytė, Alvydė Eitutytė ir Ramona Gaižutytė.

— **Sol. Vytautas Paulionis** iš Toronto pakviestas dainuoti grafo Monterone vaidmenį Verdi operoje Rigoletto 1981 m. sezone Vankuveryje.

— **Rochesterio Lietuvių Radijo Valandėlė** atšventė 30 m. sukaktį. Dabartinę valdybą sudaro: Al. Gečas — pirm., R. Ilgūnaitė ir R. Kiršteinas — vicepirm., L. Laukaitienė — sekr. Pranešėjomis yra B. Litvinienė, A. Kiršteinienė ir O. Adomaitienė. 30 metų laikotarpyje daug yra prisidėję prie valandėlės gyvavimo H. P. Puidokas, A. Cieminis, V. Žmuidzinas, P. Matiukas ir kiti.

— **Juozas Šmotelis,** mūsų mielas bendradarbis ir Naujienų bendrovės direktorius, buvo susirgęs ir gydėsi ligoninėje. Be kitų artimų asmenų, ligoninėje jį lankė Maikis ir Tėvas. Jie stebėjosi moderniais ligoninės įrengimais ir gydymo metodais, o J. Šmotelis užrašinėjo jų paslaptis. Dabar jis jau yra namuose, tik dar turi prisilaikyti gydytojo nurodymų.

• SPECIALI 20% NUOLAIDA PRISTATIUS Šį SKELBIMĄ. Auksiniai ir sidabriniai retežėliai, žiedai, gintariniai karoliai, auskarai ir kiti papuošalai PERKAME sidabrines ir auksines monetas bei pašto ženklų kolekcijas. Mokame aukšta kainas. PATRIA, 4207 So. Sacramento - prie Archer.
Tel. 247-5081 (Pr.)

— Horoscopes or Astrologica Tarot Card Readings. Saturday 11 to 5 no appointment necessary. ELINOR JAKSTO, 17 N. STATE St., Rm. 1717. Mes kalbame lietuviškai. 782-3777 or 925-8392. Professional Member American Federation of Astrologers. (Pr.)

KAIP PATIRTI TIKRĄJĄ LAIMĘ

Kam ir kodėl mes gyvename? Kam mes priklausome? Kviečiame pasiklausyti šių atsakymų iš Šv. Rašto per "Gerąją Naujieną Lietuviams" šiandien 8:45 val. vakare radijo banga 1490 AM per "Lietuvos Aidus".

Penktadienį, ta pačia banga 4:23 val. popiet per Sophie Barcus radijo programą išgirsite "Kaip svarbu teisingai tikėti".

Parašykite mums pareikalaudami knygelės "Iš praeities tavo sūnūs te stiprybę semia". Prisiųsime dovanai.

Lithuanian Ministries
P. O. Box 321
Oak Lawn, Ill. 60454

Vyčių šventė Chicagoje

Š. m. kovo 2 dieną Illinois ir Indianos Vyčiai šventė Šv. Kazimiero šventę.

Apie 100 vyčių iš Brighton Parko parapijos salės rinkosi į 10 val. pamaldas Brighton Parko Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčioje. Vyčių vėliava su palyda, Amerikos valstybės ir lietuvių tautinė vėliava, dalyvaujant Dariaus ir Girėno posto veteranams su asista, žygiavo į bažnyčią. Iš viso buvo penkios vėliavos.

Šv. Mišias atnašavo kun. F. Kireilis. Jis sveikino gausiai dalyvaujančius šventą Kazimiero šventėje. Podrauge sveikino seselės kazimierietės. Pamokslą pasakė Vyčių dvasios vadas kun. P. Činikas. Jis gražiai paminėjo šv. Kazimiero karališką kilmę, jo šventumą iš mažens. Prašė melstis, kad jis globotų mūsų kenčiančią tėvynę ir būtų perkeltas jo karstas į Vilniaus katedrą. Tą gražų pamokslą pakartojo anglų kalba. Choras giedojo gavėnios giesmes.

Šv. Mišių auką nešė Seniorų pirm. B. Pupinik, J. Zakarka ir V. Samaška. Bemaž visi vyčiai ėjo prie šv. komunijos.

Po pamaldų visi rinkomės į Vyčių namus pietums, kuriuos šįmet rengė seniorai vyčiai.

Stalai iš vakaro parengti ir padengti staltiesėmis. Sėdame už stalų ir šnekučiuojamės.

Po 12 val. seniorų pirm. B. Pupinick pradėjo iškilmes. Sukvietė eilę asmenų prie garbės stalo. Sveikino Ciceroje įsteigtos Vyčių kuopos pirmininkę J. Vance, kuri skubėjo išvykti. Dalyviai naują kuopą ir pirmininkę palydėjome katutėmis.

Kun. P. Činikas sukalbėjo invokaciją lietuvių ir anglų kalbomis. Prasidėjo vaišės. Kiekvienas pasiėmė kepsnius ir kitus priedus nuo parengto stalo.

Besibaigiant vaišintis, buvo įteikti keletui atsižymėjusių vyčių žymenys ir pasveikinti. Jie dėkojo. P-lė Vilimaitė sveikino Katalikų Moterų D-jos ir Ateitininkių Giedros vardu. Pranešė, kad Moterų S-gos pirmininke išrinkta pasižymėjusi moteris. Prašė tą sąjūdį paremti nors kukliomis aukomis.

V. Semaška pranešė, kad sunkiai serga V. Norkaitis. Jo žmonai koja amputuota. Reikalingi visokeriopos paramos. Kvietė į vyčių rengiamą koncertą.

Tarp vyresnių vyčių buvo nemažas skaičius jaunuolių. Sveikintini. Jie stengėsi aptarnauti besivaišinančius prie stalų.

Apskritai gražiai atšvęsta Šv. Kazimiero šventė. Pasveikinti Kazimierai. Dvasios vadas kun. P. Činikas malda užbaigė vaišes, ir visiems linkėjo Dievo palaimos. Dėkingi skirstėmės apie 2 valandą popiet.

K. Paulius

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
MARIJA NOREIKIENĖ
2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. WA 5-2787
Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.
MAISTAS IŠ EUROPOS SANDĖLIŲ

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Cosmos Parcels Express Corp.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2787
V. VALANTINAS

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE
yra seniausia, didžiausia ir turtingiausia lietuvių fraternalinė organizacija, lietuviams ištikimai tarnaujanti jau per 92 metus.
SLA — atlieka kultūrinius darbus, gelbsti ir kitiems, kurie tuos darbus dirba.
SLA — išmokėjo daugiau kaip AŠTUONIS MILIJONUS dolerių apdraudų savo nariams.
SLA — apdraudžia pigiausiomis kainomis. SLA neieško peino, nariams patarnauja tik savišalpos pagrindu.
Kiekvienas lietuvis ir lietuvių draugas gali Susivienijime apsidrausti iki $10,000.
SLA — apdraudžia ir Taupomąja apdrauda — Endowment Insurance, kuri ypač naudinga jaunimui, siekiančiam aukštojo mokslo ir jų gyvenimo pradžiai.
SLA — vaikus apdraudžia pigia terminuota apdrauda: už $1,000 apdraudos sumą temoka tik $3.00 metams.
SLA — kuopų vyrai visose lietuvių kolonijose. Kreipkitės į savo apylinkės SLA kuopų veikėjus, jie Jums mielai pagelbės į SLA įsirašyti.
Galite kreiptis ir tiesiai į SLA Centrą:
LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
New York, N. Y. 10001
307 W. 30th St.
Tel. (212) 563-2210

OWNER-OPERATORS
D.O.T. qualified with tandem axle tractor for piggy back operation. Pick up and delivery within a 400 mile radius. Chicago-based, excellent pay package.
(312) 226-7828

PASSBOOK SAVINGS...
the best way to save regularly!
5½% a year
Paid and Compounded Quarterly
OUR SAVINGS CERTIFICATES EARN UP TO 8%
see us for HOME financing.
AT OUR LOW RATES
WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME
Mutual Federal Savings and Loan
2212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILLINOIS 60608
PETER KAZANAUSKAS, President Phone: Virginia 7-7747
HOURS: Mon.Tue.Fri.9-4 Thur.9-8 Sat. 9-1
SERVING CHICAGO AND SUBURBS SINCE 1905

REAL ESTATE.
Namai, Žemė — Pardavimui REAL ESTATE FOR SALE | Namai, Žemė — Pardavimui REAL ESTATE FOR SALE
PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIS NUOŠIMČIAIS MĖNESINIAIS IŠSIMOKĖJIMAIS.
DĖL VISŲ INFORMACIJŲ KREIPTIS Į:
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS
• NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS
• NOTARIATAS • VERTIMAI.
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA
J. BACEVIČIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE
6529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

• 4 BUTŲ mūrinis Lemonte.
• 2 BUTŲ mūrinis, gerai užlaikytas, Marquette Parko rajone.
• RESTORANAS su namu ir visais įrengimais Marquette Parke.
ŠIMAITIS REALTY
Notary Public
Insurance, Income Tax
2951 W. 63rd St. Tel. 436-7878, 839-1784 arba 839-5568.

NEIGHBORHOOD REALTY GROUP U.S.A.
We'll help you make the right move.
JEI GALVOJATE
PIRKTI AR PARDUOTI, nuomoti ar apdrausti savo nuosavybę Chicagoje ar bet kur Amerikoje, prašome skambinti ar užeiti į mūsų įstaigą.
Mes visuomet pasiruošę jums patarnauti.
Mes priklausome MLS ir turime kompiuterį.
Virš 500-tai namų pasirinkimui.
BUDRAITIS REALTY CO.
6600 S. Pulaski Road
Tel. 767-0600
independently owned and operated

Juozo Šmotelio
ATSIMINIMŲ SKIRSNELIAI
Graži, lengvai skaitoma ir įdomi 250 puslapių knyga, sukrauta autoriaus troboje.
Čikagos ir apylinkės lietuviai, skirsnelių mėgėjai, prašomi atvykti ir knygą pasiimti. Kitur gyvenantieji prašomi užsisakyti paštu.
Autoriaus adresas:
7114 S. Campbell Ave.
Chicago, IL 60629
Knygos kaina — 5 doleriai.

FIGHT HEART DISEASE
GIVE HEART FUND

ELECTROS ĮRENGIMAI, PATAISYMAI
Turiu Chicagos miesto leidimą. Dirbu ir užmiesčiuose greit, garantuotai ir sąžiningai.
KLAUDIJUS PUMPUTIS
4514 S. Talman Ave.
Tel. 927-3559

DĖMESIO
62-80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI
Tiktai $105 pusmečiui automobilio Liability apdraudimas pensininkams
Kreiptis:
A. LAURAITIS
4645 So. ASHLAND AVE.
523-8775

A. TVERAS
Laikrodžiai ir brangenybės
Pardavimas ir Taisymas
2646 West 69th Street
Tel. REpublic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus
P. NEDAS, 4059 Archer Ave.
Chicago, IL 60632. Tel. YA 7-5980

M. ŠIMKUS
Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood. Tel. 254-7450
Taip pat daromi vertimai, giminių iškvietimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitoki blankai.

HOMEOWNERS POLICY
F. Zapolis, Agent
3208½ W. 95th St.
Everg. Park, Ill. 60642, - 424-8654
STATE FARM INSURANCE
State Farm Fire and Casualty Company

ELEKTROS IR VANDENTIEKIO DARBAI ATLIEKAMI SĄŽININGAI.
Telefonuokite:
434-6828

ADVOKATŲ DRAUGIJA
VALDEMARAS BYLAITIS ir VINCAS BRIZGYS
Darbo val.: nuo 9 ryto iki 7 vak. Šeštadieniais nuo 9 iki 12-tos arba pagal susitarimą.
Telefonuoti 778-8000

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
Darbo valandos: nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak. Šeštadienį nuo 9 val. ryto iki 12 val. d.
Ir pagal susitarimą.
Tel. 776-5162 arba 776-5163
2649 West 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia
WANTED LATHE and MILL OPERATORS
Minimum of 5 years experience. Must be able to read blue print, set-up. Have own tools.
677-9566

PLATINKITE "NAUJIENAS"